

Załącznik do Uchwały
Sejmiku Województwa
Warmińsko - Mazurskiego
Nr XXXIII/630/09
z dnia 29.09.2009 r.

Zarząd Województwa Warmińsko - Mazurskiego

**Informacja o sytuacji
na regionalnym rynku pracy
w I półroczu 2009 roku**

Olsztyn, sierpień 2009 rok

Spis treści

Wstęp.....	3
1. Rynek pracy – sytuacja gospodarcza.....	3
2. Bezrobocie w województwie warmińsko – mazurskim.....	8
2.1. Poziom bezrobocia rejestrowanego.....	8
2.2. Stopa bezrobocia rejestrowanego.....	11
2.3. Bezrobocie i rynek pracy według BAEL - Badań Aktywności Ekonomicznej Ludności.....	13
2.3.1. Współczynnik aktywności zawodowej.....	13
2.3.2. Wskaźnik zatrudnienia.....	13
2.3.3. Stopa bezrobocia według BAEL.....	14
2.4. Tendencje na rynku pracy – prognoza do końca 2009 roku.....	16
2.5. Zwolnienia grupowe pracowników.....	17
2.6. Struktura regionalnego bezrobocia.....	19
2.6.1. Wybrane kategorie bezrobotnych.....	19
2.6.2. Bezrobotni według wieku, wykształcenia i czasu pozostawania bez pracy.....	21
2.7. Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy.....	24
2.8. Bezrobotni według ostatniego miejsca pracy.....	27
3. Oferty pracy.....	27
4. Aktywne formy promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej.....	31
5. Wykorzystanie środków Funduszu Pracy.....	32
5.1. Środki Funduszu Pracy w dyspozycji samorządów powiatowych.....	33
5.2. Wydatki z Funduszu Pracy.....	35
6. Działania Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS).....	37
6.1. Program Operacyjny Kapitał Ludzki (PO KL) - stan realizacji na dzień 30 czerwca 2009 roku.....	37
6.1.1. „Przyszłość w Twoich rękach”, projekt realizowany w trybie systemowym, priorytet VI, działanie 6.1 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.....	40
6.1.2. „Wsparcie doradztwa zawodowego i pośrednictwa pracy w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Olsztynie w ramach Poddziałania 6.1.2 PO KL”.....	40
6.1.3. Projekt systemowy w Poddziałaniu 8.1.4. Przewidywanie zmiany gospodarczej.....	41
6.2. ROGRAM PROGRESS.....	41
7. Programy opracowane i realizowane przez powiatowe urzędy pracy, finansowane z środków Funduszu Pracy będących w dyspozycji ministra pracy i polityki społecznej.....	42
8. Działania służb zatrudnienia w zakresie łagodzenia skutków kryzysu na rynku pracy.....	47
9. Podsumowanie.....	49
Tabele Statystyczne.....	53

Wstęp

Od początku 2009 roku, w województwie warmińsko – mazurskim znacząco pogorszyła się sytuacja na rynku pracy, stopa bezrobocia wyniosła w czerwcu 17,8% i wzrosła w ciągu półrocza o 1 punkt procentowy. To niekorzystne zjawisko spowodowane jest między innymi zwolnieniami pracowników w województwie warmińsko – mazurskim oraz mniejszą liczbą propozycji pracy. Najmocniej skutki recesji gospodarczej odczuł sektor MŚP, odgrywający w gospodarce regionalnej istotną rolę.

Gospodarka województwa warmińsko – mazurskiego w większym stopniu niż w kraju, reaguje na zjawiska kryzysowe. Według danych Urzędu Statystycznego w Olsztynie, przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w ciągu pierwszego półrocza 2009 r. wyniosło 134,4 tys. osób i było o 7,1% niższe niż przed rokiem (w kraju o 0,5%).

Niepokojącym zjawiskiem jest fakt, że wśród osób nabywających status bezrobotnego z miesiąca na miesiąc odnotowujemy coraz większy udział osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy. W styczniu bieżącego roku, w grupie osób pracujących przed rejestracją w urzędzie pracy, osoby zwolnione z tej przyczyny stanowiły 1,9%, w lutym 3,2%, marcu 3,3%, kwietniu 3,9%. W maju (3,8%) i czerwcu (2,5%) sytuacja była nieco lepsza, ale nie można w obecnej sytuacji rynkowej uważać, że jest to cecha trwała. W analogicznym okresie w ubiegłym roku, wskaźnik ten utrzymywał się na poziomie ok. 1,2%.

W związku z globalnym kryzysem finansowym, a także jego skutkami gospodarczymi, prognozuje się, że sytuacja na warmińsko – mazurskim rynku pracy, podobnie jak na rynku krajowym, będzie trudniejsza niż w latach ubiegłych. Widoczne obecnie skutki dekonunktury i objawy kryzysowe w gospodarce, w postaci zwolnień pracowników oraz zmniejszenia liczby ofert pracy, wymagają stałego monitoringu sytuacji na rynku pracy, tak, aby jak najskuteczniej zareagować w pogarszającej się sytuacji, ponieważ należy się liczyć z możliwością znacznego wzrostu bezrobocia w drugim półroczu bieżącego roku i pierwszym kwartale roku przyszłego.

Przedstawiony materiał zawiera analizę tendencji charakteryzujących regionalny rynek pracy w I półroczu 2009 roku (przede wszystkim w obszarze bezrobocia), zmiany struktury bezrobotnych, opisane są również najważniejsze działania służb zatrudnienia w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji bezrobotnych.

1. Rynek pracy – sytuacja gospodarcza

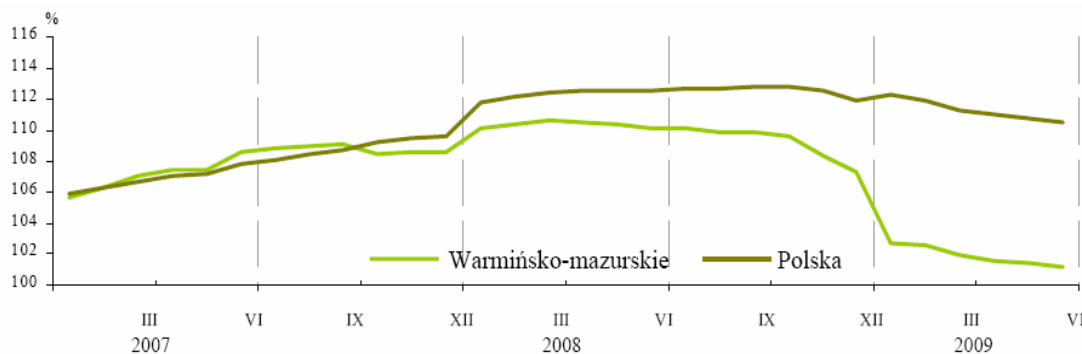
Do najważniejszych zjawisk kształtujących sytuację gospodarczą województwa warmińsko – mazurskiego w I półroczu 2009 roku zaliczyć należy:

- **Spadek przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw**

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w ciągu pierwszego półrocza 2009 r. wyniosło 134,4 tys. osób i było o 7,1% niższe niż przed rokiem (w kraju o 0,5%). W sektorze publicznym zmniejszyło się o 4,3%, a w sektorze prywatnym o 7,4%. Największy spadek wystąpił w sekcji pozostała działalność usługowa (o 16,8%). Wzrost zatrudnienia zanotowano jedynie w czterech sekcjach PKD, przy czym największy (o 5,3%) w sekcji administrowanie i działalność wspierająca. Ponad połowa z ogółu zatrudnionych pracowała w jednostkach przetwórstwa przemysłowego. Najwięcej zatrudniały przedsiębiorstwa produkujące: artykuły spożywcze (24,6% podmiotów przetwórstwa przemysłowego), meble (19,3%) oraz wyroby z drewna, korka, słomy i wikliny (10,5%).

W czerwcu 2009 r. w odniesieniu do maja 2009 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw zmniejszyło się o 0,3% (w kraju o 0,2 %), a w porównaniu do czerwca 2008 r. spadło o 8,2% (w kraju o 1,9%).

Wykres 1. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw (2005 r = 100)

Źródło: Komunikat o sytuacji społeczno – gospodarczej województwa warmińsko – mazurskiego. Czerwiec 2009r. Urząd Statystyczny w Olsztynie

Wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw

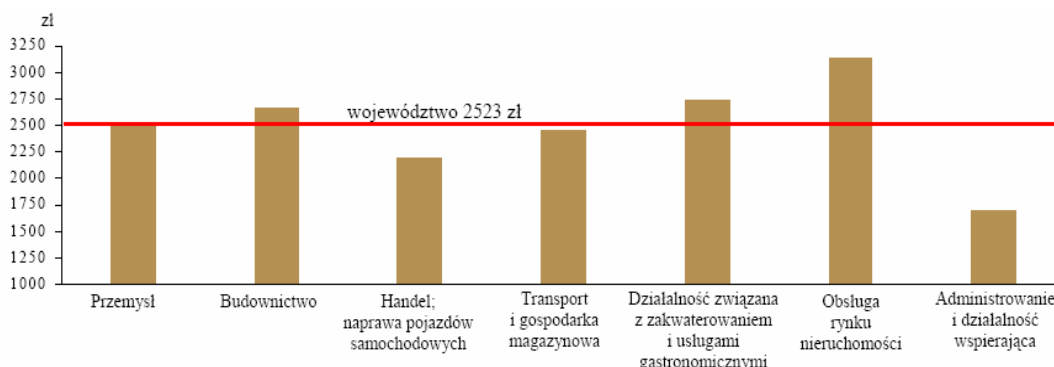
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w okresie sześciu miesięcy 2009 r. wyniosło 2522,52 zł i było o 2,3% wyższe niż rok temu (w kraju wzrost o 5,0%). W sektorze publicznym wzrosło o 2,2%, a w prywatnym o 2,3%.

W przemyśle miesięczna płaca wyniosła 2535,86 zł i była o 0,5% wyższa od przeciętnej w całym sektorze przedsiębiorstw. Wynagrodzenia wzrosły m.in. w trzech działach przetwórstwa przemysłowego o największym udziale w zatrudnieniu, tj. produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 4,2%), produkcja mebli (o 3,9%) oraz produkcja artykułów spożywczych (o 1,9%).

W budownictwie miesięczne wynagrodzenie ukształtowało się na poziomie 2657,52 zł i było o 5,4% wyższe od średniego w sektorze przedsiębiorstw. Podmioty prywatne płaciły 2658,99 zł, a publiczne 2503,69 zł.

Wynagrodzenia w sekcji handel, naprawa pojazdów samochodowych wyniosły 2183,87 zł, o 13,4% mniej niż w sektorze przedsiębiorstw (w przedsiębiorstwach prywatnych płacono 2180,16 zł, a w publicznych 3105,16 zł).

Wykres 2. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw w wybranych sekcjach PKB w okresie styczeń – czerwiec 2009 r.

Źródło: Komunikat o sytuacji społeczno – gospodarczej województwa warmińsko – mazurskiego. Czerwiec 2009r. Urząd Statystyczny w Olsztynie

W czerwcu 2009r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw w porównaniu do maja 2009 r. wzrosło o 2,7% (w kraju o 2,9%), a w porównaniu do czerwca 2008 r. zmalało o 0,1% (w kraju wzrosło o 2,0%).

Wykres 3. Dynamika przeciętnego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw (2005r = 100)

Źródło: Komunikat o sytuacji społeczno – gospodarczej województwa warmińsko – mazurskiego. Czerwiec 2009r. Urząd Statystyczny w Olsztynie

• **Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych**

W czerwcu br. krajowe ceny towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły o 0,2%. W porównaniu do poprzedniego miesiąca ceny żywności spadły o 1,2%. Najbardziej potaniały owoce (o 11,3%) i warzywa (o 7,5%). Spadły także ceny odzieży (o 0,7%) i obuwia (o 0,2%). Więcej płacono za wyroby tytoniowe (o 1,7%), za napoje bezalkoholowe (o 0,5%) i napoje alkoholowe (o 0,4%). Wzrosły również ceny transportu (o 3,0%) oraz ceny w zakresie ochrony zdrowia (o 0,3%). Ceny związane z mieszkaniem pozostały na poziomie sprzed miesiąca.

• **Spadek liczby mieszkań do użytku oraz spadek liczby wydanych pozwoleń**

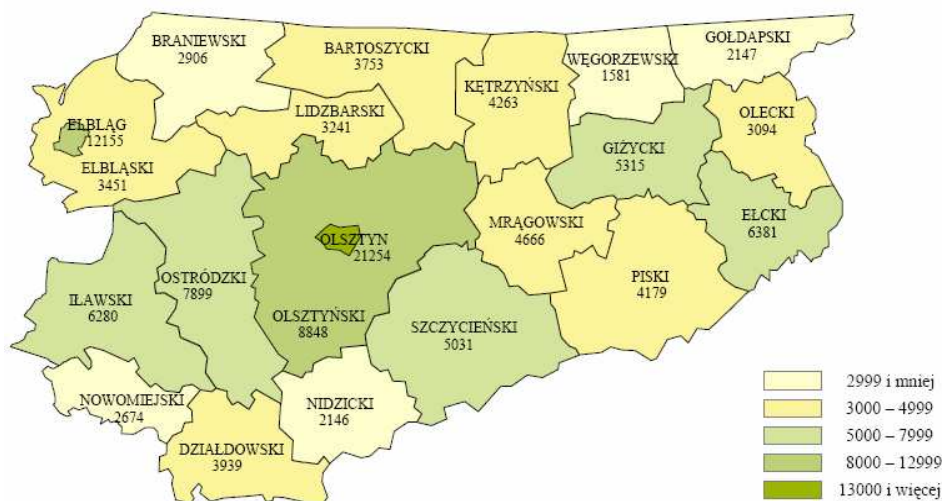
W pierwszym półroczu 2009 r. w województwie oddano do użytkowania 1872 mieszkania (o łącznej powierzchni użytkowej 186,8 tys. m²), co oznacza spadek do analogicznego okresu 2008 r. o 548 mieszkań, tj. o 22,6% (w kraju wzrost o 9,7%). Mieszkania oddane na terenie województwa stanowiły 2,5% efektów krajowych.

Od początku roku starostwa powiatowe wydały pozwolenia na budowę 2824 mieszkań, tj. o 808 (o 22,2%) pozwoleń mniej niż przed rokiem. W tym czasie rozpoczęto budowę 2179 mieszkań. Było to o 1009 (o 31,6%) mieszkań mniej niż w analogicznym okresie 2008 r.

• **Wzrost liczby podmiotów gospodarki narodowej**

W końcu czerwca 2009 r. w rejestrze REGON województwa wpisanych było 115,2 tys. podmiotów gospodarki narodowej. Jednostki sektora publicznego stanowiły 4,7%, a prywatnego 95,3% ogółu firm. W porównaniu do czerwca 2008 r. liczba podmiotów gospodarczych w województwie warmińsko – mazurskim zwiększyła się o 0,5% (576 podmiotów).

Mapa 1. Podmioty gospodarki narodowej wpisane w rejestr REGON według powiatów w czerwcu 2009 r.

Źródło: Komunikat o sytuacji społeczno – gospodarczej województwa warmińsko – mazurskiego. Czerwiec 2009r. Urząd Statystyczny w Olsztynie

Wśród powiatów ziemskich najwięcej podmiotów wpisanych było w powiecie olsztyńskim, ostródzkim i elckim, a najmniej w węgorzewskim, nidzickim i goldapskim.

W czerwcu 2009 r. do rejestru Regon wpisano 1 121 nowych podmiotów gospodarczych, a wykreślono 1 301.

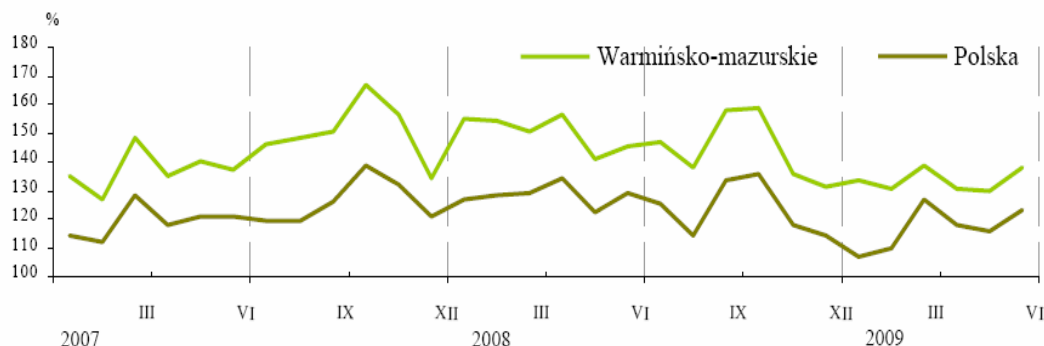
• **Spadek przychodów przedsiębiorstw przemysłowych**

W pierwszym półroczu 2009 r. przychody ze sprzedaży uzyskane przez przedsiębiorstwa przemysłowe o liczbie pracujących powyżej 9 osób osiągnęły wartość 9399,8 mln zł (w cenach bieżących) i były o 10,7% (w cenach stałych) niższe niż w takim samym okresie 2008 r. (w kraju spadek o 8,3%). Sprzedaż województwa stanowiła 2,3% sprzedaży krajowej.

W sekcji przetwórstwo przemysłowe, nastąpił spadek sprzedaży o 10,9% w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego. Zwiększoną sprzedaż produkcji odnotowano tylko w 4 z 22 badanych działów tej sekcji m.in. w produkcji: papieru i wyrobów z papieru (o 6,1%), artykułów spożywczych (o 2,5%), mebli (o 1,1%).

Przychód ze sprzedaży wyrobów i usług w przeliczeniu na 1 zatrudnionego w tym czasie wyniósł 121,3 tys. zł (w cenach bieżących) i był o 1,8% (w cenach stałych) mniejszy niż przed rokiem.

Wykres 4. Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu (2005r = 100)

Źródło: Komunikat o sytuacji społeczno – gospodarczej województwa warmińsko – mazurskiego. Czerwiec 2009r. Urząd Statystyczny w Olsztynie

• **Wzrost przychodów przedsiębiorstw budowlanych**

W pierwszym półroczu 2009r. sprzedaż produkcji zrealizowana przez przedsiębiorstwa budowlane o liczbie pracujących powyżej 9 osób wyniosła 1469,8 mln zł i była większa o 17,7% niż w analogicznym okresie 2008 r. (w kraju wzrost o 9,7%). Sprzedaż produkcji województwa stanowiła 2,3% sprzedaży krajowej.

W ogólnej wartości sprzedaży 58,7% stanowiła produkcja budowlano-montażowa, a jej wartość była większa o 14,1% niż przed rokiem (w kraju wzrost o 1,4%). Wzrost produkcji budowlano-montażowej odnotowano w grupach przedsiębiorstw budowlanych zajmujących się budową budynków (o 26,0%) i wykonujących roboty budowlane specjalistyczne (o 14,9%). W przedsiębiorstwach budujących obiekty inżynierii lądowej i wodnej nastąpił spadek sprzedaży o 7,2%.

Sprzedaż produkcji przedsiębiorstw budowlanych w przeliczeniu na 1 zatrudnionego w tym czasie wyniosła 105,6 tys. zł i była o 16,8% większa niż w okresie styczeń-czerwiec 2008r.

Wykres 5. Dynamika sprzedanej produkcji budowlano - montażowej

Źródło: Komunikat o sytuacji społeczno – gospodarczej województwa warmińsko – mazurskiego. Czerwiec 2009r. Urząd Statystyczny w Olsztynie

- **Spadek sprzedaży detalicznej i hurtowej**

Sprzedaż detaliczna towarów zrealizowana w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób w pierwszym półroczu 2009 r. wyniosła 2598,8 mln zł i była niższa o 12,9% w porównaniu z takim samym okresem roku ubiegłego.

Sprzedaż hurtowa zrealizowana w przedsiębiorstwach handlowych w ciągu sześciu miesięcy 2009 r. osiągnęła poziom 2060,1 mln zł, tj. o 31,7% mniej niż w takim samym okresie 2008 r.

- **Poprawa koniunktury w sektorze przedsiębiorstw w kraju**

Opublikowane przez Narodowy Bank Polski wyniki badań koniunktury w sektorze przedsiębiorstw w II kwartale 2009 r. dla całego kraju wskazują na wzmocnienie oznak nadchodzącego ożywienia gospodarczego. Pomimo poprawy, bieżące oceny klimatu koniunktury pozostają nadal słabe. Poprawa nastąpiła w obszarze ocen sytuacji ekonomicznej, popytu, zatrudnienia, płac oraz w mniejszym stopniu inwestycji i dostępności kredytu. Główną barierą rozwoju badanych przedsiębiorstw pozostał niewystarczający popyt, jednak odsetek firm wskazujących na tę barierę spadł do 24,3% z rekordowego poziomu 30,0% odnotowanego w I kwartale 2009r. Poważnym problemem są nadal wahania kursu złotego, zatory płatnicze oraz trudności z uzyskaniem kredytu.

Jednakże badania koniunktury gospodarczej w czerwcu 2009 roku dokonane przez Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową wskazują, iż regionalny rozkład koniunktury w czerwcu br. był bardzo zróżnicowany. Najlepsze oceny koniunktury odnotowano w województwach o dużym potencjale gospodarczym – w czołówce rankingu znalazły się: śląskie, zachodniopomorskie, pomorskie, dolnośląskie

i stanowiące w tej grupie wyjątek kujawsko-pomorskie. Słabe oceny odnotowano natomiast przede

wszystkim w województwach o mniejszym potencjale – wyjątek stanowi mazowieckie, ale poza tym województwem znaleźć tam można warmińsko-mazurskie, lubuskie, świętokrzyskie i podlaskie.

2. Bezrobocie w województwie warmińsko – mazurskim

Od czwartego kwartału 2008 roku, obserwujemy pogarszającą się sytuację zarówno w sferze ekonomicznej jak i społecznej rynku pracy.

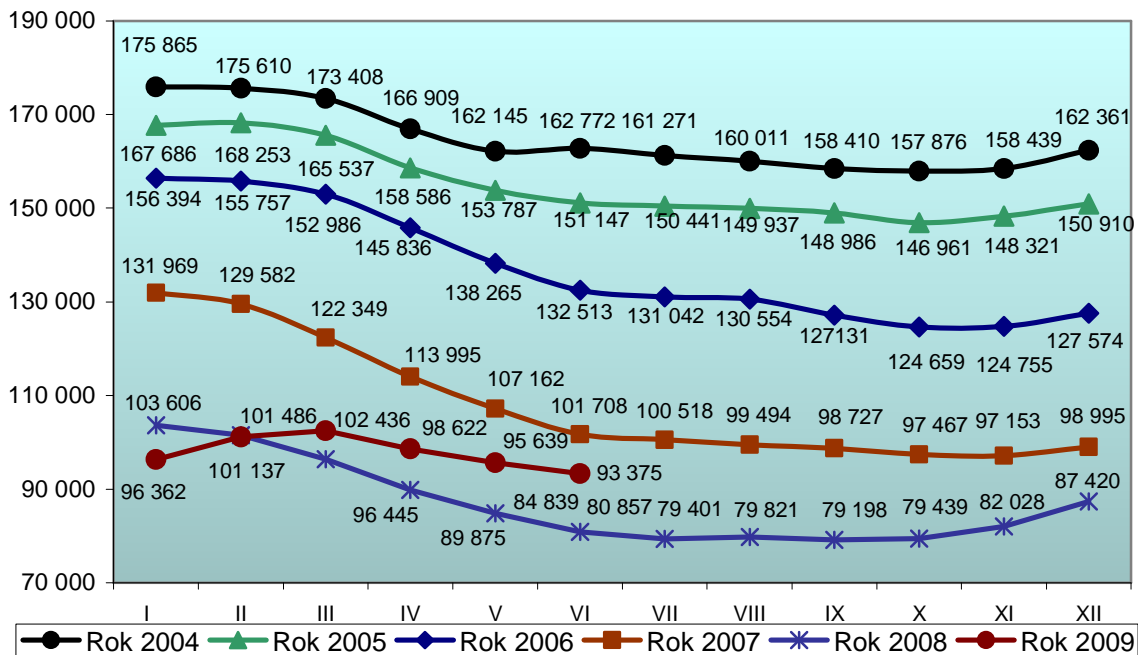
Jednym z takich sygnałów płynących z warmińsko – mazurskiego rynku pracy jest wzrost poziomu bezrobocia oraz spadek oferowanych przez pracodawców miejsc pracy.

2.1. Poziom bezrobocia rejestrowanego

Na koniec I półrocza 2009 roku w województwie warmińsko – mazurskim zarejestrowanych było 93 375 bezrobotnych. Od początku bieżącego roku liczba bezrobotnych wzrosła o 6,8% (5 955 osób), a w porównaniu do końca czerwca 2008 roku, poziom bezrobocia wzrósł o 15,5% (o 12 518 osób).

W kraju, w porównaniu z końcem czerwca ubiegłego roku, liczba bezrobotnych wzrosła o 14% (203 329 osób), zatem dynamika wzrostu poziomu bezrobocia w naszym regionie jest wyższa niż średnio w kraju.

Wykres 6. Zmiany poziomu bezrobocia w województwie warmińsko – mazurskim

Źródło: Sprawozdawczość MPiPS – 01 o rynku pracy. Obliczenia własne.

Tabela 1. Poziom bezrobocia w latach 2008 – 2009; stan na koniec miesiąca

Miesiąc	Rok 2008	Zmiany do poprzedniego miesiąca w %	Rok 2009	Zmiany do poprzedniego miesiąca w %	Zmiany do 2008 w liczbach	Zmiany do 2008 w %
Styczeń	103 606	+4,7	96 362	+10,2	-7 244	-7,0
Luty	101 486	-2,0	101 137	+5,0	- 349	-0,3
Marzec	96 445	-5,0	102 436	+1,3	+6 291	+6,2
Kwiecień	89 875	-6,8	98 622	- 3,7	+8 747	+9,7

Maj	84 839	-5,6	95 639	-3,0	+10 800	+12,7
Czerwiec	80 857	-4,7	93 375	-2,4	+12 518	+15,5

Źródło: Sprawozdawczość MPiPS-01 o rynku pracy, obliczenia własne

Dane zawarte w tabeli wyraźnie wskazują na gorszą sytuację dotyczącą poziomu bezrobocia utrzymującego się w I półroczu 2009 roku, niż miało to miejsce przed rokiem.

Trwała tendencja dotycząca bezrobocia, polegająca na dynamicznym spadku liczby bezrobotnych w okresie wiosennym i letnim, została w 2009 roku wyraźnie zachwiana. Bezrobocie zaczęło spadać dopiero w kwietniu (przed rokiem już w lutym), a dynamika spadku znacznie osłabła.

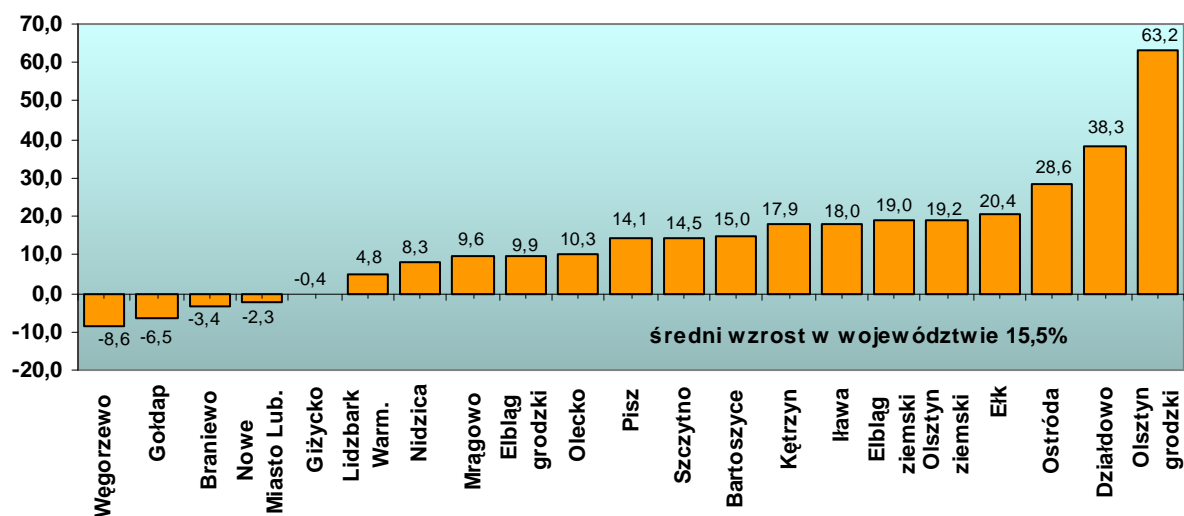
Średniomiesięcznie w półroczu 2009 roku, zarejestrowanych było 97 928 bezrobotnych, natomiast w roku ubiegłym średniomiesięcznie w ewidencji bezrobotnych przebywało o 5 077 osób mniej (92 851 osób).

Analizując roczne zmiany poziomu bezrobocia (czerwiec 2009 do czerwca 2008) odnotowano wzrost liczby bezrobotnych w 16 powiatach województwa (od 155 osób w powiecie nidzickim do 1 862 osób w Olsztynie), natomiast w pozostałych powiatach zaobserwowano spadek liczby bezrobotnych, w granicach od 10 osób w powiecie giżyckim do 117 osób w powiecie węgorzewskim.

W analizowanym okresie największy procentowo wzrost bezrobocia odnotowano w:

- mieście Olsztynie – o 63,2%,
- powiecie działdowskim – o 38,3%,
- powiecie ostródzkim – o 28,6%,
- powiecie ełckim – o 20,4%,

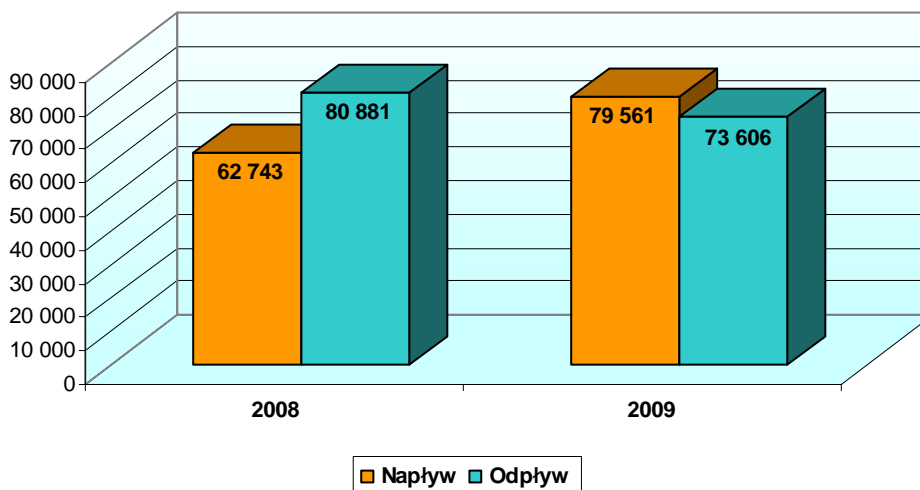
Wykres 7. Zmiana liczby bezrobotnych w % (czerwiec 2009 do czerwca 2008)

Źródło: Sprawozdawczość MPiPS – 01 o rynku pracy. Obliczenia własne.

Wahaniom podlegała również liczba nowo zarejestrowanych (napływ) i wyłączeń bezrobotnych z ewidencji (odpływ), co ostatecznie wpłynęło na ogólny poziom bezrobocia.

Wykres 8. Odpływ i napływ do bezrobocia w I półroczu w latach 2008 - 2009 roku.

Źródło: na podstawie sprawozdania MPiPS 01.

W I półroczu 2009 roku odpływ z ewidencji osób bezrobotnych był niższy niż napływ, co skutkowało wzrostem liczby bezrobotnych.

W I półroczu 2009 roku do rejestru bezrobotnych **napłynęło** 79 561 osób, z których 16,8% (13 374 osoby) zarejestrowało się po raz pierwszy, pozostałe 83,2% (66 187 osób) bezrobotnych rejestrowało się kolejny raz. W porównaniu do I półrocza 2008 roku do ewidencji bezrobotnych napłynęło o 16 818 osób (tj. o 26,8%) więcej. W ogólnej liczbie osób rejestrujących się ponownie do bezrobocia w I półroczu 2009 roku - 17,2% (13 697 osób), stanowiły osoby powracające po zakończeniu udziału w aktywnych programach rynku pracy – przed rokiem 22,4% (11 460 osób).

Osobnego potraktowania wymagają rejestrujący się tegoroczni absolwenci szkół ponadgimnazjalnych

W okresie I półrocza 2009 roku, zarejestrowało się 5 425 absolwentów, co stanowiło 6,8 % osób nowo rejestrujących się w tym okresie. Z ogółu rejestrujących się absolwentów:

- 1 341 osób posiadało wykształcenie wyższe - 24,7% % ogółu rejestrujących się absolwentów,
- 1 323 osoby legitymowały się wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 24,4 % ,
- 2 257 osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym, którzy stanowili – 41,6 % zarejestrowanych absolwentów,
- 504 osoby posiadające wykształcenie zasadnicze zawodowe, tj 9,3 % ogółu zarejestrowanych w I półroczu br. absolwentów.

Najbardziej optymalnym okresem do badania bezrobocia wśród absolwentów jest IV kwartał danego roku, ponieważ po okresie letnim i wczesnojesiennym krystalizują się zamiary młodzieży co do kontynuacji nauki. Po wakacjach wielu z nich opuszcza rejestry bezrobotnych podejmując naukę na wyższych poziomach.

Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie opracuje stosowny materiał o tegorocznych absolwentach szkół ponadgimnazjalnych z zaznaczeniem kierunków, specjalności i zawodów, wraz z listą szkół i uczelni z których pochodzą w IV kwartale br.

W województwie warmińsko – mazurskim obserwujemy również zjawisko rejestracji osób, po powrocie z pracy za granicą. W okresie styczeń – czerwiec 2009 roku, zarejestrowało się 2 200 takich osób, co stanowiło 2,8% ogólnego napływu do bezrobocia.

Tabela 2. Napływ do bezrobocia w okresie styczeń - czerwiec w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2008 – 2009

Rok	Napływ do bezrobocia	Zmiany do poprzedniego roku	Zmiany do poprzedniego roku w %	W tym:	
				Zarejestrowani po raz pierwszy	Zarejestrowani kolejny raz
2008	62 743	- 1 857	- 2,9	10 083	52 660

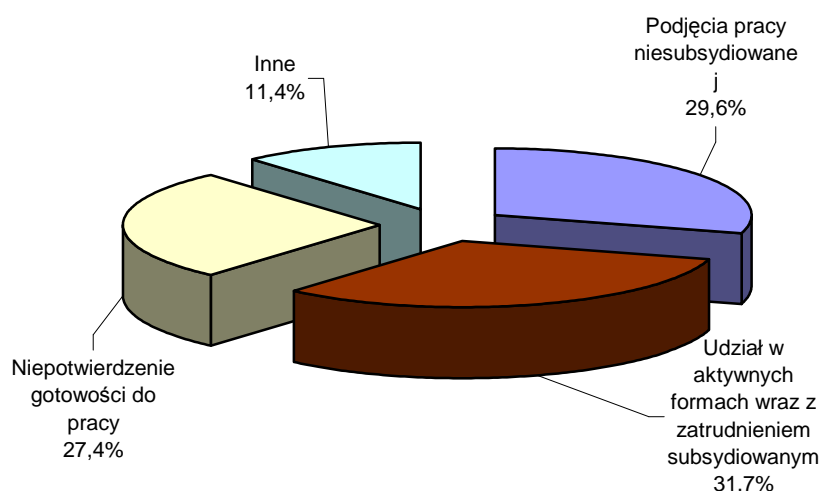
2009	79 561	+16 818	+26,8	13 374	66187
------	--------	---------	-------	--------	-------

Źródło: na podstawie sprawozdania MPiPS 01.

W okresie styczeń - czerwiec br., **wyłączono** z ewidencji bezrobotnych 73 606 osób, o 7 275 osób (9,0%) mniej w porównaniu do analogicznego okresu w 2008 roku. Na zmniejszenie odpływu z bezrobocia w bieżącym roku, wpływ miał przede wszystkim spadek prawie o jedną piątą (o 5 780 osób) podjęć pracy niesubsydiowanej, co należy odebrać jako stan pogarszającej się sytuacji ekonomicznej przedsiębiorstw.

Najczęstszą przyczyną odpływu z bezrobocia w tym okresie był udział bezrobotnych w aktywnych formach (31,7%), podjęcie pracy niesubsydiowanej (29,6% odpływu) oraz niepotwierdzenie gotowości do podjęcia pracy (27,4%).

Wykres 9. Przyczyny wyłączeń z ewidencji bezrobotnych w I półroczu 2009 roku

Źródło: Na podstawie sprawozdawczości MPiPS – 01 o rynku pracy.

2.2. Stopa bezrobocia rejestrowanego

Opisując sytuację na lokalnych rynkach pracy lepiej jest, zamiast wartościami bezwzględными (liczbami), posługiwać się wartościami względnymi. Właśnie takim wskaźnikiem jest stopa bezrobocia, która przedstawia stosunek liczby osób bezrobotnych do liczby osób aktywnych zawodowo. Innymi słowy, stopa bezrobocia pokazuje, ile osób bezrobotnych przypada na 100 osób, które pracują, bądź mogłyby pracować.

Na koniec czerwca 2009 roku, stopa bezrobocia w województwie warmińsko –mazurskim wyniosła 17,8% i była ponad 1,5–krotnie większa niż w kraju, gdzie wartość tego wskaźnika osiągnęła poziom 10,7%. Oznacza to, że w województwie warmińsko – mazurskim na 100 osób aktywnych zawodowo przypada prawie 18 osób bezrobotnych. Natężenie bezrobocia w regionie jest najwyższe w Polsce.

W czerwcu 2009 roku, różnica pomiędzy wartością stopy bezrobocia dla kraju, a wartością stopy dla województwa wynosiła 7,1 pkt proc.

Tabela 3. Stopa bezrobocia w latach 2008 – 2009 regionie warmińsko – mazurskim na tle kraju

Miesiąc	2008 rok		2009 rok		Zmiany stopy bezrobocia 2009 – 2008	
	Kraj	Województwo	Kraj	Województwo	Kraj	Województwo
Styczeń	11,5	19,3	10,5	18,1	-1,0	-1,2
Luty	11,3	18,9	10,9	18,9	-0,4	0
Marzec	10,9	18,2	11,2	19,1	+0,3	+0,9
Kwiecień	10,5	17,4	11,0	18,6	+0,5	+1,2
Maj	9,8	16,3	10,8	18,1	+1,0	+1,8

Czerwiec	9,4	15,7	10,7	17,8	+1,3	+2,1
----------	-----	------	------	------	------	------

Źródło: GUS, lipiec 2009

Analiza wskaźnika stopy bezrobocia w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2008 - 2009 na tle kraju, wykazuje większą dynamikę wzrostu natężenia bezrobocia w regionie niż w kraju, chociaż w latach 2007 - 2008 obserwowaliśmy tendencję korzystniejszą dla regionu; odnotowaliśmy spadek natężenia bezrobocia, który przebiegał w regionie nieco szybciej niż średnio w kraju,

W regionie warmińsko – mazurskim, 15 powiatów charakteryzuje się stopą bezrobocia znacznie wyższą niż średnia w województwie, ale są też powiaty o stosunkowo niskiej wartości wskaźnika bezrobocia.

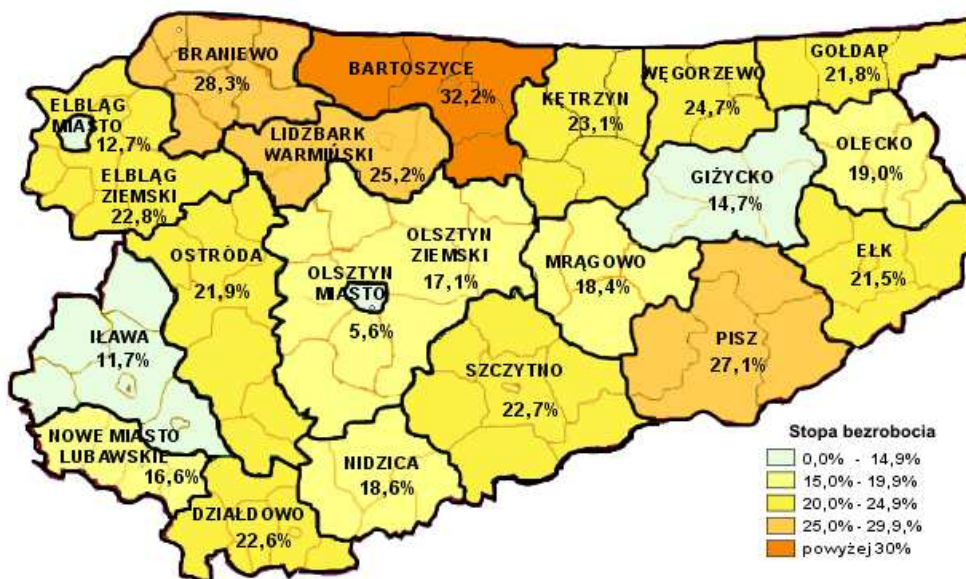
Najniższą stopą bezrobocia w czerwcu charakteryzowały się:

- miasto Olsztyn – 5,6%,
- powiat iławski – 11,7%,
- miasto Elbląg – 12,7%,
- powiat giżycki – 14,7%

Natomiast najwyższa stopa bezrobocia występowała w powiatach:

- bartoszyckim – 32,2%,
- braniewskim – 28,3%,
- piskim – 27,1%,
- lidzbarskim – 25,2%,
- węgorzewskim – 24,7%.

Mapa 2. Stopa bezrobocia w województwie warmińsko-mazurskim w czerwcu 2009 r.

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie danych GUS

W województwie warmińsko-mazurskim odnotowuje się duże zróżnicowanie przestrzenne w natężeniu bezrobocia. Rozpiętość między najniższym (5,6% w Olsztynie) i najwyższym (powiat bartoszycki 32,2%) wskaźnikiem stopy bezrobocia w województwie, wynosiła na koniec I półrocza 2009 roku 26,6 pkt proc.

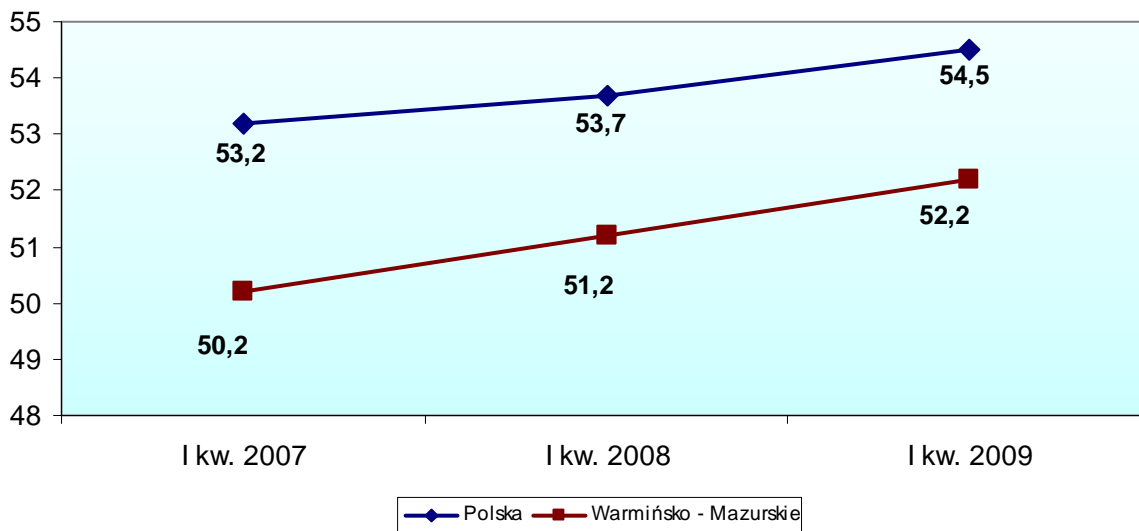
2.3. Bezrobocie i rynek pracy według BAEL - Badań Aktywności Ekonomicznej Ludności¹

Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) jest zgodne z metodyką Międzynarodowej Organizacji Pracy i zapewnia porównywalność uzyskanych danych w skali międzynarodowej. Wyniki badań stanowią komplementarne źródło danych o rynku pracy w odniesieniu do informacji uzyskiwanych na podstawie rejestrów powiatowych urzędów pracy. Na podstawie BAEL, oblicza się także współczynnik aktywności zawodowej oraz wskaźnik zatrudnienia.

2.3.1. Współczynnik aktywności zawodowej

Według danych z Badań Aktywności Ekonomicznej Ludności w województwie warmińsko – mazurskim w I kwartale 2009 r. współczynnik aktywności zawodowej, tj. procentowy udział aktywnych zawodowo w ogólnej liczbie ludności powyżej 15 roku życia, wyniósł 52,2% i był niższy od wskaźnika krajowego o 2,2 pkt proc. Jednakże w okresie trzech lat, wartość tego wskaźnika w kraju zwiększyła się o 1,3 pkt proc, zaś w województwie odnotowano wzrost o 2,0 pkt proc.

Wykres 10. Współczynnik aktywności zawodowej w województwie warmińsko – mazurskim i w kraju w I kwartale w latach 2007 – 2009

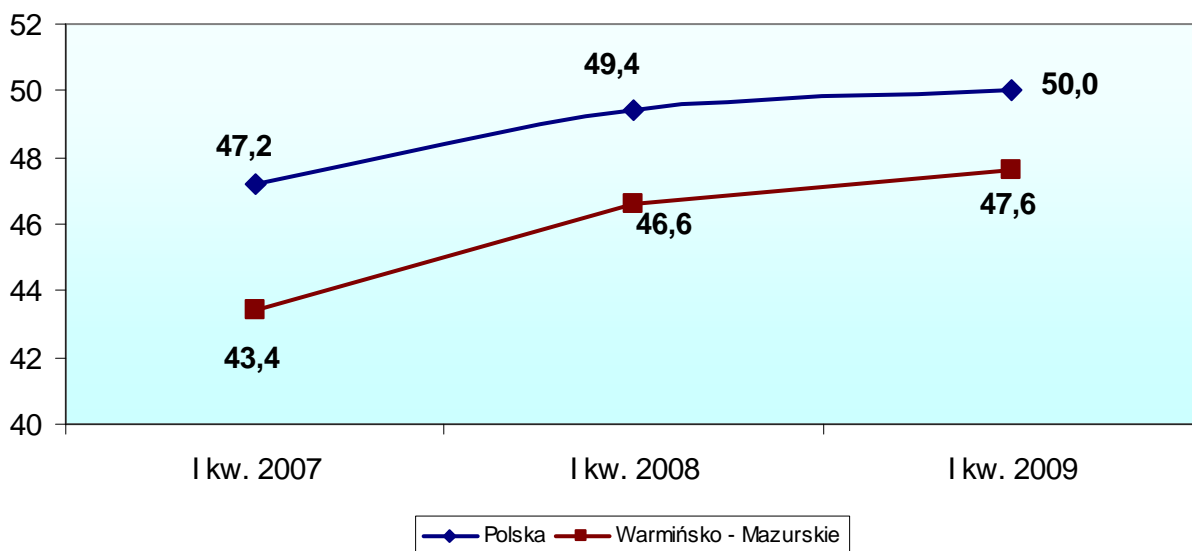
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BAEL.

2.3.2. Wskaźnik zatrudnienia

W I kwartale 2009 r. wskaźnik zatrudnienia, czyli procentowy udział pracujących w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i powyżej, był mniej korzystny w porównaniu ze wskaźnikiem ogólnopolskim i wyniósł odpowiednio: dla kraju 50,0%, a dla województwa 47,6%, co stanowi różnicę 2,4 pkt proc. W porównaniu do I kwartału 2007 r. wskaźnik zatrudnienia w województwie wzrósł o 4,2 pkt proc., w kraju natomiast o 2,8 pkt proc. Widoczne także jest zmniejszenie różnicy pomiędzy wartością wskaźnika dla kraju i regionu – różnica ta w I kwartale 2007 r. wynosiła 3,8 pkt proc., a w I kwartale 2009 r. 2,4 pkt proc.

¹ Dane za I kwartał 2009 roku. Dane odnośnie wyników BAEL w II kwartale 2009 roku będą opublikowane przez Główny Urząd Statystyczny pod koniec III kwartału.

Wykres 11. Wskaźnik zatrudnienia w województwie warmińsko – mazurskim i w kraju w I kwartale w latach 2007 – 2009

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BAEL.

2.3.3. Stopa bezrobocia według BAEL

Według Badań Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) stopa bezrobocia w województwie warmińsko – mazurskim na koniec I kwartału 2009 roku, wyniosła 8,7% i była niższa od stopy bezrobocia rejestrowanego.

Różnica pomiędzy stopą bezrobocia rejestrowanego i stopą bezrobocia BAEL wynika z rozbieżności pomiędzy terminem „osoba bezrobotna” przyjętej przy obliczaniu obu wskaźników. Część osób pozostających w rejestrach powiatowych urzędów pracy, według metodologii BAEL, nie jest bezrobotna, lecz bierna zawodowo, lub pracująca w „szarej strefie”. Stąd też biorą się różnice pomiędzy wartością stopy bezrobocia rejestrowanego a stopą bezrobocia według BAEL.

Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności są reprezentatywnymi badaniami ankietowymi, w których za bezrobotnych uważa się osoby w wieku 15 – 74 lata, które spełniają jednocześnie 3 warunki:

- w okresie badania nie były osobami pracującymi,
- aktywnie poszukiwały pracy,
- były gotowe do podjęcia pracy.

Inną definicję osoby bezrobotnej przyjęto w statystyce urzędów pracy, która zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązuje od 1 VI 2004 r. (Dz. U. Nr 99, poz. 1001 z późniejszymi zmianami). Do bezrobotnych zarejestrowanych zalicza się osoby niezatrudnione i niewykonujące innej pracy zarobkowej, zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź, jeśli są to osoby niepełnosprawne, zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia, co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nie uczące się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych lub szkół wyższych w systemie wieczorowym albo zaocznym, zarejestrowane we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukujące zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli m. in.:

- ukończyły 18 lat i jednocześnie nie ukończyły: kobiety — 60 lat, a mężczyźni — 65 lat,
- nie nabyły prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej, nie pobierają świadczenia rehabilitacyjnego, świadczenia lub zasiłku przedemerytalnego, zasiłku chorobowego lub macierzyńskiego,
- nie są właścicielami lub posiadaczami (samoistnymi lub zależnymi) nieruchomości rolnej o powierzchni użytków rolnych powyżej 2 ha przeliczeniowych, nie podlegają ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu

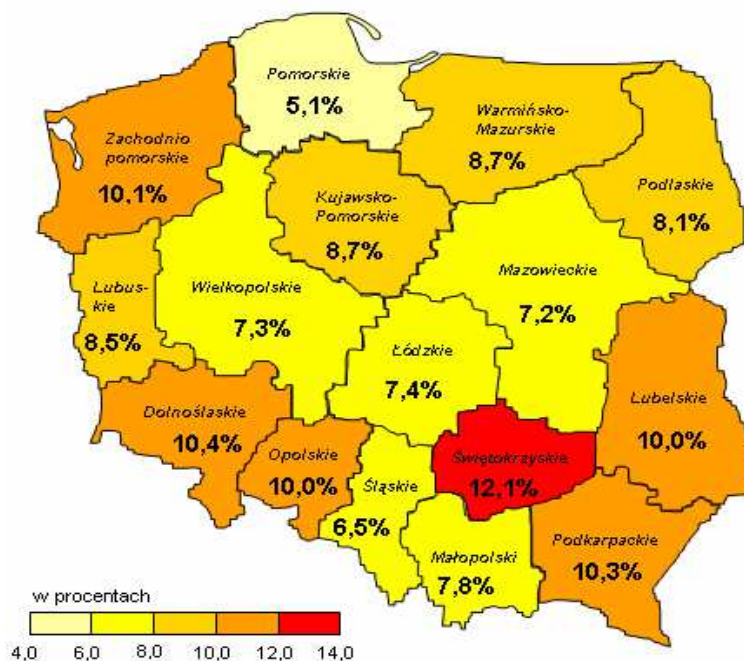

z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o analogicznej powierzchni,

- nie uzyskują miesięcznego przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, z wyłączeniem przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych,
- nie pobierają, na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, świadczenia pielęgnacyjnego lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka.

Stopa bezrobocia według BAEL w regionie warmińsko – mazurskim, wynosząca 8,7%, jest wyższa o 0,5 pkt proc. niż wartość stopy bezrobocia dla kraju. W przeciwieństwie do wartości stopy bezrobocia rejestrowanego, jej wartość nie jest najwyższa w kraju – większa stopa bezrobocia występowała w województwach: świętokrzyskim, dolnośląskim, podkarpackim, zachodnio-pomorskim, opolskim i lubelskim.

Mapa 3. Stopa bezrobocia według BAEL w kraju w I kwartale 2009 roku

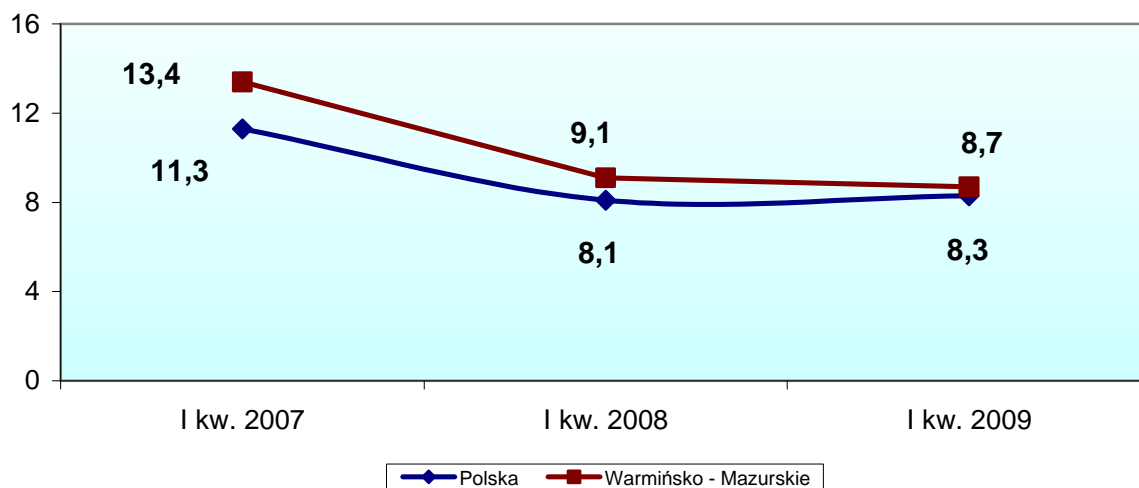

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BAEL.

W okresie I kwartał 2007 – I kwartał 2009, stopa bezrobocia liczona według metodologii BAEL dla województwa warmińsko – mazurskiego zmalała o 4,7 pkt proc., zaś dla kraju odnotowano spadek o 3,0 pkt proc. Świadczy to o szybszej dynamice spadku stopy bezrobocia w województwie warmińsko – mazurskim niż miało to miejsce w kraju.

Wykres 12. Stopa bezrobocia według BAEL w województwie warmińsko – mazurskim i w kraju w I kwartale w latach 2007 – 2009

źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BAEL.

2.4. Tendencje na rynku pracy – prognoza do końca 2009 roku

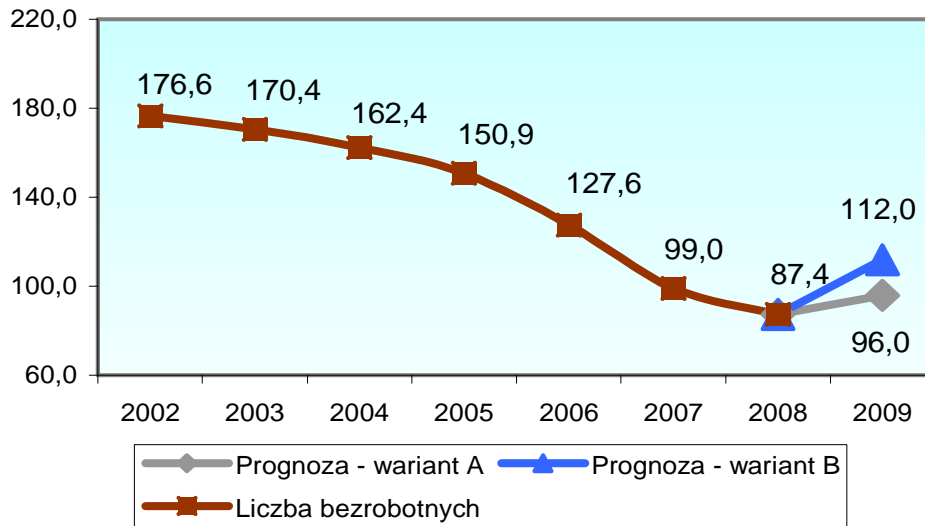
Zmieniająca się dynamicznie sytuacja gospodarcza w znacznym stopniu utrudnia prognozowanie rynku pracy. Należy jednak zakładać raczej pesymistyczne scenariusze biorąc pod uwagę uwarunkowania z końca 2008 roku i I półrocza 2009 roku, a mianowicie:

- Wzrost poziomu bezrobocia już w październiku 2008 roku, podczas gdy przed rokiem bezrobocie z przyczyn sezonowych wzrosło dopiero w grudniu.
- Recesja dotknęła w województwie w pierwszej kolejności branżę meblarską i drzewną oraz firmy powiązane z nimi kooperacyjnie.
- Wzrost liczby bezrobotnych w regionie warmińsko – mazurskim, spowodowany między innymi:
  - zmniejszeniem zatrudnienia w przedsiębiorstwach poprzez likwidację etatów,
  - nie przedłużaniem przez pracodawców umów na czas określony,
  - zgłaszaniem zamiaru przeprowadzenia zwolnień grupowych. Obserwowana dynamika procesu wskazuje na zwiększenie liczby zwolnień grupowych,
  - zwiększeniem rejestracji osób powracających po pracy zagranicą - trudna sytuacja ekonomiczna w państwach członkowskich Unii Europejskiej, skłania wiele osób do powrotu i poszukiwania zatrudnienia w Polsce,
  - rejestracją osób starających się o świadczenia ze względu na wymagania ośrodków pomocy społecznej,
  - rejestracją członków rodzin bezrobotnych w celu potwierdzenia uprawnień do świadczeń zdrowotnych,

Uściślenie prognozy na rok 2009, w obecnie dynamicznie zmieniających się warunkach gospodarczych, jest praktycznie niemożliwe, ponieważ brakuje jednoznacznych prognoz w skali kraju obejmujących zarówno gospodarkę jak i rynek pracy.

W związku z powyższym, szacuje się, że na koniec 2009 roku liczba bezrobotnych będzie oscylować w granicach, co najmniej 96 – 112 tys. osób, natomiast stopa bezrobocia będzie mieściła się w granicy 18,0 – 21,0%.

Wykres 13. Poziom bezrobocia (w tys. osób) w latach 2002 – 2008 oraz prognozowane liczby bezrobotnych w 2009 roku

2.5. Zwolnienia grupowe pracowników

Wyraźnym sygnałem osłabienia gospodarczego w naszym województwie jest znaczny, prawie sześciokrotny wzrost liczby zgłaszanego do urzędów pracy zamiaru zwolnień grupowych. W ramach zamierzonych zwolnień grupowych, zgłoszonych do urzędów pracy w I półroczu 2009 r. zatrudnienie w całym województwie może stracić 1 257 osób (w tym samym okresie przed rokiem zgłoszone zwolnienia przewidywały utratę pracy dla 214 osób).

Największą liczbę zwolnień planują zakłady *przetwórstwa przemysłowego* -717 osób. Grupa ta stanowi 57% wszystkich osób przewidzianych do zwolnienia. Wśród tej populacji 260 pracowników zatrudnionych jest w zakładach reprezentujących branżę drzewno-meblarską (36,3% osób objętych zwolnieniami grupowymi w tej sekcji).

Drugą co do wielkości grupę pracowników, mogących stracić zatrudnienie w wyniku zwolnień grupowych, zgłoszonych do urzędów pracy naszego województwa, stanowią osoby zatrudnione w zakładach z sektora *Transport i gospodarka magazynowa* – 180 osób (14,3% wszystkich osób), z czego 129 osób zatrudnionych jest w zakładach, których działalność związana jest z działalnością pocztową i kurierską.

Trzecią co do liczebności grupą to pracownicy zakładów działających w sekcji *Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (w tym działalność ochroniarska)* – 113 osób (tj. 9%).

W dalszej kolejności, wśród osób mogących stracić zatrudnienie w wyniku realizacji zgłoszonego zamiaru zwolnień grupowych, udział procentowy pracowników zatrudnionych w zakładach reprezentujących poszczególne sekcje Polskiej Klasyfikacji Działalności wynosi:

- Górnictwo i wydobywanie – 85 osób, tj. 6,8% ogółu objętych zgłoszeniami zwolnień,
- Administracja publiczna i obrona narodowa – 39 osób, 3,1%,
- Działalność finansowa i ubezpieczeniowa – 38 osób, tj. 3%,
- Pozostała działalność usługowa – 33 osoby, tj. 2,6%,
- Handel hurtowy i detaliczny – 32 osoby, 2,6%,
- Budownictwo – 16 osób, tj. 1,3%,
- Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi – 4 osoby, tj. 0,3%.

Przedstawione dane dotyczą jedynie osób, do których mają zastosowanie przepisy art. 1 ustawy z dnia 13 marca 2003 o szczegółowych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (Dz.U. Nr 90, poz. 844, z późn. zm.).

Przepisy tej ustawy stosuje się w razie konieczności rozwiązania przez pracodawcę zatrudniającego co najmniej 20 pracowników stosunku pracy, z przyczyn niedotyczących pracowników, w drodze

wypowiedzenia dokonanego przez pracodawcę, a także na mocy porozumienia stron, jeżeli w okresie nieprzekraczającym 30 dni zwolnienie obejmuje co najmniej:

- 10 pracowników, gdy pracodawca zatrudnia mniej niż 100 pracowników,
- 10% pracowników, gdy pracodawca zatrudnia co najmniej 100, jednakże mniej niż 300 pracowników,
- 30 pracowników, gdy pracodawca zatrudnia co najmniej 300, lub więcej pracowników.

Tabela 4. Liczba osób objętych zgłoszonymi zwolnieniami i zwolnieniami z przyczyn dotyczących zakładu pracy w województwie warmińsko-mazurskim w okresie styczeń-czerwiec 2009 według Polskiej Klasyfikacji Działalności

Wyszczególnienie	Zgłoszenia	Zwolnienia*
Górnictwo i wydobywanie	85	65
Przetwórstwo przemysłowe	717	1 024
- branża meblarska i drzewna	260	520
Budownictwo	16	16
Handel hurtowy i detaliczny	32	32
Transport i gospodarka magazynowa, w tym:	180	55
- działalność pocztowa i kurierska	129	11
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	4	4
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	38	41
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (w tym działalność ochroniarska)	113	4
Administracja publiczna i obrona narodowa	39	39
Pozostała działalność usługowa	33	5
Razem	1 257	1 285

* zwolnieniami objęte są osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładów pracy na podstawie zwolnień grupowych zgłoszonych w 2008 i I półroczu 2009 r.

Źródło: dane Powiatowych Urzędów Pracy

Dodatkowo sprawozdania o rynku pracy odnotowują także liczbę bezrobotnych, którzy z ostatniego miejsca pracy zostali zwolnieni z przyczyn wymienionych w art.2 ust 1 pkt 29 ustawy o promocji zatrudniania i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 r. (Dz.U. Nr 99, poz. 1001, z późn. zm.), co oznacza:

- rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn nie dotyczących pracowników, zgodnie z przepisami o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników lub zgodnie z przepisami Kodeksu pracy, w przypadku rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z tych przyczyn u pracodawcy zatrudniającego mniej niż 20 pracowników,
- rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego z powodu ogłoszenia upadłości pracodawcy, jego likwidacji lub likwidacji stanowiska pracy z przyczyn ekonomicznych, organizacyjnych, produkcyjnych albo technologicznych,
- wygaśnięcie stosunku pracy lub stosunku służbowego w wyniku przejścia zakładu pracy lub jego części na innego pracodawcę i nie zaproponowania przez tego pracodawcę nowych warunków pracy i płacy;
- rozwiązanie stosunku pracy przez pracownika na podstawie art. 55 § 11 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy z uwagi na ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków wobec pracownika;

Niepokojącym zjawiskiem w województwie warmińsko-mazurskim jest fakt, że wśród osób rejestrujących się w I półroczu 2009 roku w powiatowych urzędach pracy, zanotowano ponad trzykrotny wzrost liczby osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy, o których mowa powyżej.

Liczba ta zwiększyła się z 597 osób, które nabyły status bezrobotnego od stycznia do czerwca 2008 do 1 849 osób w tym samym okresie bieżącego roku (wzrost o 1 252 osoby).

Od początku roku do kwietnia br. w grupie osób pracujących przed rejestracją w urzędzie pracy systematycznie wzrastał procentowy udział osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy: od 1,9% (272 osób) w styczniu, poprzez 3,2% (328 osób) w lutym i 3,3% (342 osoby) w marcu do 3,9% (349 osób) w kwietniu.

W kolejnych miesiącach zanotowano spadek tego wskaźnika do poziomu 3,8% (340 osób) w maju oraz 2,5% (218 osób) w czerwcu br. W analogicznym okresie w ubiegłym roku wskaźnik ten utrzymywał się na zbliżonym poziomie 1,3% (przy czym najmniejsza wartość wskaźnika to 1,2% maksymalna 1,6%).

Należy także wyraźnie podkreślić, że liczba zgłaszanych do urzędów pracy zwolnień grupowych oddaje w pełni skali całego zjawiska związanego z redukcją miejsc pracy w naszym województwie. Pracodawcy, z przyczyn niezależnych od siebie mając aktualnie problem z utrzymaniem dotychczasowego stanu zatrudnienia, rozwiązują z częścią pracowników umowy na mocy porozumienia stron, a także nie przedłużają umów o pracę na czas określony. W takich wypadkach nie mają obowiązku zgłaszania zamiaru zwolnień grupowych. Szacuje się, że miesięcznie pracę w ten sposób traci ponad 600 osób.

2.6. Struktura regionalnego bezrobocia

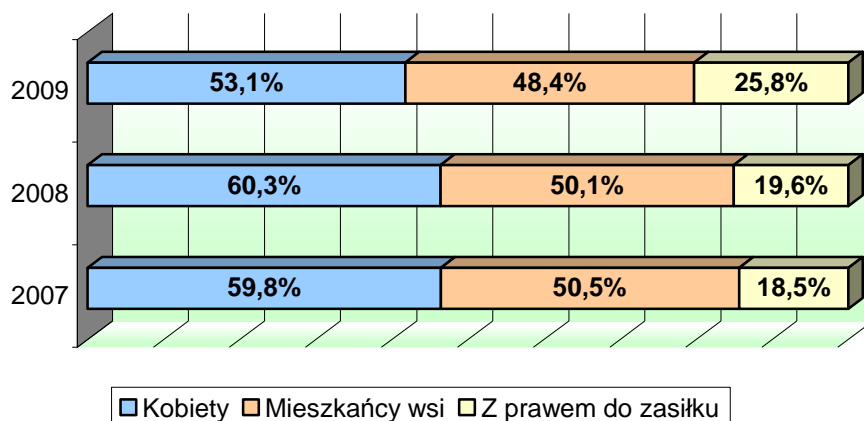
Struktura regionalnego bezrobocia niekorzystnie wpływa na mobilność bezrobotnych oraz ich aktywizację. Są to przede wszystkim takie cechy poszczególnych subpopulacji bezrobotnych, jak:

- niski poziom wykształcenia i kwalifikacji bezrobotnych: ponad 63,1% populacji legitymuje się wykształceniem zasadniczym zawodowym i niższym, a 30,1% nie posiada żadnych kwalifikacji zawodowych, w kraju odpowiednio: 57,8% i 28,1%,
- długa dezaktywizacja zawodowa, szczególnie mieszkańców wsi, w tym z osiedli po-pegeerowskich: 44,3% ogółu zarejestrowanych posiada status osoby długotrwale bezrobotnej, w przypadku mieszkańców wsi – 51,2%. Według średniej krajowej, długotrwale bezrobotni w ogólnej populacji stanowią 42,6%,
- niedostateczna ilość miejsc pracy dla osób młodych: bezrobotni do 34 roku życia stanowią ponad połowę (50,8%) ogólnej populacji; w kraju 51,0%. W grupie tej 43,8% osób nie przekroczyło 25 lat; w kraju 42,4%,
- utrudniony dostęp mieszkańców wsi do poza rolniczych miejsc pracy: w regionie warmińsko – mazurskim bezrobotni z terenów wiejskich stanowią 48,4%. Bezrobotni mieszkańcy wsi stanowią średnio w kraju 43,7%.

Wymiernym wskaźnikiem zmian w strukturze bezrobocia, stosowanym w analizach porównawczych, jest procentowy udział poszczególnych kategorii w ogólnej liczbie bezrobotnych.

2.6.1. Wybrane kategorie bezrobotnych

Wykres 14. Udział wybranych kategorii bezrobotnych w liczbie bezrobotnych ogółem w województwie warmińsko – mazurskim w latach 2007 – 2009

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS 01

Rośnie procentowy udział osób pobierających zasiłek z Funduszu Pracy. Obecnie prawie, co czwarty zarejestrowany bezrobotny posiada **prawo do zasiłku** (24 124 osoby). W końcu I półrocza 2009 r., udział bezrobotnych pobierających zasiłek wynosił 22,8% (w kraju 22,4%), podczas gdy przed rokiem w tym okresie, uprawnionych do pobierania zasiłku było 19,3%. Obserwujemy w stosunku rocznym, procentowy wzrost udziału osób pobierających zasiłek z Funduszu Pracy - o 6,2 pkt proc., a w stosunku do 2007 roku, udział uprawnionych do zasiłku jest większy o 7,3 pkt proc.

W 2009 roku, wydano również 915 decyzji (o 657 więcej niż przed rokiem) w sprawie przyznania lub odmowy przyznania prawa do zasiłku bezrobotnym z krajów UE/EOG oraz 119 decyzji w sprawie zachowania prawa do zasiłku (transfer świadczeń z państw UE/EOG do Polski), w ramach systemu koordynacji zabezpieczenia społecznego.

Prawie połowę bezrobotnych województwa warmińsko – mazurskiego stanowią **mieszkańcy wsi** (48,4%; kraj 42,6%). W końcu czerwca 2009 roku, zarejestrowanych było 45 156 bezrobotnych z terenów wiejskich, o 4 612 mniej niż w czerwcu 2008 roku.

Pozytywnym zjawiskiem jest zmniejszanie się procentowego udziału mieszkańców wsi w ogólnej populacji bezrobotnych. W porównaniu do czerwca 2008 roku, procentowy udział bezrobotnych z terenów wiejskich był mniejszy o 1,7 pkt proc.

Wśród bezrobotnych województwa warmińsko – mazurskiego, więcej jest kobiet niż mężczyzn. **Kobiety** w liczbie 49 556 osób, stanowiły 53,1% (w kraju: 52,4%). W stosunku do czerwca 2008 roku, liczba bezrobotnych kobiet zmniejszyła się o 763 osoby. Obserwujemy również spadek – o 7,2 pkt proc., udziału kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych w stosunku do 2008 roku.

Tabela 5. Wybrane kategorie bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2007 - 2008 stan na 30. VI.

Kategorie bezrobotnych	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009	Zmiany do 2007 w %	Zmiany do 2008 w %	Udział w ogóle bezrobotnych w %		
						2007	2008	2009
Ogółem bezrobotni:	101 708	80 857	93 375	-8,2	+15,5	100,0	100,0	100,0
Mieszkańcy wsi	51 346	40 544	45 156	-12,1	+11,4	50,5	50,1	48,4
Z prawem do zasiłku	18 782	15 837	24 124	-28,4	+52,3	18,5	19,6	25,8
Kobiety	60 815	48 793	49 556	-18,5	+1,6	59,8	60,3	53,1

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS 01

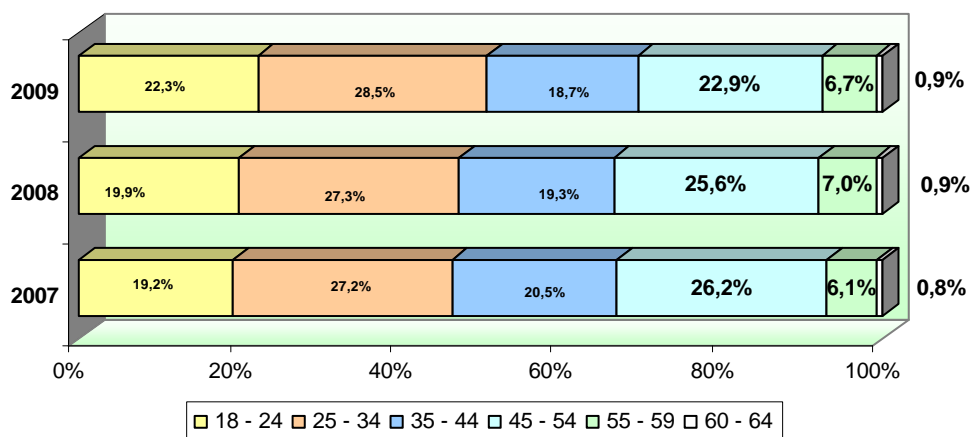
Reasumując:

W okresie rocznym (czerwiec 2009 do czerwca 2008), obserwujemy korzystne zmiany w strukturze wybranych grup bezrobotnych – kobiet i mieszkańców wsi, polegające na spadku procentowego udziału tych grup w ogólnej populacji.

Znacząco wzrósł natomiast udział osób pobierających zasiłek z tytułu bezrobocia, co świadczy o wzmożonym rejestrowaniu się osób, które utraciły w ostatnim okresie pracę.

2.6.2. Bezrobotni według wieku, wykształcenia i czasu pozostawania bez pracy

Wykres 15. Zmiany w strukturze bezrobotnych według grup wiekowych w województwie warmińsko – mazurskim w I półroczu 2007 - 2009

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS 01

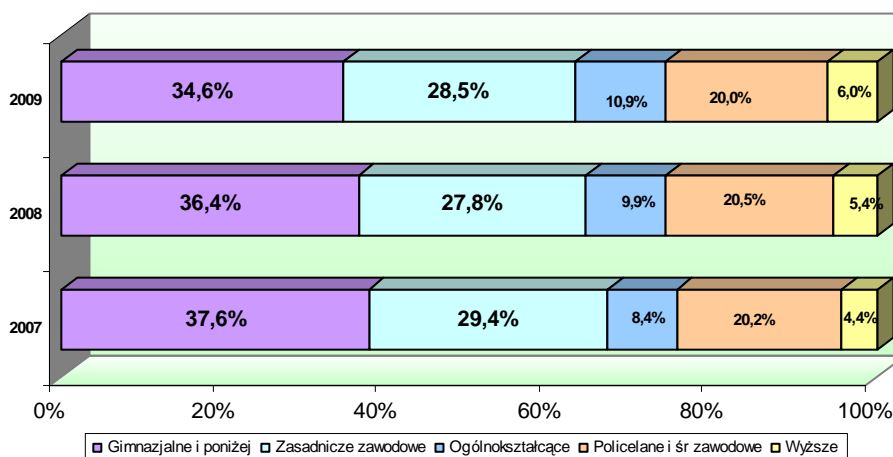
W półroczu 2009 roku, największy udział w bezrobociu, mieli bezrobotni w wieku 25 – 34 lata, stanowiąc 28,5% ogólnej populacji zarejestrowanych oraz 45 – 54 lata (22,9%).

Wzrósł udział młodzieży do 25 roku życia w ogóle bezrobotnych do 22,3% z 19,2 w roku 2007 i 19,9 w 2008 roku. Bezrobotni w najstarszych grupach wiekowych 55 – 59 oraz 60 – 64 lata, reprezentowani są przez najmniej liczną grupę, stanowiąc odpowiednio 6,7% i 0,9% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

Istotną tendencją zauważalną w regionalnym bezrobociu jest wzrost udziału procentowego bezrobotnych w najbardziej mobilnej grupie wiekowej 18 – 34 lata.

Wskutek działań na rzecz osób powyżej 45 roku życia, w 2009 roku zmniejszył się udział w ogólnym bezrobociu osób w wieku 45 – 64 lata.

Wykres 16. Zmiany w strukturze bezrobotnych według poziomu wykształcenia w województwie warmińsko – mazurskim w I półroczu 2007 - 2009

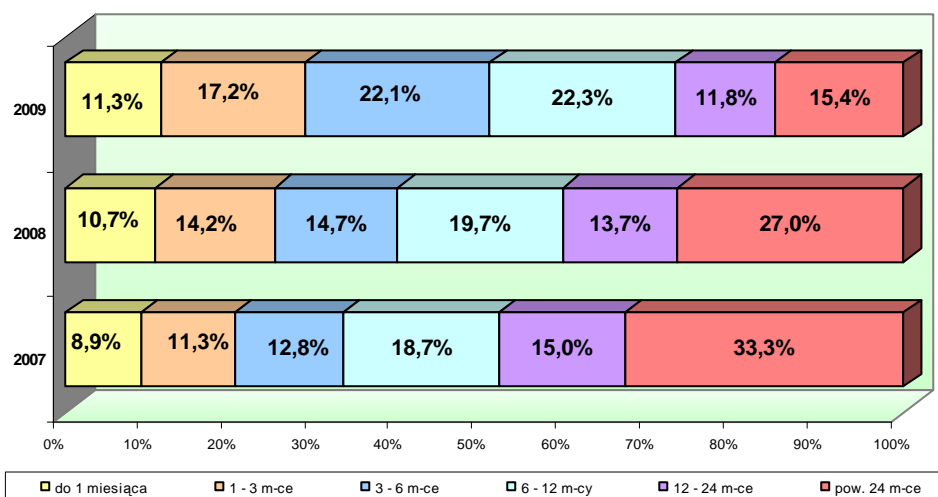
Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS 01

Najwięcej osób bezrobotnych legitymuje się niskim poziomem wykształcenia: zasadniczym zawodowym – 28,5% oraz gimnazjalnym i niższym – 34,6%. Razem te dwie subpopulacje stanowią w ogólnym bezrobociu 63,1%. Pozytywnym jest fakt sukcesywnego spadku tej kategorii bezrobotnych – w ciągu trzech lat o 3,0 pkt. procentowe.

Niekorzystnie natomiast wzrasta udział osób z wykształceniem wyższym (w ciągu trzech lat o 1,6 pkt proc.), mimo iż ta kategoria bezrobotnych ma największe szanse na podjęcie zatrudnienia, o czym może świadczyć stosunkowo niewielki udział osób z wyższym wykształceniem w strukturze bezrobotnych wynoszący 6,0%.

Wzrasta też odsetek bezrobotnych z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (o 2,0 pkt. proc. w ciągu trzech lat), stanowiąc w 2009 roku 10,9% ogólnej liczby zarejestrowanych, natomiast maleje udział osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym, stanowiąc trzecią pod względem wielkości grupę bezrobotnych (20,0%), co wskazuje – mimo minimalnego spadku udziału tej populacji w ogólnym bezrobociu – na niedopasowanie szkolnictwa zawodowego do potrzeb regionalnej gospodarki.

Wykres 17. Zmiany w strukturze bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w województwie warmińsko-mazurskim w I półroczu 2007 - 2009

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS 01

Istotnym zagadnieniem jest czas pozostawania bez zatrudnienia. Ponad 27,0% spośród wszystkich bezrobotnych w województwie pozostaje bez pracy dłużej niż rok. Problemem jest fakt, iż osoby te nie zdobywają nowych umiejętności, a co więcej, wraz z upływem czasu tracą posiadane kwalifikacje zawodowe. Tym samym ich szanse na ponowne znalezienie pracy znacznie się zmniejszają. Jednak widocznym efektem działań aktywizujących, jest spadek udziału tej kategorii bezrobotnych z 48,3% w roku 2007 do 27,2% w roku 2009, czyli o 21,1 pkt proc

W grupie osób przebywających na bezrobociu ponad rok, w znaczący sposób spadł udział bezrobotnych powyżej 24 miesięcy – z 33,3% w roku 2007 do 15,4% w roku bieżącym.

Charakterystycznym dla roku 2009, jest wzrost udziału bezrobotnych krótkotrwale, który spowodowany jest wzmożonym rejestrowaniem się osób przez ostatnie miesiące, naznaczone kryzysem ekonomicznym.

**Tabela 6. Bezrobotni według cech socjodemograficznych w województwie
warmińsko- mazurskim w latach 2007- 2009**

stan na

30.VI.

Kategorie bezrobotnych	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009	Zmiany do 2007 w %	Zmiany do 2008 w %	Udział w ogóle bezrobotnych w %		
						2007	2008	2009
Ogółem	101 708	80 857	93 375	-8,2	+15,5	100,0	100,0	100,0
Wykształcenie								
-wyższe	4 506	4 370	5 626	+24,9	+28,7	4,4	5,4	6,0
-policealne i śr. zawodowe	20 497	16 536	18 679	-8,9	+13,0	20,2	20,5	20,0
-ogólnokształc.	8 551	8 014	10 170	+18,9	+26,9	8,4	9,9	10,9
-zasadn. zaw.	29 888	22 477	26 582	-11,1	+18,3	29,4	27,8	28,5
-gimnazjalne i niższe	38 266	29 460	32 318	-15,5	+9,7	37,7	36,4	34,6
Wiek								
18 - 24	19 572	16 073	20 794	+6,3	+29,4	19,2	22,3	22,3
25 – 34	27 714	22 080	26 654	-3,8	+2,7	27,2	28,5	28,5
35 – 44	20 859	15 582	17 439	-16,4	+11,9	20,5	18,7	18,7
45 - 54	26 625	20 685	21 389	-19,7	+3,4	26,2	22,9	22,9
55 - 59	6 156	5 671	6 224	+1,1	+9,8	6,1	6,7	6,7
60 - 64	783	766	875	+11,8	+14,2	0,8	0,9	0,9
Czas przebywania na bezrobociu								
do 1 miesiąca	9 050	8 650	10 508	+16,1	+21,5	8,9	10,7	11,3
1 – 3 m-ce	11 488	11 497	16 035	+39,6	+39,5	11,3	14,2	17,2
3 – 6 m-cy	12 969	11 856	20 628	+59,1	+74,0	12,8	14,7	22,1
6 – 12 m-cy	19 064	15 944	20 820	+9,2	+30,6	18,7	19,7	22,3
12 – 24 m-ce	15 275	11 103	11 040	-27,7	-0,6	15,0	13,7	11,8
pow. 24 m- ce	33 862	21 807	14 344	-57,6	-34,2	33,3	27,0	15,4

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS 01

Reasumując:

Analizując w okresie ostatnich trzech lat cechy socjodemograficzne bezrobotnych z województwa warmińsko – mazurskiego, można zauważyć następujące tendencje:

Spada procentowy udział w ogólnej populacji:

- bezrobotnych z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – o 0,2 pkt proc., stanowiąc na koniec czerwca 2009 roku 20,0%, wszystkich zarejestrowanych,
- bezrobotnych z wykształceniem zasadniczym zawodowym – o 0,9 pkt proc., do poziomu 28,5%,
- bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i niższym – o 3,0 pkt proc., stanowiąc na koniec czerwca 2009 roku 34,6%,
- bezrobotnych w grupach wiekowych 35 - 44 lata - o 1,8 pkt proc., do poziomu 18,7%; 45 - 54 lata - o 1,5 pkt proc., do poziomu 19,4%,
- bezrobotnych przebywających bez pracy od 6 do 12 miesięcy - o 1,8 pkt. proc. stanowiąc w bieżącym roku 14,7% oraz od 12 do 24 miesięcy - o 3,3 pkt. procentowego, do poziomu 22,9%,
- bezrobotnych, których czas przebywania na bezrobociu wynosi od 12 do 24 miesięcy - o 3,2 pkt procentowego, do poziomu 11,8%,
- bezrobotnych powyżej 24 miesięcy – o 17,9 pkt proc. do poziomu 15,4%

Rośnie odsetek:

- bezrobotnych z wykształceniem wyższym - o 1,6 pkt, proc., stanowiąc 6,0%; wykształceniem średnim ogólnokształcącym – o 2,5 pkt. proc., do stanu 10,9% w ogólnej liczbie bezrobotnych,
- bezrobotnych w młodszych grupach wiekowych: 18 - 24 lata o 3,1 pkt. proc., do poziomu 22,3%, bezrobotnych w wieku 25 – 34 lata – o 1,3 pkt proc., stanowiąc 28,5 %,
- bezrobotnych przebywających bez pracy do 1 miesiąca o 2,4 pkt proc. stanowiąc na koniec czerwca 2009 roku 11,3%; 1 – 3 miesiące o 5,9 pkt proc. do poziomu 17,2%; od 3 do 6 miesięcy o 9,3 pkt proc., stanowiąc 22,1% zarejestrowanych oraz pozostających bez pracy od 6 do 12 miesięcy – o 3,6 pkt proc., stanowiąc 22,3% bezrobotnych.

2.7. Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Poniżej przedstawiono charakterystykę kategorii bezrobotnych, którzy z racji ich szczególnej sytuacji na rynku pracy w Regionalnym Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2009 rok, zostały przyjęte jako priorytetowe.

Na podstawie zapisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U z 2004 Nr 99, poz. 1001 z późn. zm.), w stosunku do bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy, stosowane są dodatkowe, szczególne działania w celu ich aktywizacji i przywrócenia na rynek pracy.

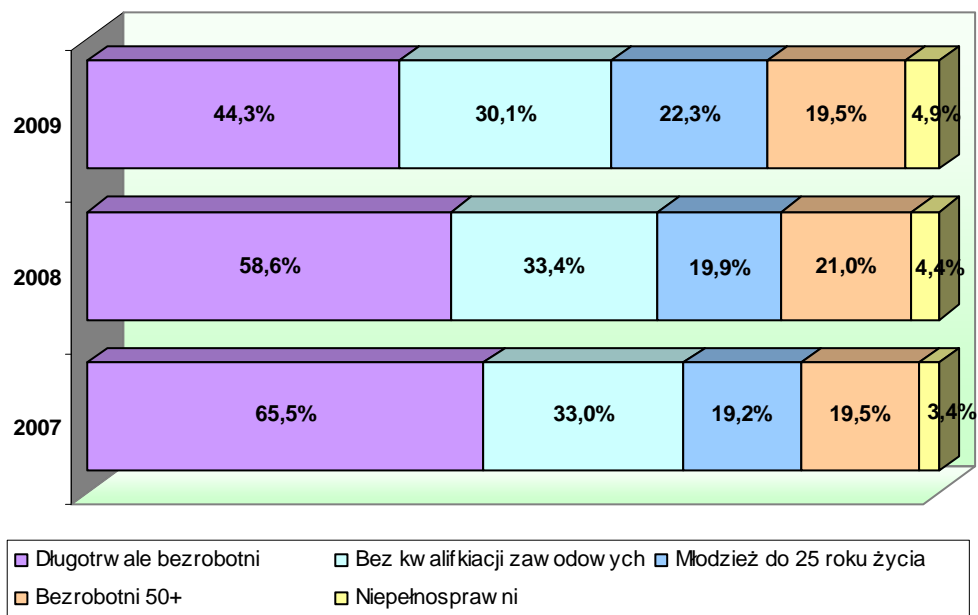
Tabela 7. Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy w województwie warmińsko-mazurskim w I półroczu 2007 - 2009

stan na 30.VI.

Kategorie bezrobotnych	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009	Zmiany do 2007 w %	Zmiany do 2008 w %	Udział w ogólnej liczbie bezrobotnych w %		
						2007	2008	2009
Długotrwale bezrobotni	66 664	47 417	41 406	-37,9	- 12,7	65,5	58,6	44,3
Bezrobotni bez kwalifikacji	33 555	26 979	28 148	-16,1	+4,3	33,0	33,4	30,1
Młodzież do 25 roku życia	19 571	16 073	20 794	+6,2	+29,4	19,2	19,9	22,3
Bezrobotni 50+	19 828	16 995	18 206	-8,2	+7,1	19,5	21,0	19,5
Niepełnosprawni	3 468	3 660	4 582	+32,1	+25,2	3,4	4,5	4,9

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPIPS 01

Wykres 18. Udział bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w ogólnej liczbie bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2007 - 2009

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS 01

Bezrobotni długotrwałe

Widocznym efektem działań na rzecz osób długotrwałe bezrobotnych jest sukcesywny spadek udziału tej kategorii w ogólnej liczbie zarejestrowanych.

W czerwcu 2009 roku, zarejestrowanych było 41 406 osób długotrwałe bezrobotnych, które stanowiły 44,3% ogółu populacji bezrobotnych. W odniesieniu do okresu sprzed roku, kiedy to długotrwałe bezrobotni stanowili 58,6%, a ich liczba wynosiła 47 417 osób, widoczny jest spadek procentowego udziału o 14,3 punktu procentowego, a także spadek poziomu wyrażanego w liczbach bezwzględnych o 12,7%. W okresie trzyletnim, udział długotrwałe bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych zmniejszył się o 21,2 pkt proc.

Najwięcej bezrobotnych długotrwałe, posiada wykształcenie gimnazjalne i niższe (40,2%) i zasadnicze zawodowe (29,1%). Ponad 39% długotrwałe bezrobotnych nie ukończyło 34 lat.

W roku 2009 długotrwałe bezrobotni stanowili ponad 41,0% (9 598 osób) wszystkich uczestników aktywnych form. Poza tym pracę niesubsydiowaną, na wolnym rynku, podjęło 5751 osób długotrwałe bezrobotnych, co stanowiło 26,4% ogółu podejmujących pracę niesubsydiowaną.

Bezrobotni bez kwalifikacji lub o niskim poziomie kwalifikacji

Utrzymuje się wysoki udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym – 34,6% i zasadniczym zawodowym – 28,5%, chociaż procentowy udział osób z niskim wykształceniem w ogólnej liczbie zarejestrowanych spada.

Co trzeci bezrobotny nie posiada żadnych kwalifikacji zawodowych. W końcu czerwca 2009 roku, w rejestrach urzędów pracy pozostawało 28 148 (30,1%) osób bez kwalifikacji zawodowych. Udział tej populacji bezrobotnych w ogólnym bezrobociu w stosunku do 2008 roku zmniejszył się o 3,3 pkt proc.

Wśród bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych znajdują się również absolwenci liceów ogólnokształcących – 5 248 osób, tj. 18,6%.

W grupie tej 49,7% osób nie ukończyło 34 roku życia. Mimo coraz większych wymagań kwalifikacyjnych w stosunku do potencjalnych pracowników, wśród ogółu bezrobotnych

podejmujących w roku 2009 pracę, osoby bez kwalifikacji zawodowych stanowiły 26,9% ogólnej populacji bezrobotnych (6 272 osób).

Bezrobotna młodzież do 25 roku życia

W województwie warmińsko-mazurskim, bezrobocie w przedziale pomiędzy 18 a 25 rokiem życia, wynosi 22,3% ogółu bezrobotnych. Na koniec I półrocza br., w rejestrach powiatowych urzędów pracy pozostawały 20 794 osoby do 25 roku życia. Liczba zarejestrowanych w tej kategorii zwiększyła się w stosunku do 2008 roku o 29,4%.

Odsetek młodzieży w całej populacji bezrobotnych był wyższy w 2009 roku w stosunku do roku 2008 o 2,4 punktu procentowego, a w porównaniu z rokiem 2007 zwiększył się o 3,1 punktu procentowego.

Największą reprezentację wśród bezrobotnej młodzieży, mają osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (29,3%), średnim ogólnokształcącym (26,4%) oraz policealnym i średnim zawodowym (22,4%). Najmniej licznie reprezentowana jest młodzież z wykształceniem wyższym (4,3%).

W 2009 roku, zaktywizowano 7 965 osób do 25 roku życia, co stanowiło 34,1% ogółu zaktywizowanych bezrobotnych. Znaczny odsetek młodzieży podejmującej pracę, zdobył pracę poza subsydiami z Funduszu Pracy (5 273 osoby, tj. 24,2% ogółu podejmujących pracę na wolnym rynku).

Bezrobotni powyżej 50 roku życia

W szczególnej sytuacji na rynku pracy pozostają również osoby powyżej 50 roku życia. W końcu półrocza, w rejestrze bezrobotnych było 18 206 takich osób, to jest 19,5% ogółu zarejestrowanych.

W porównaniu z czerwcem 2008 roku, liczba osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia wzrosła o 7,1%, natomiast udział procentowy tej populacji w ogólnej liczbie bezrobotnych był niższy o 1,5 pkt. proc.

Bezrobotne osoby powyżej 50 roku życia, legitymują się przede wszystkim niskim wykształceniem: gimnazjalnym i niższym – 48,8%, zasadniczym zawodowym – 27,6%. Razem te dwie populacje stanowią 76,4% ogółu zarejestrowanych w tym wieku.

W 2009 roku, wśród osób korzystających z różnych aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu, bezrobotni w wieku powyżej 50 lat stanowili 15,0% (3 504 osoby). Wśród ogółu podejmujących pracę niesubsydiowaną grupa ta stanowiła 12,0%, co oznacza, że w ciągu sześciu miesięcy br. 2 603 osoby powyżej 50 roku podjęły pracę na wolnym rynku.

W końcu 2008 roku, zrealizowany został przez warszawską firmę POLICY & ACTION GROUP UNICONSULT Sp. z o.o., projekt badawczy „*Bierni czy aktywni. Sytuacja osób powyżej 45 roku życia na rynku pracy województwa warmińsko – mazurskiego*”, którego zleceniodawcą i pomysłodawcą był Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie. Projekt w całości finansowany był ze środków Funduszu Pracy.

Celem badania, była pogłębiona analiza i kompleksowa diagnoza sytuacji osób bezrobotnych w wieku powyżej 45 lat na rynku pracy, w tym przede wszystkim:

- poznanie oczekiwań, potrzeb i motywacji do podjęcia lub kontynuowania pracy,
- określenie poziomu mobilności zawodowej,
- analiza postaw pracodawców i polityki wobec pracowników po 45 roku życia,
- wypracowanie rekomendacji i wniosków dotyczących aktywizacji tej docelowej grupy osób do zastosowania w praktyce powiatowych urzędów pracy oraz innych instytucji rynku pracy, w tym organizacji pracodawców, ze wskazaniem na praktyczną użyteczność i możliwość wykorzystania w bieżącej działalności.

Wzbogacenie wiedzy o bezrobotnych 45+, a także poznanie postaw i opinii pracodawców odnośnie tej grupy osób (pracowników i potencjalnych pracowników), w szczególności zaś rekomendacje dotyczące aktywizacji osób po 45 roku życia, są wykorzystywane w przygotowywaniu programów zatrudnieniowych i aktywizacyjnych.

Z wynikami badań można zapoznać się na stronie WUP www.up.gov.pl, w zakładce statystyki i analizy.

Bezrobotne osoby niepełnosprawne

W strukturze regionalnego bezrobocia niepełnosprawni mają niewielki udział, mimo to niedobór miejsc pracy dla tej kategorii bezrobotnych jest szczególnym problemem.

Bezrobotne osoby niepełnosprawne w liczbie 4 582, stanowiły na koniec czerwca 2009 roku, 4,9% ogółu bezrobotnych, zarejestrowanych w województwie. Udział tej kategorii bezrobotnych w bezrobociu wzrasta – od 2007 roku jest o 1,5 pkt proc., wyższy.

Mimo trudnego rynku, w roku 2009, pracę podjęło 2 446 bezrobotnych niepełnosprawnych, o 80 osób mniej niż przed rokiem.

Podobnie jak pozostałe subpopulacje, niepełnosprawni posiadają w większości niskie wykształcenie; gimnazjalne i niższe – 40,5%; zasadnicze zawodowe – 31,8%. Nieco ponad 2% (106 osób), bezrobotnych niepełnosprawnych legitymuje się wyższym wykształceniem.

Statystyka innych, wyodrębnionych grup strukturalnych w końcu czerwca 2008 roku przedstawiała się następująco:

- w rejestrach urzędów pracy znajdowało się 23 934 bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego, to jest osób, które wykonywały pracę zarobkową przez łączny okres krótszy niż 6 miesięcy; ta kategoria bezrobotnych stanowiła na koniec I półrocza 25,6% ogółu zarejestrowanych,
- 58 900 (63,1% ogółu zarejestrowanych) bezrobotnych bez wykształcenia średniego,
- 10 414 kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka; jest to 21,0% kobiet zarejestrowanych z tytułu pozostawania bez pracy,
- 8 820 bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia, którzy stanowili 9,5% ogólnej populacji bezrobotnych,
- 1 574 osoby (1,7%), które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia,
- 3 121 osób znajdujących się w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (dawni absolwenci szkół).

2.8. Bezrobotni według ostatniego miejsca pracy

Bezrobotni jako ostatnie miejsce pracy podają najczęściej wymienione poniżej jednostki, należące do następujących Sekcji Gospodarki Narodowej:

- Przetwórstwo przemysłowe – skąd pochodzi 16 614 bezrobotnych, stanowiąc 17,8% ogółu zarejestrowanych; przed rokiem 16,7%,
- Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego – 10 410 bezrobotnych, tj. 11,2% zarejestrowanych; przed rokiem – 13,3%,
- Budownictwo – 5 203 osoby, tj. 5,6% ogółu bezrobotnych; przed rokiem; 5,6%,
- Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo – 5 041 osób, tj. 5,4% ogółu bezrobotnych; przed rokiem 5,6%,
- Transport i gospodarka magazynowa – 4 124 osoby, tj., 4,4%; przed rokiem 1,8%,
- Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne – 3 891 osób, tj. 4,2% zarejestrowanych; przed rokiem 7,0%,

Bezrobotni z wymienionych sekcji gospodarki, stanowili na koniec I półrocza br, 48,6% (45 283 osoby) bezrobotnych dotychczas pracujących, zarejestrowanych w województwie warmińsko – mazurskim. Ponad 20 procentową grupę wśród bezrobotnych, stanowią osoby dotychczas niepracujące (18 757 osób).

3. Oferty pracy

W ciągu sześciu miesięcy 2009 roku, pozyskano 24 719 ofert pracy. W odniesieniu do analogicznego okresu roku ubiegłego, widoczny jest spadek liczby ofert pracy o 12,3% (3 461 ofert). Zmniejszanie się liczby zgłaszanych ofert pracy związane jest z słabszą koniunkturą gospodarczą niż przed rokiem. Również część pracodawców, w skutek globalnego kryzysu finansowego, znajduje się w trudnej sytuacji, a ich priorytetem działania jest zapewnienie funkcjonowania firmy, w tym również poprzez racjonalizację zatrudnienia.

Liczba ofert pracy zgłaszana do urzędów pracy, tylko w części zaspakają potrzeby bezrobotnych. W I półroczu 2009 roku, na jedną ofertę pracy przypadało 24 bezrobotnych, natomiast przed rokiem 20.

Oznacza to, iż prawdopodobieństwo uzyskania oferty pracy przez bezrobotnego jest obecnie niższe (1/24) niż w 2008 roku (1/20).

Najwięcej ofert pracy w I półroczu 2009 roku zgłoszono w następujących sekcjach gospodarki narodowej:

- administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenie społeczne – 7 499 ofert (30,4% ogółu zgłoszonych ofert pracy),
- handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych i motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego – 3 447 ofert (14,0%),
- przetwórstwo przemysłowe – 2 572 oferty (10,4%),
- budownictwo – 1 755 ofert (7,1%),
- opieka zdrowotna i pomoc społeczna – 1 689 ofert (6,8%).

Rynek ofert pracy w województwie warmińsko – mazurskim jest zróżnicowany lokalnie. Rozpiętość pomiędzy powiatem o największej liczbie ofert pracy (powiat piski – 2 127 ofert w okresie I półrocza 2009), a powiatem o najniższej liczbie ofert pracy (powiat olecki – 558 ofert) wynosi 1 569 ofert.

Prawie 72% (17 709) ofert pracy w okresie I półrocza 2009 roku dotyczyło zatrudnienia subsydiowanego (2008 rok – ok. 60%), a ponad 28% (7 010) stanowiły oferty pracy niesubsydiowanej (2008 rok – ok. 40%).

W okresie styczeń – czerwiec 2009 roku, w porównaniu do roku ubiegłego, znacząco wzrósł udział ofert pracy subsydiowanej w ogólnej liczbie pozyskanych wakatów, co przedstawia poniższa tabela.

Tabela 8. Udział ofert pracy subsydiowanej i niesubsydiowanej w ogólnej liczbie ofert pracy w latach 2008 – 2009

Wyszczególnienie	2008		2009	
	Subsydiowane	Niesubsydiowane	Subsydiowane	Niesubsydiowane
Styczeń	54,8	45,2	70,1	29,9
Luty	65,2	34,8	74,7	25,3
Marzec	65,4	34,6	73,5	26,5
Kwiecień	60,6	39,4	72,0	28,0
Maj	56,6	43,4	68,3	31,7
Czerwiec	50,0	50,0	71,2	28,8

Źródło: Sprawozdawczość MPiPS – 01 o rynku pracy. Obliczenia własne.

Zatrudnienie subsydiowane z Funduszu Pracy jest ważnym elementem polityki działań na rynku pracy, która umożliwia aktywną pomoc, świadczoną przez powiatowe urzędy pracy, zarówno bezrobotnym jak i pracodawcom. Taka forma zatrudnienia kierowana jest do osób bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy (długotrwale bezrobotni, młodzież, osoby bez kwalifikacji zawodowych itp.), które w normalnych warunkach mają mniejsze prawdopodobieństwo znalezienia pracy. Należy także podkreślić, iż subsydiowane miejsca pracy są stosowane w celu stymulowania zatrudnienia i poprawy ogólnej sytuacji na rynku pracy. Ze względu na obecne warunki ekonomiczne, pracodawcy chętnie korzystają z tej formy zatrudnienia pracowników, ponieważ w ten sposób mogą uzyskać zmniejszenie kosztów zatrudnienia nowych pracowników.

Innym rodzajem wakatów są oferty pracy niesubsydiowanej, które pochodzą z „wolnego rynku”. Zgłaszane są przez przedsiębiorców bez żadnych oczekiwań związanych z dofinansowaniem kosztów zatrudnienia i świadczą o lepszej kondycji firmy. W przypadku ofert pracy niesubsydiowanej należy zaznaczyć, że w dużej mierze zależą one od panującej sytuacji gospodarczej.

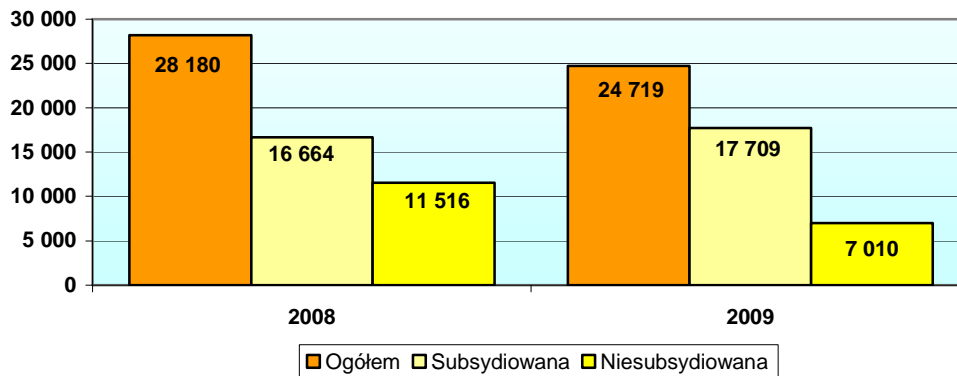
Na liście powiatów o największym udziale ofert pracy niesubsydiowanej w ogólnej liczbie pozyskanych ofert w okresie styczeń – czerwiec br., a więc od pracodawców nie korzystających ze wsparcia (subsydiów) Funduszu Pracy znajdują się:

- powiat iławski – 55,9% ogółu pozyskanych ofert,
- miasto Olsztyn – 54,9%,
- powiat mrągowski – 42,9 %,
- powiat działdowski – 40,9%,

Od początku 2009 roku największym udziałem wspieranych Funduszem Pracy (subsydiowanych) ofert pracy charakteryzowały się powiaty:

- elbląski – 89,9%,
- braniewski – 89,1%,
- kętrzyński – 88,0%,
- piski – 79,1%.

Wykres 19. Oferty pracy w województwie warmińsko- mazurskim pozyskane w okresie styczeń – czerwiec w latach 2008 – 2009

Źródło: Sprawozdawczość MPiPS – 01 o rynku pracy. Obliczenia własne.

Wzrost liczby ofert pracy w I półroczu 2009 roku w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego roku, odnotowano w 4 powiatach województwa:

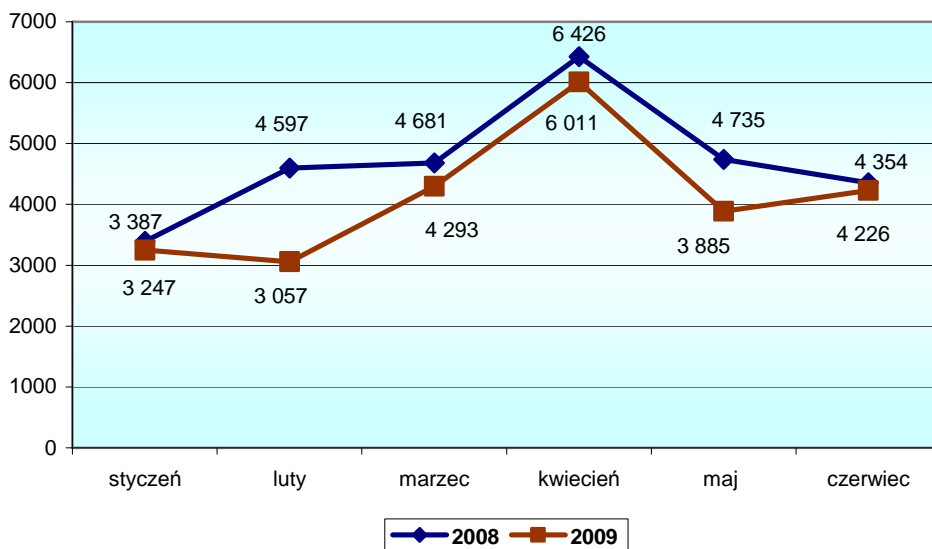
- piskim – o 24,3%,
- kętrzyńskim – o 9,6%,
- szczywieńskim – o 6,3%,
- oleckim - o 5,5%.

W pozostałych 17 powiatach liczba pozyskanych ofert pracy zmniejszyła się, przy czym najbardziej w:

- mieście Olsztynie – o 38,2%,
- powiecie bartoszyckim – o 25,8%,
- powiecie giżyckim – o 25,7%,
- powiecie działdowskim - o 24,9%,
- powiecie iławskim – o 20,6%.

Wykres 20. Zmiana liczby ofert w województwie warmińsko- mazurskim pozyskanych w okresie styczeń – czerwiec w latach 2008 – 2009

Źródło: Sprawozdawczość MPiPS – 01 o rynku pracy. Obliczenia własne.

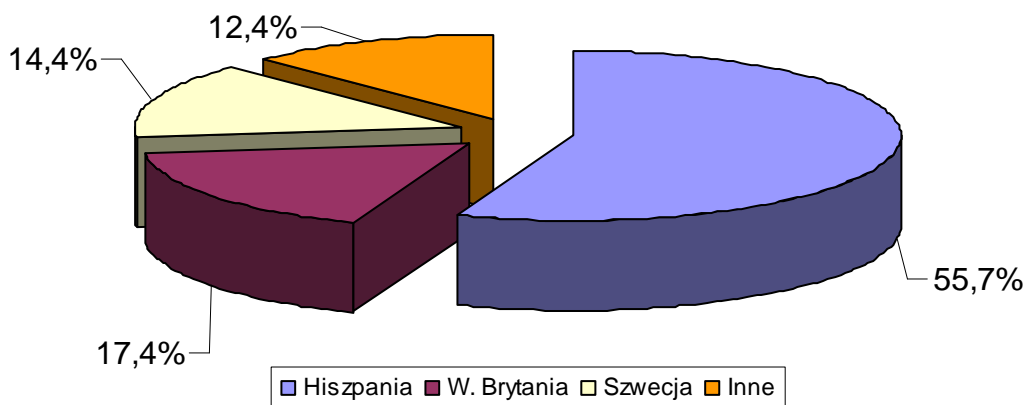
Analizując zmiany liczby ofert pracy, które wpływały do powiatowych urzędów pracy, w poszczególnych miesiącach w I półroczu w latach 2008 i 2009 można wysunąć następujące wnioski:

1. W 2008 roku liczba ofert pracy wzrastała nieprzerwanie od stycznia do kwietnia. Natomiast w 2009 roku, odnotowano w lutym spadek liczby pozyskanych wakatów w stosunku do stycznia, jednakże od marca widoczny jest ich wzrost.
2. Zarówno w 2008 jak i w 2009 roku najwięcej ofert pracy pozyskano w kwietniu.
3. W przeciwieństwie do 2008 roku, w czerwcu 2009 roku liczba ofert pracy wzrosła w stosunku do maja.
4. W czerwcu 2009 roku, liczba ofert pracy zaczęła zbliżać się do poziomu sprzed roku.

Reasumując, pomimo mniejszej liczby ofert pracy w 2009 roku, tendencje i kierunki zmian w liczbie pozyskanych wakatów, są zbliżone do 2008 roku, co przedstawia wykres 20.

Bezrobotni z województwa warmińsko – mazurskiego mieli także możliwość skorzystania z ofert pracy za granicą. W I półroczu 2009 roku poprzez sieć EURES umożliwiono wyjazd do pracy zagranicą 402 osobom, o 264 mniej niż przed rokiem. Powyższe dane świadczą o stagnacji na europejskim rynku pracy oraz kryzysie gospodarczym. Zagraniczne oferty pracy dotyczyły przede wszystkim miejsc pracy w Hiszpanii (w sumie 55,7%). Ponad 70% ofert dotyczyło pracy sezonowej.

Wykres 21. Kraj pochodzenia zagranicznych ofert pracy

Źródło: Sprawozdawczość MPiPS – 01 o rynku pracy. Obliczenia własne.

4. Aktywne formy promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej

W I półroczu 2009 roku zaktywizowano z udziałem środków Funduszu Pracy 23 337 osób, a 21 767 osób podjęło pracę niesubsydiowaną na wolnym rynku. W analogicznym okresie 2008 roku, zaktywizowano mniej, bo 21 685 osób, natomiast pracę na wolnym rynku podjęło 27 547 osób.

Tabela 9. Aktywizacja zawodowa wybranych grup bezrobotnych w I półroczu 2009 roku w województwie warmińsko - mazurskim

Wyszczególnienie	Podjęcia pracy			Szkolenia	Staże	Przygotowanie zawodowe	Prace społecz. użyteczne	Razem
	Ogółem	Niesub.	Subs.					
Ogółem	28 739	21 767	6 972	4 769	7 739	386	3 471	45 104
Kobiety	13 057	10 191	2 866	1 800	44 554	321	2 420	22 929
Zamieszkali na wsi	13 416	10 117	3 299	1 948	3 237	173	2 106	20 880
Do 25 roku życia	6 414	5 273	1 141	1 221	5 348	73	182	13 238
Bezrobotni powyżej 50 roku życia	4 404	2 603	1 801	482	186	42	993	6 107
Długotrwale bezrobotni	8 914	5 751	3 163	1 571	1 952	228	2 684	15 349

Źródło: Dane WUP w Olsztynie. Obliczenia własne.

W okresie styczeń – czerwiec 2009 roku w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego liczba podjęć pracy niesubsydiowanej zmalała o 21,0%, natomiast liczba uczestników aktywnych form wzrosła o 7,6%.

Na uwagę zasługuje fakt, iż w I półroczu 2009 roku, 1 459 osobom bezrobotnym przyznano dotację na rozpoczęcie działalności gospodarczej, tj. o 218 (o 17,6%) dotacji więcej niż przed rokiem. Jest to bardzo pozytywny sygnał płynący z rynku pracy, ponieważ dotacje na otwarcie własnej działalności gospodarczej są najbardziej efektywne i stanowią najtrwalsze instrumenty aktywizacyjne bezrobotnych.

Tabela 10. Formy aktywizacji zawodowej bezrobotnych w I półroczu 2009 roku w województwie warmińsko - mazurskim

Wyszczególnienie	I półrocze 2008	I półrocze 2009	Wzrost/spadek w liczbach	Wzrost/spadek (w %)
Podjęcia pracy ogółem w tym:	34 591	28 739	-5 852	-16,9
- Niesubsydiowanej	27 547	21 767	-5 780	-21,0
- Subsydiowanej, w tym:	7 044	6 972	-72	-1,0
- Prace interwencyjne	2 529	2 143	-386	-15,3
- Roboty publiczne	1 890	2 460	570	30,2
- Podjęcia własnej działalności gospodarczej	1 241	1 459	218	17,6
- w ramach refund. kosztów wyposażenia st. pracy	1 209	784	-425	-35,2
Skierowania na szkolenia	4 425	4 769	344	7,8
Podjęcia stażu	4 636	7 739	3 103	66,9

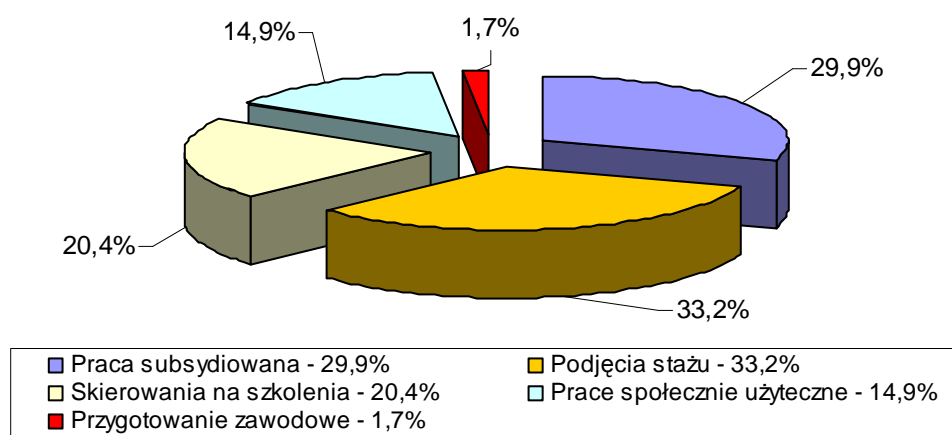
Rozpoczęcie prac społecznie użytecznych	3 471	3 471	0	0,0
Rozpoczęcie przygotowania zawodowego w miejscu pracy	2 109	386	-1 723	-81,7

Źródło :Sprawozdawczość MPiPS – 01 o rynku pracy. Obliczenia własne

W I półroczu 2009 roku znacznie zmalała liczba skierowań na przygotowanie zawodowe w miejscu pracy. Spowodowane jest to faktem, iż znowelizowana ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wniosła zasadnicze zmiany dotyczące tego instrumentu aktywizacji, a akty wykonawcze w tym zakresie pojawiły się w maju br.

W I półroczu 2009 roku najwięcej bezrobotnych objętych aktywnymi formami przeciwdziałania bezrobociu rozpoczęło staż (33,2%), podjęło prace subsydiowaną (29,9%) oraz szkolenie (20,4%).

Wykres 22. Udział bezrobotnych w aktywnych formach w I półroczu 2009 roku w województwie warmińsko – mazurskim

Źródło :Na podstawie sprawozdawczości MPiPS – 01 o rynku pracy.

5. Wykorzystanie środków Funduszu Pracy

Działania w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej wymagają w wielu przypadkach długotrwałych zabiegów, których skuteczność uzależniona jest również od odpowiednich nakładów finansowych.

Podstawowym gwarantem finansowym efektywnej walki z bezrobociem jest Fundusz Pracy, którego dysponentem jest minister właściwy do spraw pracy. Na Fundusz składają się przede wszystkim:

- obowiązkowe składki, do których zobowiązani są pracodawcy,
- dotacje z budżetu państwa,
- środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej na współfinansowanie projektów finansowanych z Funduszu Pracy.

Działania, które można finansować ze środków Funduszu Pracy precyzyjnie określone są w art. 108 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r., o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1000, z późn. zm.).

Środki Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji bezrobotnych są limitowane, a ich wysokość dla poszczególnych województw, ustalana jest corocznie na podstawie wzoru algorytmicznego (*w roku 2008 określonego rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2008 roku w sprawie algorytmu ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań w województwie – Dz. U. 2008 Nr 18, poz. 114*).

Ze środków Funduszu Pracy, wypłaca się również zasiłki z tytułu bezrobocia. Środki na zasiłki nie wchodzi w limit przyznawany przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej na aktywizację bezrobotnych. Urzędy pracy otrzymują środki na ten cel odpowiednio do zgłaszanych potrzeb (wiąże się to ze zmienną liczbą bezrobotnych uprawnionych w danym miesiącu do pobierania zasiłku).

5.1. Środki Funduszu Pracy w dyspozycji samorządów powiatowych

Województwo warmińsko – mazurskie na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia i aktywizacji bezrobotnych w 2009 roku otrzymało 187 382,8 tys. zł, kwotę wynikającą z algorytmu ustalonego dla województw. Jest to o prawie 27,5 milionów złotych (o 17,2%) więcej niż w 2008 roku.

Z kwoty 187 382,8 tys. zł, przyznanych środków na aktywne programy przeciwdziałaniu bezrobociu, 50% pozostawiono w dyspozycji samorządu województwa. Środki będące w dyspozycji samorządu województwa przekazano na:

- sfinansowanie, w wysokości 76 000,0 tys. zł, projektów systemowych powiatowych urzędów pracy w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Poddziałanie 6.1.3 „Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podniesienie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych”,
- finansowanie projektów lokalnych dla powiatów , w których nastąpiło pogorszenie sytuacji na rynku pracy wskutek recesji – 17 691,4 tys. zł,

Pozostałe 50% ogólnej kwoty przyznanych środków przekazano samorządom powiatowym województwa na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej. Z pieniędzy tych finansowane są między innymi: prace interwencyjne, roboty publiczne, dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej, podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego, szkolenia, staże, przygotowanie zawodowe, prace społecznie użyteczne, itp.

W pierwszym półroczu 2009 roku, pozyskano z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej, dodatkowo kwotę 25 110,7 tys. zł., a w lipcu, konta powiatowych urzędów pracy zostały zasilone drugą transzą tych środków w wysokości 12 547, 2 tys. zł.

Razem do końca lipca 2009 roku, w dyspozycji urzędów pracy na realizację programów pozostawało 225 040,7 tys. zł.

Nie jest to kwota ostateczna, ponieważ powiatowe urzędy pracy w imieniu starostów, złożyły już kolejne wnioski o środki na realizację projektów wspomagających łagodzenie skutków bezrobocia w naszym regionie. Wszystkie wnioski zostały pozytywnie zaopiniowane przez Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie.

Tabela 11. Środki na finansowanie programów na rzecz na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w województwie warmińsko – mazurskim według powiatowych urzędów pracy

Stan na 30.VI. 2009 roku w tys. zł

Powiat	Algorytm	Rezerwa Zarządu Województwa		Razem (3+4)	Środki z rezerwy Ministra	Razem środki FP (2+5+6)
		EFS	Programy regionalne i lokalne			
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Bartoszyce	6 360,4	4 900,0	1 189,8	6 089,8	22,7	12 472,9
Braniewo	4 369,3	3 810,0	860,0	4 670,0	975,3	10 014,6
Działdowo	4 513,0	2 500,0	840,8	3 340,8	602,8	8 456,6
Elbląg	9 811,7	7 650,0	1 830,6	9 480,6	3 712,7	23 005,0
Elk	5 963,5	4 750,0	1 114,8	5 864,8	324,8	12 153,1
Giżycko	3 827,0	2 860,0	711,8	3 571,8	1 135,7	8 534,5
Gołdap	2 862,1	2 400,0	528,8	2 928,8	1 010,9	6 801,8
Iława	4 352,0	3 950,0	810,8	4 760,8	3 217,7	12 330,5
Kętrzyn	4 993,3	4 100,0	931,8	5 031,8	1 253,8	11 278,9
Lidzbark	3 956,1	3 450,0	782,0	4 232,0	134,4	8 322,5
Mragowo	4 019,5	3 800,0	747,8	4 547,8	983,1	9 550,4
Nidzica	2 507,1	2 000,0	461,8	2 461,8	106,0	5 074,9
Nowe Miasto Lub.	2 919,6	2 650,0	541,4	3 191,4	745,9	6 856,9
Olecko	3 018,6	2 700,0	558,8	3 258,8	1 001,8	7 279,2
Olsztyn m.	4 354,6	4 000,0	810,8	4 810,8	473,5	9 638,9
Olsztyn pow.	5 993,3	4 180,0	1 261,4	5 441,4	726,7	12 161,4
Ostróda	6 862,8	5 600,0	1 284,8	6 884,8	4 350,3	18 097,9
Pisz	5 217,1	4 350,0	973,8	5 323,8	2 854,6	13 395,5
Szczytno	5 047,5	4 100,0	941,8	5 041,8	1 151,8	11 241,1
Węgorzewo	2 742,9	2 250,0	507,8	2 757,8	326,2	5 826,9
Razem	93 691,4	76 000,0	17 691,4	93 691,4	25 110,7	212 493,5

Źródło: Obliczenia własne na podstawie Decyzji Ministra Pracy i Polityki Społecznej oraz dokumentów wewnętrznych Wojewódzkiego Urzędu Pracy

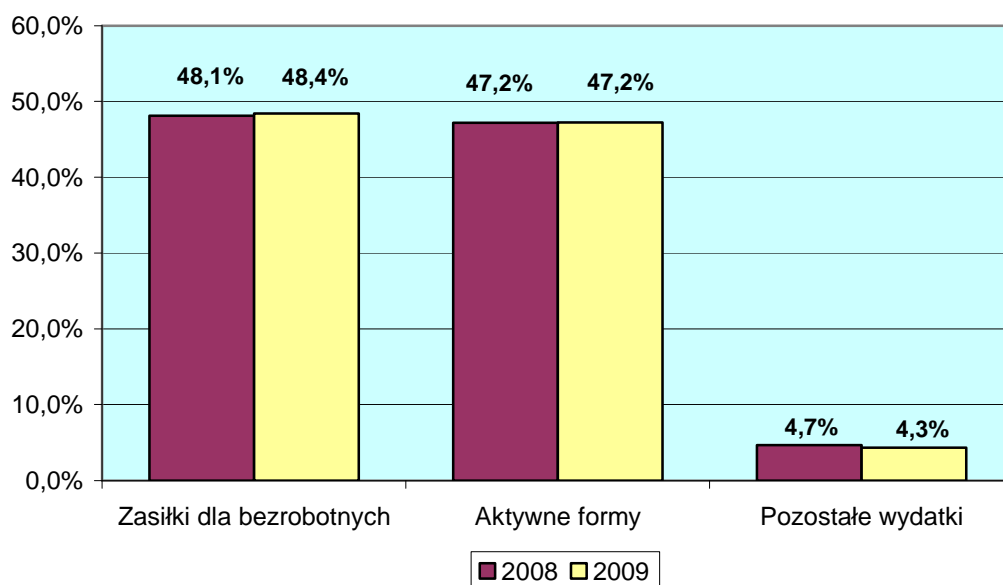
5.2. Wydatki z Funduszu Pracy

Struktura wydatków z Funduszu Pracy w poszczególnych powiatach jest opiniowana i zatwierdzana przez powiatowe rady zatrudnienia.

W I półroczu 2009 roku wydatki z Funduszu Pracy w województwie warmińsko –mazurskim wyniosły 186 650,6 tys. zł i w odniesieniu do analogicznego okresu roku ubiegłego kwota ta jest wyższa o 34 586,6 tys. zł (tj. o 22,7%).

Najwyższe kwoty z Funduszu Pracy zostały przeznaczone na wypłaty zasiłków dla bezrobotnych – 90 399,1 tys. zł, to jest 48,4% ogółu poniesionych wydatków oraz programy na rzecz promocji zatrudnienia łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej – 88 153,2 tys. zł, to jest 47,2%.

Wykres 23. Struktura wydatków z Funduszu Pracy w województwie warmińsko-mazurskim w I półroczu w latach 2008 - 2009

Źródło: Na podstawie sprawozdania MPiPS – 02 o przychodach i wydatkach z Funduszu Pracy.

W ogólnej kwocie wydatków za I półrocze, procentowy udział wydatków zarówno na zasiłki z tytułu bezrobocia jak i aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w bieżącym roku, kształtuje się na poziomie roku ubiegłego.

Tabela 12. Struktura wydatków z Funduszu Pracy według form aktywizacji w województwie warmińsko-mazurskim w I półroczu w latach 2008 - 2009 (w tys. zł)

Wyszczególnienie	I półrocze 2008	I półrocze 2009	Zmiany do 2008 w liczbach	Zmiany do 2008 w %	Udział w % w 2008	Udział w % w 2009
Wydatki ogółem	152 064,0	186 650,6	+34 586,6	+22,7	100,0	100,0
w tym:						
Zasiłki dla bezrobotnych	73 067,3	90 399,1	+17 331,8	+23,7	48,1	48,4
Aktywne formy	71 824,1	88 153,2	+16 329,1	+22,7	47,2	47,2
Pozostałe wydatki	7 172,6	8 098,3	+925,7	+12,9	4,7	4,3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MP i PS – 02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy w latach 2006 – 2007.

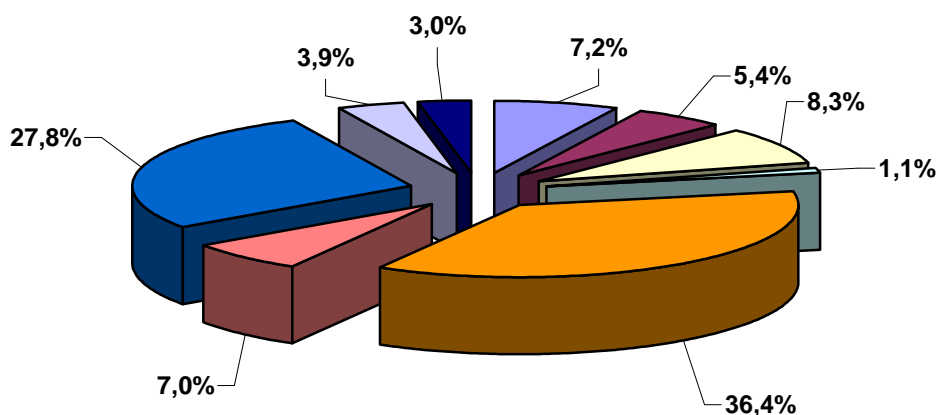
W porównaniu z I półroczem 2008 roku, wydatki na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu wzrosły o 16 329,1 tys. zł tj. o 22,7%. Więcej wydano również na zasiłki dla bezrobotnych – o 17 331,8 tys. zł, tj. o 23,7%, co należy wiązać z ogólnym wzrostem liczby bezrobotnych, w tym uprawnionych do pobierania zasiłku, a także wzrostu stawek zasiłku.

Struktura udziału wydatków na poszczególne formy aktywizacji bezrobotnych, w powiatach, jest zróżnicowana. Generalnie wyłania się jednak pewien trend w polityce lokalnych rynków pracy, ukierunkowany na wspieranie przedsiębiorczości i tworzenie trwałych miejsc pracy.

Największy udział w wydatkach na aktywizację bezrobotnych miały podobnie jak w roku ubiegłym, wydatki na:

- stypendia i składki na ubezpieczenie społeczne za okres stażu – 36,4%,
- podjęcie przez bezrobotnych działalności gospodarczej – 27,8%,
- prace interwencyjne – 18,3%,
- szkolenia – 7,2%,
- przygotowanie zawodowe w miejscu pracy – 7,0%.

Wykres 24. Struktura wydatków na aktywne formy z Funduszu Pracy w województwie warmińsko – mazurskim w I półroczu 2009

■ szkolenia - 7,2%	■ roboty publiczne - 5,4%
■ prace interwencyjne - 8,3%	■ prace społ. użyteczne - 1,1%
■ stypendia stażowe - 36,4%	■ przygotowanie zawodowe w miejscu pracy - 7,0%
■ dotacje na działalność gospodarczą - 27,8%	■ refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy - 3,9%
■ pozostałe wydatki - 3,0%	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS – 02 o przychodach i wydatkach z Funduszu Pracy.

W porównaniu z I półroczem 2008 roku, najbardziej wzrosły wydatki na:

- stypendia stażowe – o 10 965,0 tys. zł,
- dotacje na działalność gospodarczą – o 7 967,5 tys. zł,
- szkolenia – 2 210,5 tys. zł.

W porównaniu z I półroczem 2008 roku mniej wydano na refundację kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy – o 4 530,6 tys. zł, przygotowanie zawodowe w miejscu pracy – o 1 059,7 tys. zł, prace interwencyjne – o 383,9 tys. zł.

Tabela 13. Wydatki na aktywne formy przeciwdziałaniu bezrobociu finansowane z Funduszu Pracy w I półroczu w latach 2008 - 2009

(w tys. zł)

Wyszczególnienie	I półrocze 2008r.	I półrocze 2009r.	Zmiany do 2008r.w liczbach	Zmiany do 2008r. w %	Udział w % w 2008r.	Udział w % w 2009r.
Aktywne formy w tym	71 824,1	88 153,2	+16 329,1	22,7	100,0	100,0
szkolenia	4 143,3	6 353,8	+2 210,5	+53,4	5,8	7,2
roboty publiczne	4 268,2	4 733,7	+465,5	+10,9	5,9	5,4
prace interwencyjne	7 695,8	7 311,9	-383,9	-5,0	10,7	8,3
prace społ. użyteczne	849,8	931,4	+81,6	+9,6	1,2	1,1
stypendia stażowe	21 114,8	32 079,8	+10 965,0	+51,9	29,4	36,4
stypendia - przygotowanie zawodowe w miejscu pracy	7 222,8	6 163,1	-1 059,7	-14,7	10,1	7,0
dotacje na działalność gospodarczą	16 579,4	24 546,9	+7 967,5	+48,1	23,1	27,8
refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy	7 925,7	3 395,1	-4 530,6	-57,2	11,0	3,9
pozostałe wydatki, na aktywne formy	2 024,3	2 637,5	+613,2	+30,3	2,8	3,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS – 02 o przychodach i wydatkach z Funduszu Pracy.

6. Działania Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS)

6.1. Program Operacyjny Kapitał Ludzki (PO KL) - stan realizacji na dzień 30 czerwca 2009 roku

W nowym okresie programowania, który obejmuje lata 2007-2013, Wojewódzki Urząd Pracy pełni rolę Instytucji Wdrażającej dla całego Priorytetu VI i Działania 8.1 w ramach Priorytetu VIII.

Nasz region jest jednym z pierwszych w kraju, który rozpoczął wdrażanie działań PO KL, ogłaszając konkursy już w październiku 2007 roku.

W I połowie 2009 roku Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie, przeprowadził 7 konkursów z czego 6 zostało zakończonych z powodu wyczerpania określonych na 2009 rok środków finansowych (do zakontraktowania).

W przypadku 1 konkursu w bieżącym roku (w Poddziałaniu 8.1.1) planowane jest wznowienie naboru wniosków w III kwartale 2009 r. Ogłoszone konkursy miały w większości charakter otwarty, tzn. że nabór wniosków i ich ocena prowadzone były w sposób ciągły - do wyczerpania określonego limitu środków lub do końca roku.

Na realizację konkursów w ramach PO KL w 2009 roku, przeznaczono łącznie ponad 77 mln zł. Do tego należy doliczyć środki Funduszu Pracy (rezerwa Samorządu Województwa) w wysokości 76 mln zł, zaangażowane w realizację projektów systemowych powiatowych urzędów pracy w Poddziałaniu 6.1.3 skierowanych na wsparcie osób bezrobotnych.

Należy podkreślić iż:

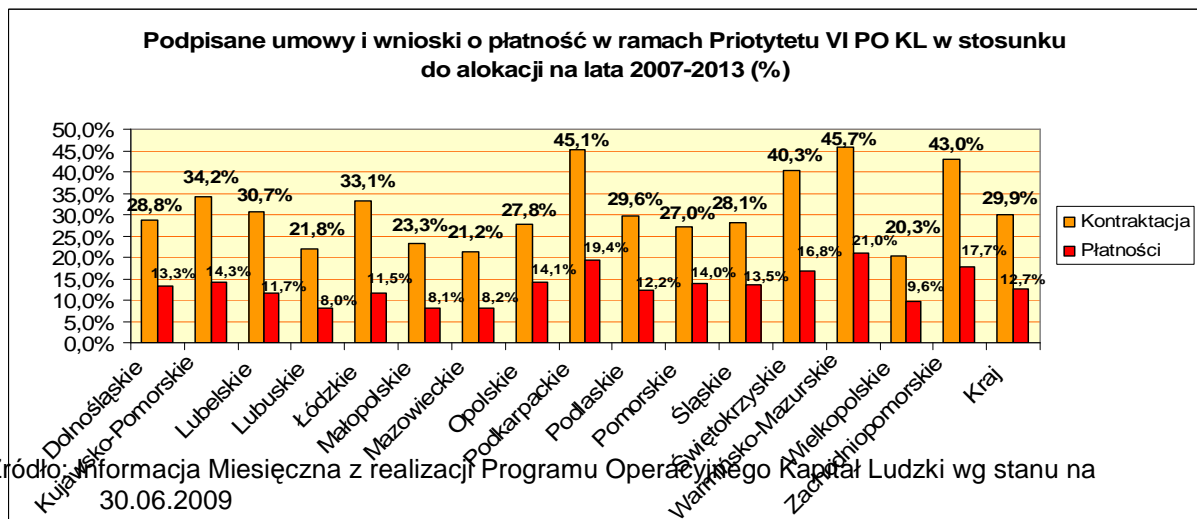
- w odpowiedzi na 7 dotychczas zrealizowanych w 2009r. konkursów wpłynęło 318 wniosków, na kwotę ponad 260 mln zł;

- pozytywną ocenę formalną uzyskało 265 wniosków o wartości ponad 230 mln zł;
- pozytywną ocenę merytoryczną uzyskały 134 wnioski o wartości ok. 110 mln zł;
- propozycję dofinansowania otrzymało 71 projektów na ok. 55 mln zł ;
- pozytywnym zjawiskiem jest rosnący udział w liczbie składanych wniosków oraz wykorzystaniu środków w ramach PO KL, jednostek samorządu terytorialnego i organizacji pozarządowych – ok. 25 - 30%;
- od początku realizacji PO KL wsparcie uzyskało ok. 40 tys. osób – mieszkańców naszego regionu, w tym ponad 25 tys. osób bezrobotnych.
- realizowane szkolenia odpowiadają potrzebom rynku pracy: operatorzy maszyn budowlanych, księgowi, opiekunki osób starszych, zawodowi kierowcy, magazynierzy z obsługą wózków widłowych, kasy fiskalne, z zakresu hotelarstwa i gastronomii, spawacze, brukarze i inne.

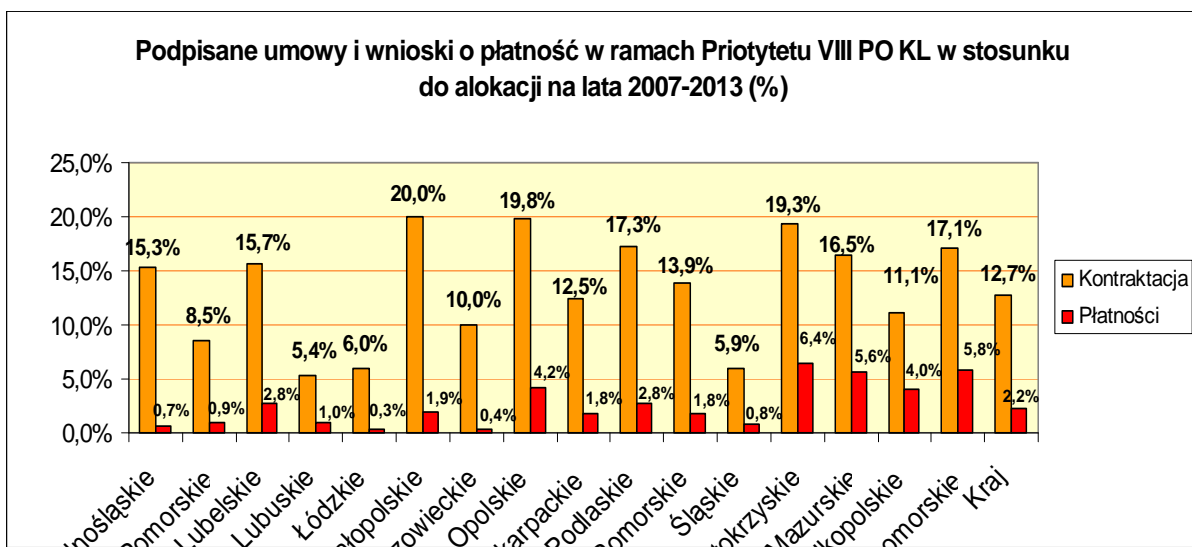
Coraz lepsza jakość składanych wniosków jest wynikiem m.in. dużego wsparcia ze strony WUP oferowanego Beneficjentom w postaci bezpośrednich konsultacji udzielanych przez Punkt Informacyjny na etapie przygotowywania aplikacji i wielu szkoleń dla projektodawców prowadzonych na zlecenie WUP-u przez profesjonalne firmy.

W bieżącym okresie programowania, podobnie jak w poprzednim, nasz region zajmuje czołowe miejsce pod względem stopnia wykorzystania alokacji przeznaczonej na poprawę jakości zasobów ludzkich. Dotyczy to zarówno poziomu kontraktacji, jak również środków wypłacanych Beneficjentom. Osiągnięty poziom kontraktacji, a także wydatkowania w odniesieniu do alokacji na lata 2007-2013, w podziale na poszczególne województwa przedstawiają poniższe wykresy.

Źródło: Informacja Miesięczna z realizacji Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki wg stanu na 30.06.2009

Biorąc pod uwagę kwoty podpisanych umów pomiędzy WUP a Beneficjentami Priorytetu VI, w odniesieniu do alokacji przeznaczonej do dyspozycji na lata 2007-2013 w tym Priorytecie, województwo warmińsko - mazurskie znajduje się na pierwszym miejscu krajowego rankingu. Pozycja WUP Olsztyn przewyższa średnią krajową o 15,8 punktów procentowych pod względem kontraktacji. WUP jako jeden z pierwszych w nowym okresie programowania rozpoczął podpisywanie umów z Beneficjentami. Fakt ten wpłynął na wysoki poziom wydatkowania alokacji, co w efekcie sprawiło, iż województwo warmińsko-mazurskie przewyższa średnią krajową o ponad 8 punktów procentowych, a tym samym zajmuje pierwsze miejsce w kraju.

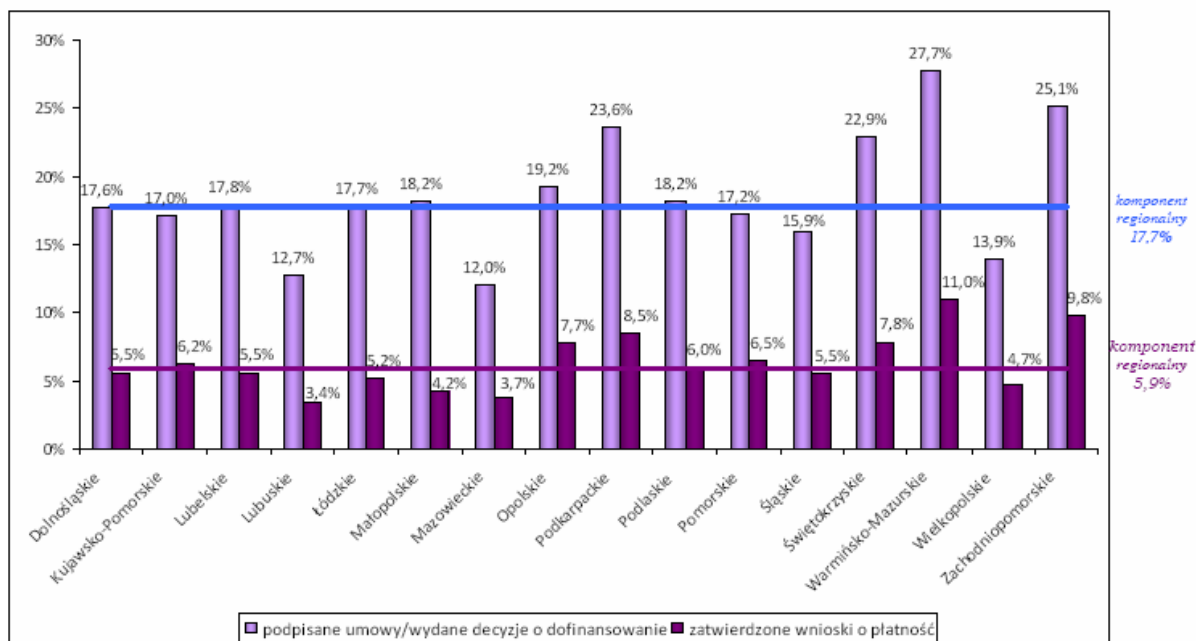

Źródło: Informacja Miesięczna z realizacji Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki wg stanu na 30.06.2009r.

Analiza stopnia realizacji alokacji w 2009 roku, w Priorytecie VIII ponownie ukazuje relatywnie wysoką pozycję naszego regionu na tle kraju. Kwoty podpisanych umów stanowią 16,5 % środków przeznaczonych dla województwa w bieżącym okresie programowania, tym samym przekraczały średnią krajową o 3,8 punktów procentowych.

Wydatkowanie alokacji we wszystkich województwach utrzymywało się na stosunkowo niskim poziomie, ponieważ etap kontraktacji w ramach Działania 8.1 był rozciągnięty w czasie. Większość umów z Beneficjentami WUP podpisał w drugiej połowie 2008 roku, a „nowe” umowy w wyniku konkursów 2009r. będą podpisane w tym Działaniu w lipcu i sierpniu br.

Wykres 6: Podpisane umowy/decyzje i wnioski o płatność w ramach komponentu regionalnego w stosunku do całości środków przyznanych dla poszczególnych województw na realizację Priorytetów VI-IX (%)

Źródło: Obliczenia własne na podstawie KSI SIMIK 07-13 (wg stanu na dzień 30/06/09).

W województwie warmińsko-mazurskim w całym komponentie regionalnym wartość podpisanych umów to prawie 28% alokacji na lata 2007-2013, natomiast wydatki na podstawie zatwierdzonych wniosków o płatność, które uznano za kwalifikowalne, osiągnęły poziom 11%. Powyższe plasuje nasz region na pierwszej pozycji w kraju - znacznie przewyższając pozostałe województwa.

W trakcie wdrażania Programu dużym utrudnieniem okazały się częste zmiany w 2008r i w I półroczu 2009r. w dokumentach programowych, przepisów i wytycznych. Powyższe zmiany wymagały wielokrotnego wprowadzania korekt do dokumentacji konkursowych w trakcie trwania poszczególnych konkursów – wydłużało to okres oceny wniosków i opóźniało terminy podpisywania umów.

Mimo wspomnianych wyżej problemów, miejsce Województwa Warmińsko-Mazurskiego w ścisłej czołówce krajowej świadczy o sprawnym działaniu

i efektywnym wykorzystywaniu środków przysługujących naszemu regionowi w bieżącym okresie programowania, a także o dobrej współpracy na linii Wojewódzki Urząd Pracy – Instytucja Pośrednicząca oraz Wojewódzki Urząd Pracy - Beneficjent.

6.1.1. „Przyszłość w Twoich rękach”, projekt realizowany w trybie systemowym, priorytet VI, działanie 6.1 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Do Planu Działania na 2009 rok, Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, został ujęty projekt „Przyszłość w Twoich rękach”, adresowany do osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy.

Beneficjentami projektu będą osoby w wieku do 30 lat, znajdujące się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, zamieszkujące w gminach wiejskich i miejsko-wiejskich (w tym ze środowisk byłych PPGR,) z terenu województwa warmińsko -mazurskiego.

Projekt ma celu aktywizację 50 osób z terenów wiejskich, które będą chciały podjąć zatrudnienie w zawodach pozarolniczych.

Wysokie bezrobocie na terenach wiejskich, które utrzymuje się od wielu lat wytworzyło poczucie bezradności sprzyjającej tworzeniu się frustracji społecznych i trudnych do pokonania barier związanych z dostępem do miejsc pracy. Jedną z podstawowych barier jest zbyt długa odległość i koszty dojazdów do ośrodków kształcenia i zatrudnienia.

Projekt ma między innym na celu pokonanie powyższych barier co w rezultacie doprowadzi do zdobycia kwalifikacji i podjęcia zatrudnienia w Olsztynie, gdzie wskaźnik bezrobocia jest jednym z niższych w kraju.

Projekt adresowany jest do grupy młodych osób, które nie mając dużych możliwości na podjęcie pracy w miejscu zamieszkania będą mogły zdecydować się na radykalną zmianę swojego życia poprzez migrację zarobkową.

Działania zaplanowane w projekcie (szkolenie i praktyka zawodowa u pracodawcy) będą realizowane pod potrzeby konkretnych pracodawców, od których zostaną pozyskane promesy zatrudnieniowe.

Projekt zakłada organizację 5 szkoleń zawodowych dla 50 osób. Bezpośrednio po zakończonym szkoleniu beneficjent zostanie skierowany do pracodawcy na 3-miesięczną praktykę zawodową. Łączny czas aktywizacji wynoszący 5 miesięcy przyczyni się w dużym zakresie do zaakceptowania pobytu w nowym miejscu i podjęcia decyzji o pozostaniu na stałe w Olsztynie. Powyższe usługi realizowane będą w okresie maj – listopad 2009 roku.

Projekt zapewnia dodatkowe profity dla beneficjentów tj: stypendia po zakończeniu każdego miesiąca stażu i praktyki zawodowej, zakwaterowanie w Olsztynie przez cały okres realizacji projektu, wyżywienie przez dwa miesiące szkolenia i pierwszy miesiąc praktyki zawodowej, zwrot kosztów dojazdów, opłata licencji zawodowej, ubezpieczenia i badań lekarskich

Projekt w całości finansowany będzie ze środków EFS. Łączny koszt projektu wyniesie 800,0 tys. zł z czego 490,0 tys. zł, stanowić będą koszty związane ze szkoleniami i praktyką zawodową. Koszty zarządzania projektem ponosi WUP.

6.1.2. „Wsparcie doradztwa zawodowego i pośrednictwa pracy w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Olsztynie w ramach Poddziałania 6.1.2 PO KL”.

W ramach Poddziałania 6.1.2. realizowany jest w okresie od września 2008 roku do maja 2015 roku przez Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie, projekt pn. „Wsparcie doradztwa zawodowego i pośrednictwa pracy w WUP w Olsztynie, w ramach Poddziałania 6.1.2 PO KL”.

Całkowita wartość projektu wynosi 2 280,6 tys. zł, w tym środki EFS – 1 938,5 tys. zł. Jego głównym celem jest wzrost jakości usług świadczonych przez WUP w Olsztynie poprzez zatrudnienie 5 nowych osób: doradców zawodowych i pośredników pracy, wyposażenie ich stanowisk pracy oraz podniesienie kwalifikacji zawodowych 44 kluczowych pracowników Urzędu, poprzez udział w specjalistycznych kursach i szkoleniach oraz studiach podyplomowych.

6.1.3. Projekt systemowy w Poddziałaniu 8.1.4. Przewidywanie zmiany gospodarczej.

W ramach Poddziałania 8.1.4 realizowany jest przez Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie, w okresie wrzesień 2008 – grudzień 2009r. projekt systemowy pn. „*Rola małych i średnich przedsiębiorstw w gospodarce województwa warmińsko– mazurskiego*”. Na realizację projektu przeznaczono kwotę w wysokości 800 tysięcy złotych, w tym środki EFS - 784,00 zł.

Celem projektu jest stworzenie trwałego i zorganizowanego modelu systemu przewidywania i zarządzania zmianą gospodarczą, odpowiadającego potrzebom MŚP w województwie warmińsko – mazurskim, na podstawie wcześniej przeprowadzonych badań.

W ramach Projektu zaplanowano 7 modułów badawczych, poświęconych m.in. identyfikacji zasobów i potencjału siły roboczej zatrudnionej w sektorze MŚP oraz potrzeb szkoleniowych małych i średnich firm w regionie, określeniu trendów rozwojowych sektora MŚP.

Dotychczas w ramach projektu przyjęto cztery raporty cząstkowe:

1. „*Ewidencja zasobów informacyjnych i badawczych, jakimi dysponują poszczególne instytucje i organizacje zajmujące się przedmiotową problematyką – badania źródeł zastanych (desk research)*”. W raporcie tym, nie tylko dokonano skatalogowania istniejących zasobów informacyjnych, ale też została dokonana identyfikacja unijnych funduszy wsparcia dla MŚP oraz usług wsparcia dla przedsiębiorstw.
2. „*Charakterystyka sektora MŚP województwa warmińsko – mazurskiego w kontekście gospodarki regionalnej i krajowej oraz w perspektywie Unii Europejskiej*”. Moduł swoim zakresem obejmuje m.in.: charakterystykę ilościową, branżową, geograficzną oraz stopień innowacyjności MŚP województwa warmińsko – mazurskiego, wpływ i rolę MŚP na rynek pracy oraz konkurencyjność i kierunki rozwoju MŚP w naszym regionie.
3. „*Określenie trendów rozwojowych sektora MŚP*”. W tej części badań określono trendy rozwojowe sektora MŚP, w tym stan zatrudnienia i deklarowane zmiany, określenie profilu działalności gospodarczej oraz stopnia planowanych inwestycji, a także zbadano potrzeby szkoleniowe wśród pracowników sektora MŚP.
4. *Powiązania systemu edukacji z potrzebami gospodarki w obszarze MŚP*, którego celem jest m.in: analiza potencjału systemu edukacji w aspekcie podatności na zmiany związane z potrzebami rynku pracy, a także problem dostosowania systemu edukacji do potrzeb rynku pracy.

Do realizacji pozostają trzy moduły: moduł V *Identyfikacja zasobów i potencjału siły roboczej zatrudnionej w sektorze MŚP oraz potrzeb szkoleniowych małych i średnich firm w regionie*; moduł VI *Identyfikacja wolnych zasobów pracy (bezrobotni, poszukujący pracy, bierni zawodowo) pod potrzeby MŚP w kontekście aktualnego i pożądanego potencjału*; moduł VII *Analiza wyników badań i wypracowanie trwałego i zorganizowanego systemu przewidywania i zarządzania zmianą gospodarczą odpowiadającego zdiagnozowanym potrzebom MŚP w województwie warmińsko – mazurskim w oparciu o przeprowadzone badania*.

6.2. ROGRAM PROGRESS

Program PROGRESS został ustanowiony na podstawie decyzji nr 1672/2006WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 2006 roku i ma być realizowany w latach 2007 – 2013. Zastąpił on cztery funkcjonujące wcześniej inicjatywy wspólnotowe (EQUAL, Interreg III, LEADER+ oraz URBAN II)

Do najważniejszych celów programu, należy wsparcie podmiotów krajowych we wdrażaniu celów Unii Europejskiej w dziedzinie zatrudnienia i spraw społecznych.

Program PROGRESS ma służyć poprawie zrozumienia sytuacji społeczno – gospodarczej we wszystkich państwach UE poprzez finansowanie w jego ramach analiz. Komisja Europejska przykładą dużą wagę do tzw. czynnika europejskiej wartości dodanej, tj. tego, aby proponowane rozwiązania były możliwe do implementacji również w innych krajach członkowskich i dlatego dobrze widziana jest współpraca z podmiotami z innych państw. Program między innymi ma sprzyjać poprawie zrozumienia sytuacji zatrudnieniowej i jej perspektyw, poprzez realizowane analizy i studia. Celem programu jest również wzajemna współpraca, wymiana wiedzy i „dobrych praktyk” oraz uczenie się od siebie.

W upowszechnianie informacji na temat Programu PROGRESS, a także koordynację działań w ramach programu w Polsce, zaangażowane jest Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej.

Program PROGRESS nie jest funduszem strukturalnym, dlatego dotacje przyznawane w jego ramach są łatwiejsze do zdobycia niż w przypadku EFS.

W marcu 2009 roku, została podpisana umowa o partnerstwie pomiędzy Wojewódzkim Urzędem Pracy w Olsztynie, a Andaluzijską Fundacją ds. Szkoleń i Zatrudnienia, co dało podstawę do rozpoczęcia działań w ramach projektu Progress pt. „Analiza możliwości przetrwania dla andaluzyjskiego modelu zatrudnienia i lokalnego rozwoju w innych regionach Unii Europejskiej. Druga faza dotycząca możliwości przeniesienia modelu andaluzyjskiego”.

Poza Polską, partnerami w projekcie są: Słoweńska Fundacja Pracy Regionu Zasavje, Ministerstwo Zatrudnienia Regionu Andaluzji oraz Służby Zatrudnienia Słowenii.

Projekt zakłada m.in. opracowanie informacji, uwzględniającej główne problemy na rynku pracy poszczególnych regionów, wykryte potrzeby i możliwości wprowadzenia działań, bazując na doświadczeniach Andaluzji. Efektem końcowym projektu ma być utworzenie bazy danych najlepszych praktyk oraz opracowanie skutecznego systemu wdrażania korzystnych rozwiązań na obszarach objętych projektem.

Łącznie na realizację projektu po stronie polskiej przeznaczonych jest 13 942,83 EUR, z czego 80% finansowanych będzie ze środków programu Progress, a 20%, tj. 2 788,56 EUR z budżetu JST.

W maju 2009 roku, w Sewilli odbyło się pierwsze spotkanie partnerów projektu, które miało na celu poznanie sytuacji społeczno-gospodarczej w poszczególnych regionach objętych projektem oraz przedstawienie celów projektu i zaplanowanie dalszych działań.

7. Programy opracowane i realizowane przez powiatowe urzędy pracy, finansowane z środków Funduszu Pracy będących w dyspozycji ministra pracy i polityki społecznej

Na podstawie § 7 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2008r. w sprawie algorytmu ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań w województwie (Dz. U. Nr 18, poz. 114) Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, uruchomiło kwoty środków Funduszu Pracy z rezerwy Ministra na realizację programów:

- na rzecz osób bezrobotnych, zwolnionych z pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników, związanych z trudnościami gospodarczymi lub niewypłacalnością pracodawcy w warunkach kryzysu finansowanego,
- zwiększających aktywność zawodową osób w wieku do 30 lat,
- zwiększających aktywność zawodową osób w wieku 45/50 plus,
- związanych z rozwojem małej i średniej przedsiębiorczości,
- związane z aktywizacją bezrobotnych na terenach, na których miały miejsce klęski żywiołowe oraz inne zdarzenia nieprzewidywalne.

W związku z powyższym, samorządy powiatowe przedłożyły wnioski o dodatkowe środki Funduszu Pracy z rezerwy Ministra, które zostały zaopiniowane przez Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie, a następnie przesłane do MPiPS, celem wydania stosowanych decyzji finansowanych na ich realizację.

W maju 2009 roku, Minister Pracy i Polityki Społecznej wydał decyzje finansowe dla poszczególnych samorządów powiatowych na finansowanie programów w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej, które zostały pomniejszone w stosunku do zgłaszanych potrzeb. Na wnioskowaną kwotę ponad 48 mln zł, przyznano kwotę 25 110,7 tys. zł.

Wojewódzki Urząd Pracy, wielokrotnie zwracał się do Ministerstwa o przyznanie środków w wysokości wnioskowanej przez powiaty, ponieważ brak środków w odpowiedniej wysokości, zakłócił planowane działania w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej.

Tabela 14. Programy na rzecz osób bezrobotnych, zwolnionych z pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników, związanych z trudnościami gospodarczymi lub niewypłacalnością pracodawcy w warunkach kryzysu finansowanego

LP.	PUP	Nazwa programu	Wnioskowane kwoty FP	Przyznane kwoty FP
1	PUP Gołdap	„Co po pracy?”	483 000,00	483 000,00
2	PUP Iława	„Pracownik jutra”	1 109 100,00	1 109 100,00
3	PUP Kętrzyn	„Nowe szanse 2009”	430 000,00	430 000,00
4	PUP Mrągowo	„Zacznijmy od nowa”	240 000,00	240 000,00
5	PUP Ostróda	„Pokonać kryzys”	1 829 000,00	1 829 000,00
6	PUP Pisz	„Parasol nad piskim bezrobociem”	1 967 400,00	1 967 400,00
Ogółem			6 058 500,00	6 058 500,00

Zastosowane formy aktywizacji:

- poradnictwo zawodowe,
- pośrednictwo pracy,
- refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy,
- staż,
- jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- szkolenia,
- prace interwencyjne,
- roboty publiczne.

Tabela 15. Programy zwiększające aktywność zawodową osób w wieku 45/50 plus

LP.	PUP	Nazwa programu	Wnioskowane kwoty FP	Przyznane kwoty FP
1	PUP Braniewo	„Aktywni w każdym wieku”	740 000,00	460 200,00
2	PUP Elbląg	„Doświadczeni górą”	3 072 500,00	1 688 000,00
3	PUP Ełk	„Reaktywacja 45+”	293 760,00	149 200,00
4	PUP Giżycko	„45/50 PLUS – 2009”	851 000,00	617 500,00
5	PUP Iława	„Postaw na doświadczenie”	1 026 600,00	691 700,00
6	PUP Kętrzyn	„45/50 PLUS 2009”	430 000,00	298 600,00
7	PUP Ostróda	„45/50 PLUS w powiecie ostródzkim”	448 700,00	302 300,00
8	PUP Pisz	„Aktywny Piszaniec 45/50 plus”	340 680,00	211 900,00
9	PUP Węgorzewo	„Wracam do pracy”	73 400,00	38 800,00
Ogółem			7 276 640,00	4 458 200,00

Zastosowane formy aktywizacji:

- poradnictwo zawodowe,
- pośrednictwo pracy,
- refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy,
- roboty publiczne,
- szkolenia,
- staż,
- prace interwencyjne,
- jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Tabela 16. Programy zwiększające aktywność zawodową osób w wieku do 30 lat

LP.	PUP	Nazwa programu	Wnioskowane kwoty FP	Przyznane kwoty FP
1	PUP Braniewo	„Staż – szansą na pracę”	627 750,00	327 800,00
2	PUP Działdowo	„Młodzi aktywni do 30 lat”	1 020 200,00	431 200,00
3	PUP Elbląg	„Młodzież zdobywa doświadczenie 2009”	2 580 500,00	1 240 400,00
4	PUP Ełk	„Aktywni przed 30”	195 840,00	86 000,00
5	PUP Giżycko	„Klucz do zatrudnienia”	799 800,00	404 300,00
6	PUP Gołdap	„Trzy dziesiątki”	377 650,00	209 700,00
7	PUP Iława	„Droga kariery”	1 962 000,00	1 056 900,00
8	PUP Kętrzyn	„Szansa młodych”	520 000,00	288 700,00
9	PUP Mrągowo	„Mój start”	650 000,00	393 300,00
10	PUP Nidzica	„Szkolenie zawodowe – szansą na lepszą przyszłość”	90 000,00	41 000,00
11	PUP Nowe Miasto Lubawskie	„Promocja zatrudnienia wśród bezrobotnych do 30 lat w 2009 roku”	1 200 000,00	745 900,00
12	PUP Olecko	„Aktywna młodzież”	645 000,00	304 700,00
13	MUP Olsztyn	„Młodzi i aktywni”	420 000,00	191 400,00
14	UPPO Olsztyn	„Aktywność szansą dla młodych”	608 000,00	312 400,00
15	PUP Ostróda	„Twoje możliwości”	1 740 600,00	1 067 500,00
16	PUP Pisz	„Praca dla młodych	560 430,00	278 700,00
17	PUP Szczytno	„Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych w wieku do 30 lat”	1 020 000,00	659 400,00
18	PUP Węgorzewo	„Nowe kwalifikacje i umiejętności – nowa i lepsza praca”	477 100,00	201 700,00
Ogółem			15 494 870,00	8 241 000,00

Zastosowane formy aktywizacji:

- poradnictwo zawodowe,
- pośrednictwo pracy,
- refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy,
- roboty publiczne,
- szkolenia,
- staż,
- prace interwencyjne,
- jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Tabela 17. Programy związane z rozwojem małej i średniej przedsiębiorczości

LP.	PUP	Nazwa programu	Wnioskowane kwoty FP	Przyznane kwoty FP
1	PUP Bartoszyce	„Własna firma – jak sobie radzić”	150 000,00	22 700,00
2	PUP Braniewo	„Własne przedsięwzięcie”	554 000,00	187 300,00
3	PUP Działdowo	„Rozwój Przedsiębiorczości Powiatu Działdowskiego”	850 000,00	171 600,00
4	PUP Elbląg	„Elbląscy przedsiębiorcy 2009”	2 775 000,00	784 300,00
5	PUP Ełk	„Inwestycja w przedsiębiorczość”	370 000,00	89 600,00
6	PUP Giżycko	„Wsparcie w sektorze MŚP”	370 000,00	113 900,00
7	PUP Gołdap	„W przedsiębiorczości siła”	888 000,00	318 200,00
8	PUP Iława	„Pracuj na swój rachunek”	1 033 800,00	360 000,00
9	PUP Kętrzyn	„Wsparcie firm 2009”	660 000,00	236 500,00
10	PUP Lidzbark Warmiński	„Mój biznes”	484 200,00	134 400,00
11	PUP Mrągowo	„www.mojafirma”	900 000,00	349 800,00
12	PUP Nidzica	„Nowe inicjatywy”	247 500,00	65 000,00
13	PUP Olecko	„Przedsiębiorczość 2009”	2 125 000,00	697 100,00
14	MUP Olsztyn	„KROK W PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ”	810 000,00	282 100,00
15	UPPO Olsztyn	„PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ TWOJA SZANSA”	1 080 000,00	414 300,00
16	PUP Ostróda	„Przedsiębiorczość”	2 925 000,00	1 151 500,00
17	PUP Pisz	„Piski przedsiębiorca”	1 355 000,00	396 600,00
18	PUP Szczytno	„Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości w powiecie szczycieńskim”	1 355 000,00	492 400,00
19	PUP Węgorzewo	„Lokalna przedsiębiorczość – kluczem do sukcesu”	308 600,00	85 700,00
Ogółem			19 241 100,00	6 353 000,00

Zastosowane formy aktywizacji:

- poradnictwo zawodowe,
- pośrednictwo pracy,
- szkolenia,
- prace interwencyjne,
- jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy.

W odpowiedzi na monity składane przez Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie, Minister Pracy i Polityki Społecznej w lipcu br. wydał kolejne decyzje finansowe na realizację programów:

- zwiększających aktywność zawodową osób w wieku do 30 lat,
- zwiększających aktywność zawodową osób w wieku 45/50 plus,
- związanych z rozwojem małej i średniej przedsiębiorczości.

Przyznane w lipcu środki finansowe w wysokości 12 546,7 tys. zł, stanowią drugą transzę kwot, o które powiatowe urzędy pracy wniosowały w marcu i kwietniu.

Tabela 18. Druga transza środków na realizację programów zgłoszonych przez powiatowe urzędy pracy

Powiatowy Urząd Pracy	Przyznana kwota FP z rezerwy będącej w dyspozycji Ministra			
	na realizację programów związanych z rozwojem małej i średniej przedsiębiorczości	na realizację programów zwiększających aktywność zawodową osób w wieku do 30 lat	na realizację programów zwiększających aktywność zawodową osób w wieku 45/50 plus	Ogółem
Bartoszyce	146 000,00	515 100,00	0	661 100,00
Braniewo	243 000,00	29 100,00	202 200,00	474 300,00
Działdowo	293 700,00	64 400,00	0	358 100,00
Elbląg	879 400,00	112 100,00	540 100,00	1 531 600,00
Ełk	195 600,00	100 000,00	94 500,00	390 100,00
Giżycko	219 100,00	50 000,00	184 800,00	453 900,00
Gołdap	413 700,00	118 900,00	0	532 600,00
Iława	503 400,00	144 900,00	334 900,00	983 200,00
Kętrzyn	314 200,00	30 000,00	131 400,00	475 600,00
Lidzbark Warmiński	181 100,00	0	0	181 100,00
Mragowo	458 600,00	37 600,00	0	496 200,00
Nidzica	68 000,00	45 000,00	0	113 000,00
Nowe Miasta Lubawskie	0	102 400,00	0	102 400,00
Olecko	993 900,00	104 900,00	0	1 098 800,00
Olsztyn - MUP	407 100,00	80 400,00	0	487 500,00
Olsztyn - UPPO	489 000,00	104 300,00	0	593 300,00
Ostróda	1 605 900,00	144 400,00	146 400,00	1 896 700,00
Pisz	521 200,00	107 000,00	95 300,00	723 500,00
Szczytno	659 500,00	71 900,00	0	731 400,00
Węgorzewo	109 500,00	116 200,00	36 600,00	262 300,00
Ogółem	8 701 900,00	2 078 600,00	1 766 200,00	12 546 700,00

29 czerwca br., doszło do pożaru w Zakładach Przetwórstwa Mięsnego „JBB” w Łysych, w wyniku którego spłonęły hale produkcyjne i magazyny. Wznowienie i kontynuowanie produkcji w obecnych warunkach jest niemożliwe. Część pracowników, przynajmniej do czasu reaktywowania działalności zakładu, straci pracę.

W celu omówienia kryzysowej sytuacji na rynku pracy po pożarze w Zakładach Przetwórstwa Mięsnego „JBB” w Łysych, zwołano naradę w siedzibie Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie z udziałem Pani Czesławy Ostrowskiej, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej, przedstawicieli starostw, urzędów pracy, ośrodków pomocy społecznej z powiatów, z których pochodzą zwolnieni pracownicy zakładu.

Ustalono, że starostwie powiatów: Kolno i Łomża z województwa podlaskiego; Ostrołęka z województwa podlaskiego oraz szczycieńskiego i piskiego z województwa warmińsko – mazurskiego), opracują programy obejmujące szczególną opieką w/w pracowników wszelkimi możliwymi formami wsparcia (poradnictwo, pośrednictwo, prace subsydiowane, staże, przygotowania zawodowe

dorośli, dodatki aktywizujące szkolenia, dotacje). Programy te będą dofinansowane ze środków Funduszu Pracy, będących w rezerwie Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

Z województwa warmińsko mazurskiego zwolniono 112 pracowników; 55 osób z powiatu piskiego i 57 osób z powiatu szczycieńskiego, w związku z tym, Starostowie Piski i Szczycieński opracowali programy, w ramach którego pracownicy zakładu oraz ich rodziny, zostaną objęci kompleksowym wsparciem. Zaproponowane we wnioskach działania wynikają ze zgłoszonych przez beneficjentów programu potrzeb.

Tabela 19. Programy mające na celu udzielenie pomocy zwalnianym pracownikom Zakładów Przetwórstwa Mięsnego „JBB” w Łysych oraz ich rodzinom

LP.	Nazwa powiatowego urzędu pracy	Nazwa programu	Kwota na rok 2009 w tys. zł	Kwota na rok 2010 w tys. zł
1	PUP Pisz	„Droga powrotu na rynek pracy 2009”	1 097,8	1 041,8
2	PUP Szczytno	„Program łagodzenia skutków bezrobocia na rynku pracy w powiecie szczycieńskim w związku pożarem w Zakładzie Przetwórstwa Mięsnego „JBB w Łysych oraz kryzysem ekonomicznym”	440,0	540,0
Ogółem			1 537,8	1 581,8

Aktywne formy:

- refundacja

kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy,

- prace interwencyjne,
- roboty publiczne,
- dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- kursy prawo jazdy kat. C, D lub E, i inne szkolenia,
- staże,
- Indywidualne Plany Działań,
- poradnictwo zawodowe ,
- pośrednictwo pracy.

8. Działania służb zatrudnienia w zakresie łagodzenia skutków kryzysu na rynku pracy

Jednym z obszarów szczególnie wrażliwych gospodarczo i społecznie na skutki kryzysu jest rynek pracy.

Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie podjął w 2009r. szereg działań zmierzających do złagodzenia trudnej sytuacji, wykorzystując między innymi możliwości jakie daje Program Operacyjny Kapitał Ludzki, a mianowicie:

- W styczniu 2009r. zwiększono alokację w Poddziałaniu 6.1.3 do 76 mln. zł. (tj. o 6 mln. zł. więcej niż planowano pierwotnie). Dyrektorzy PUP zostali poinformowani, aby w projektach systemowych realizowanych w ramach PO KL, jako priorytet, brać pod uwagę potrzeby pracodawców i pracobiorców, których sytuacja pogorszyła się w wyniku zewnętrznych problemów gospodarczych,
- Z powodu pogarszającej się sytuacji gospodarczej w regionie warmińsko – mazurskim, przyspieszone zostały konkursy w ramach Priorytetu VI i Działania 8.1 PO KL, - w ramach Poddziałania 8.1.1 przeznaczono 30 mln zł. na wsparcie przedsiębiorstw w zakresie rozwoju kwalifikacji kadr,
- Zwiększono w Działaniu 6.2 (dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej), o dodatkowe 5 mln zł., alokacji na rok 2009, co umożliwiło dofinansowanie większej liczby projektów złożonych na konkurs, a tym samym udzielenie większej liczby jednorazowych dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- Stosowana będzie procedura przyspieszonego wyboru projektów – „szybka ścieżka” w Poddziałaniu 8.1.2 (działania outplacementowe) - skrócenie czasu naboru, oceny i wyboru

projektów, co przyczyni się do elastycznego reagowania w przypadku zmieniającej się sytuacji na rynku pracy. W III kwartale 2009 r. planowana jest realizacja dodatkowego konkursu w Poddziałaniu 8.1.2 w celu objęcia wsparciem jak największej liczby osób zwalnianych z pracy,

- Przyspieszono wydatkowanie środków - w przypadku projektów o niskiej wartości np. do 150-200 tys. zł., wypłata środków nastąpi w jednej transzy. Aktualnie podpisywane są umowy z wybranymi Beneficjentami, trwają uzgodnienia dotyczące harmonogramów płatności,
- Podjęto działania zmierzające do jak najpełniejszego wsparcia Projektodawców z terenu Warmii i Mazur - preferowanie Beneficjentów z naszego regionu (dodatkowe punkty na ocenie merytorycznej) oraz szczególną uwagę zwrócono na potrzebę realizacji przedsięwzięć o szerokim wachlarzu wsparcia dla osób bezrobotnych.
- Stosowane są przez WUP ułatwienia na etapie oceny formalnej, które umożliwiają uzupełnianie/korektę wniosku z powodu nieznaczących uchybień lub błędów oczywistych. Dzięki temu w prawie wszystkich konkursach w 2009r. do oceny merytorycznej trafia ponad 90% wniosków. Pozwala to na szybszą realizację konkursów i szybsze przekazywanie środków do dyspozycji Beneficjentów.
- Ukierunkowanie wsparcia na tworzenie miejsc pracy w ramach samozatrudnienia z uwzględnieniem osób zwolnionych z przyczyn leżących po stronie pracodawcy lub będących w okresie wypowiedzenia - w ramach Działania 6.2 oraz Poddziałania 6.1.3 i 8.1.2.
- Przygotowane są procedury umożliwiające realizację konkursów również w roku 2010 w Działaniu 6.2 i Poddziałaniach 6.1.1 i 8.1.2 w trybie tzw. „szybkiej ścieżki”.
- Jednorazowy dodatek relokacyjny (mobilnościowy) w Poddziałaniach 6.1.1 i 8.1.2, - jednolita kwota dodatku, o równowartości sześciokrotności 100% zasiłku dla bezrobotnych dla osób, które utraciły pracę z przyczyn leżących po stronie zakładu pracy, nie wcześniej niż 6 miesięcy przed dniem przystąpienia do projektu i podjęły pracę w odległości powyżej 50 km od miejsca zamieszkania,

Ponadto Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie, od momentu pojawienia się pierwszych symptomów kryzysu na rynku pracy:

- Wprowadził poprzez powiatowe urzędy pracy, monitoring sytuacji gospodarczej przedsiębiorstw w województwie warmińsko – mazurskim, aby w razie potrzeby podjąć działania interwencyjne w zakresie wsparcia osób zagrożonych lub zwalnianych grupowo, a także w celu wsparcia pracodawców, którzy sygnalizują problemy.
- Zalecono powiatowym urządowi pracy uruchamianie działań skutkujących pomocą zakładom borykającym się z przejściowymi trudnościami oraz wdrożenie programów outplacementowych, a także podejmowanie wspólnie z zakładami oraz partnerami rynku pracy wczesnych interwencji, mających na celu działania osłonowe.
- w województwie warmińsko – mazurskim przeznaczono z Funduszu Pracy, ponad 187 mln zł na finansowanie programów na rzecz zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej. W porównaniu do 2008 roku, kwota ta jest większa o 27,5 mln zł. Z ogólnej kwoty przyznanych środków na aktywne programy przeciwdziałaniu bezrobociu, 50% pozostawiono w dyspozycji samorządu województwa. Środki będące w dyspozycji samorządu województwa przekazano na:
  - sfinansowanie, w wysokości 76 000,0 tys. zł, projektów systemowych powiatowych urzędów pracy w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Poddziałanie 6.1.3 „Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podniesienie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych”,
  - finansowanie projektów lokalnych dla powiatów, w których nastąpiło pogorszenie sytuacji na rynku pracy wskutek recesji – 17 691,4 tys. zł,
- Do końca lipca br. z rezerwy środków Funduszu Pracy pozostających w dyspozycji ministra pracy i polityki społecznej, na realizację projektów w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji bezrobotnych pozyskano dodatkowo kwotę 37 657,9 mln zł. Nie jest to kwota ostateczna, ponieważ powiatowe

urzędy pracy w imieniu starostów, złożyły już kolejne wnioski o środki na realizację projektów wspomagających łagodzenie skutków bezrobocia w naszym regionie. Wszystkie wnioski zostały pozytywnie zaopiniowane przez Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie.

- Centra Informacji i Planowania Kariery Zawodowej, działające w województwie warmińsko – mazurskim, są przygotowane do wsparcia przedsiębiorców w ramach outplacementu.
- Powiatowe Urzędy Pracy zostały uczulone, aby sprawnie obsługiwać zwalnianych pracowników, w tym w miarę możliwości dokonywać rejestracji w zakładach pracy, brać udział w spotkaniach z pracodawcami i pracownikami zakładów, udzielać informacji o zasiłkach, wcześniejszych emeryturach, odprawach oraz podejmować inne niezbędne działania wspomagające.
- Częścią obchodów Europejskich Dni Informacyjnych w Elblągu, była zorganizowana przez Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie, konferencja na temat „Kryzys gospodarczy a lokalne rynki pracy”. Do udziału w konferencji zostali zaproszeni m.in.: przedstawiciele administracji samorządowej i rządowej, dyrektorzy powiatowych urzędów pracy, przedstawiciele MOPS oraz GOPS, agencje zatrudnienia, OHP, przewodniczący rad zatrudnienia, przedstawiciele związków zawodowych i organizacje pracodawców, pracodawcy, przedstawiciele Paktu na rzecz Elbląga, przedstawiciele instytucji wspierających rozwój przedsiębiorczości i Państwowej Inspekcji Pracy. Podczas Konferencji poruszano kwestie dotyczące:
  - polityki edukacyjnej w kontekście potrzeb rynku pracy,
  - kryzysu gospodarczego stanowiącego szczególne wyzwanie dla regionalnych rynków pracy,
  - startu zawodowego absolwentów w warunkach kryzysu gospodarczego,

Podczas debaty, zastanawiano się również nad tym, jak przemodelować politykę lokalnych rynków, aby odpowiadała potrzebom obecnej sytuacji. Stwierdzono, iż jest to problem którego rozwiązania należy szukać w zgłaszanych na wielu forach działaniach, zaczynając od nawiązanie ściślejszej współpracy z ośrodkami pomocy społecznej na wszystkich polach poprzez:

- efektywną realizację projektów systemowych PO KL,
- tam, gdzie jest to konieczne należy przewartościować instrumenty finansowanych z Funduszu Pracy na rzecz robót publicznych, prac społecznie użytecznych,
- uaktywnienie pośrednictwa pracy,
- subsydiowanie zatrudnienia w przedsiębiorstwach, które przejawiają potencjał rozwojowy,
- pobudzanie przedsiębiorczości poprzez dotacje dla pracodawców na wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy,
- dotacje na podjęcie działalności gospodarczej przez bezrobotnego,
- wsparcie przy organizacji spółdzielni socjalnych zakładanych przez zwalnianych pracowników,
- utrzymanie aktywności zawodowej zwalnianych np. poprzez programy szkoleniowe, tak aby nie pozostawić ich samych sobie,
- szkolenia w zawodach, na które będzie popyt po ustąpieniu kryzysu,
- zawieranie lokalnych paktów na rzecz zatrudnienia,
- przygotowywanie i realizacja projektów specjalnych i outplacementowych adresowanych do zwalnianych pracowników,
- współpracę z przedsiębiorcami w trakcie wdrażania rządowego pakietu antykryzysowego,
- kontynuację działań wobec grup defaworyzowanych na rynku pracy, w tym tegorocznych absolwentów,
- pobudzanie mobilności bezrobotnych w poszukiwaniu pracy poza miejscem zamieszkania.

9. Podsumowanie

Rynek pracy w województwie warmińsko – mazurskim w I półroczu 2009 roku charakteryzował się następującymi cechami:

Obserwowane tendencje pozytywne:

- Wzrosło przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw o 2,3%.
- Wzrosła liczba podmiotów gospodarki narodowej o 0,5%.

- Wzrosły przychody przedsiębiorstw budowlanych o 17,7%.
- Mimo, iż współczynnik aktywności zawodowej średnio w Polsce jest wyższy niż w naszym regionie, obserwuje się pozytywną tendencję zmniejszania się różnicy między wartością tego współczynnika w regionie i kraju; w roku 2007 różnica wynosiła 3,0 pkt proc., a w 2009 roku – 2,3 pkt proc.
- Widoczne jest również zmniejszanie się różnicy pomiędzy wartością wskaźnika zatrudnienia dla kraju i regionu – różnica ta w 2007 roku wynosiła 3,8 pkt proc., a w 2009 roku 2,4 pkt proc.
- W czerwcu br. w porównaniu do stanu z końca maja, liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 2,4% tj. o 2 264 osoby. Jest to optymistyczny symptom, zważywszy, że od początku roku obserwowaliśmy znaczne przyrosty liczby bezrobotnych.
- W stosunku do czerwca 2008 roku spadł, w ogólnej liczbie bezrobotnych, udział procentowy osób długotrwale bezrobotnych (o 14,3 pkt proc.), kobiet (o 7,2 pkt. proc.), bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych (o 3,3 pkt. proc.), mieszkańców wsi (o 1,7 pkt proc.), oraz osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia (o 1,5 pkt proc.).
- Wzrosła o 7,6% liczba uczestników aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu; od początku 2009 roku, zaktywizowano 23 337 osób.
- Wzrosła w stosunku do 2008 roku, przyznana przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej, kwota środków Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia i aktywizacji bezrobotnych (o 27,5 mln, tj. o 17,2%). Do końca czerwca br. urzędy pracy pozyskały dodatkowo kwotę 25 110,7 tys. zł z rezerwy Funduszu Pracy, pozostającej w gestii Ministra Pracy i Polityki Społecznej.
- Warmińsko – mazurskie zajmuje pierwsze miejsce w kraju pod względem wykorzystania alokacji przeznaczonej na poprawę jakości zasobów ludzkich w ramach Priorytetu VI PO KL. Dotyczy to zarówno poziomu kontraktacji jak i zrealizowanych płatności.
- W priorytecie VIII, nasz region zajmuje również relatywnie wysoką pozycję na tle kraju. Kwoty podpisanych umów przekraczają średnią krajową o 3,8 punktów procentowych.

Obserwowane tendencje negatywne:

- Spadło w porównaniu z rokiem ubiegłym o 7,1 %, przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw.
- Zaznaczył się spadek przychodów przedsiębiorstw przemysłowych o 10,7%.
- Spadła sprzedaż detaliczna towarów o 12,9% oraz hurtowa o 31,7%.
- W półroczu 2009 roku, zgłoszono do powiatowych urzędów pracy 24 719 ofert pracy, o 3 461, tj. o 12,3% mniej niż w tym okresie przed rokiem. Obserwuje się niekorzystną tendencję wzrostu o 12,5 pkt proc. udziału ofert pracy subsydiowanej. Natomiast wśród wszystkich zgłoszonych do urzędów pracy ofert zatrudnienia, oferty pracy niesubsydiowanej stanowiły 28,4%, przed rokiem 40,9%.
- W województwie warmińsko – mazurskim widoczne staje się zjawisko rejestracji osób poszukujących pracy, po powrocie z zagranicy. Od początku roku w województwie warmińsko – mazurskim, zarejestrowało się 2 200 takich osób, tj. 2,8% ogółu osób napływających do bezrobocia.
- W okresie styczeń – czerwiec 2009 roku w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego o 21,0% zmalała liczba podjęć pracy niesubsydiowanej.
- Obserwowana ostatnio dekonjunktura skutkuje zwolnieniami pracowników w województwie warmińsko-mazurskim.

Od początku br. zamiar zwolnień grupowych zgłosiły 63 zakłady pracy na 1 257 osób. W okresie tym, pracę z tego powodu utraciło 1 285 osób.

Ze względu na sytuację na lokalnych rynkach pracy, wywołaną światową recesją, Wojewódzki Urząd Pracy na bieżąco monitoruje lokalne rynki pracy, tak aby w każdej chwili podjąć w sytuacji kryzysowej, działania interwencyjne w zakresie wsparcia osób zagrożonych lub zwalnianych grupowo, a także pomocy pracodawcom mającym problemy z

wykorzystaniem wszystkich dostępnych, wynikających ze znowelizowanej ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, usług, programów i instrumentów rynku pracy oraz outplacementu.

- Stopa bezrobocia w województwie warmińsko – mazurskim w końcu czerwca 2009 roku kształtowała się na poziomie 17,8% (w kraju 10,8%). Regionalna stopa bezrobocia jest nadal najwyższa w Polsce.
- Wzrósł procentowy udział następujących kategorii: bezrobotnych z prawem do zasiłku (o 6,2 pkt proc.), młodzieży do 25 roku życia (o 2,4 pkt proc.) oraz osób niepełnosprawnych (o 0,4 pkt proc.).

Wyniki monitoringu regionalnego rynku pracy wskazują na pogarszającą się sytuację zatrudnieniową w województwie warmińsko-mazurskim. Na rynku pracy widoczne są skutki dekonunktury wywołane kryzysem w gospodarce światowej, co spowodowało zwolnienia pracowników oraz zmniejszenie liczby ofert pracy. Liczyć się należy z faktem, iż sytuacja na warmińsko – mazurskim rynku pracy w 2009 roku nie będzie ulegała systematycznej poprawie, jak w latach ubiegłych, co więcej prawdopodobna jest dalsza utrata miejsc pracy i wzrost poziomu oraz natężenia bezrobocia.

W związku z powyższym, w 2009 roku należy realizować działania wielokierunkowe, w tym przede wszystkim:

- systematycznie i na bieżąco monitorować parametry i wskaźniki opisujące zmiany i tendencje na wojewódzkim rynku pracy, w celu podejmowania szybkich działań możliwych do zastosowania przez urzędy pracy,
- pozyskiwać w niezbędnej ilości dodatkowe środki Funduszu Pracy pozostające w dyspozycji Ministra Pracy i Polityki Społecznej,
- wdrażać programy specjalne, a w powiatach o najtrudniejszej sytuacji także programy robót publicznych, w celu ograniczenia negatywnych skutków wywołanych kryzysem gospodarczym,
- kontynuować politykę prozatrudnieniową wobec grup bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, w celach profilaktycznych, aby ich sytuacja na rynku pracy nie uległa pogorszeniu,
- uruchamiać działania skutkujące pomocą zakładom borykającym się z przejściowymi trudnościami, w tym: wdrażać programy outplacementowe², podejmować, wspólnie z zakładami i innymi partnerami rynku pracy, wczesne interwencje, mające na celu działania osłonowe wobec pogarszającej się sytuacji gospodarczej,
- zająć się osobami powracającymi z zagranicy, ponieważ ta rosnąca grupa wymaga wsparcia zarówno w sferze informacji jak i stworzenia możliwości powrotu na rynek pracy, w tym: podjęcia działalności gospodarczej lub zmiany kwalifikacji.

Ponadto, w związku z dynamicznie zmieniającą się sytuacją gospodarczą Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie na bieżąco będzie koordynował antykryzysowe działania publicznych służb zatrudnienia dotyczące łagodzenia i ograniczenia negatywnych skutków wzrostu bezrobocia.

Działania o charakterze interwencyjnym i osłonowym nie powinny przestaniać polityki prozatrudnieniowej zapisanej w *Strategii Zatrudnienia i Rozwoju Zasobów Ludzkich w Województwie Warmińsko-Mazurskim do 2020 roku*.

Nawet podczas kryzysu powstawać będą nowe miejsca pracy, szczególnie w obszarach gospodarki objętych wsparciem środkami unijnymi. Zapisy w Regionalnym Programie Operacyjnym Warmia i Mazury, przeznaczające środki na finansowanie zarówno inwestycji infrastrukturalnych, jak i na wsparcie przedsiębiorców, stwarzają potencjał rozwojowy pozwalający na zwiększenie zatrudnienia.

---

² Outplacement (zwolnienie monitorowane) - rozwiązanie stosunku pracy z przyczyn zakładu pracy i wynikające z tego usługi rynku pracy na rzecz pracownika, będącego w stanie rozwiązania umowy o pracę lub zagrożonego wypowiedzeniem. Pracodawca zobowiązany jest do zorganizowania zwalnianym osobom usług rynku pracy w formie programu. Program ten może być realizowany przez urząd pracy, agencje zatrudnienia lub wyspecjalizowane firmy. Program ten finansowany jest przez pracodawcę lub w porozumieniu pracodawcy z odpowiednimi jednostkami.

Aktywna polityka prozatrudnieniowa na szczeblu regionalnym i lokalnym powinna zatem w pierwszej kolejności identyfikować sektory gospodarki, które mimo recesji mają szanse na rozwój a następnie przy pomocy dostępnych środków wspomagać przepływy zasobów ludzkich do sektorów i firm znajdujących się w lepszej sytuacji poprzez:

- usługi rynku pracy – pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe i informację zawodową, pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy oraz szkolenia,
- instrumenty rynku pracy – dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej, dofinansowanie wyposażenia miejsca pracy, refundacja kosztów ubezpieczenia, finansowanie kosztów przejazdu i zakwaterowania, finansowanie dodatków aktywizacyjnych.
- realizowanie nowych lub znowelizowanych form aktywizacji osób bezrobotnych takich jak: przygotowanie zawodowe dorosłych, fundusz szkoleniowy pracodawcy, zatrudnianie osób w wieku 45/50+.

Przesłanką poprawy sytuacji na rynku pracy jest aktywna postawa lokalnych samorządów, które dostrzegają szanse, jakie się pojawiają za sprawą funduszy strukturalnych Unii Europejskiej przeznaczonych na projekty mające na celu podnoszenie atrakcyjności i konkurencyjności regionów oraz programów przeznaczonych na rozwój zasobów ludzkich.

Należy również zaznaczyć, że dalsza realizacja prozatrudnieniowej polityki w regionie, powinna w dłuższej perspektywie przyczynić się do poprawy sytuacji na rynku pracy i wzrostu zatrudnienia.

Opracowano:

w Wydziale Polityki Rynku Pracy
Wojewódzkiego Urzędu Pracy
w Olsztynie

Tabele Statystyczne

Bezrobocie w województwie warmińsko – mazurskim

Stan na 31.06.2009r.

PUP	Bezrobotni ogółem				Wzrost /spadek w %			Wzrost /spadek w liczbach		
	Grudzień 2008	Maj 2009	Czerwiec 2008	Czerwiec 2009	5 : 2	5 : 3	5 : 4	5 - 2	5 - 3	5 - 4
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
Bartoszyce	6 791	7 144	6 223	7 158	5,4	0,2	15,0	367	14	935
Braniewo	4 356	4 332	4 238	4 095	-6,0	-5,5	-3,4	-261	-237	-143
Działdowo	4 823	5 458	3 979	5 504	14,1	0,8	38,3	681	46	1 525
Elbląg grodz	5 066	5 855	5 363	5 894	16,3	0,7	9,9	828	39	531
Elbląg ziem	4 286	4 574	3 727	4 434	3,5	-3,1	19,0	148	-140	707
Ełk	6 094	6 844	5 512	6 638	8,9	-3,0	20,4	544	-206	1 126
Giżycko	3 142	2 972	2 782	2 772	-11,8	-6,7	-0,4	-370	-200	-10
Gołdap	2 200	2 199	2 197	2 054	-6,6	-6,6	-6,5	-146	-145	-143
Iława	3 503	4 247	3 414	4 028	15,0	-5,2	18,0	525	-219	614
Kętrzyn	4 804	5 059	4 172	4 919	2,4	-2,8	17,9	115	-140	747
Lidzbark	3 603	3 935	3 714	3 894	8,1	-1,0	4,8	291	-41	180
Mragowo	3 652	3 725	3 132	3 432	-6,0	-7,9	9,6	-220	-293	300
Nidzica	2 060	2 112	1 874	2 029	-1,5	-3,9	8,3	-31	-83	155
Nowe Miasto Lub.	2 056	2 495	2 451	2 395	16,5	-4,0	-2,3	339	-100	-56
Olecko	2 946	2 854	2 490	2 746	-6,8	-3,8	10,3	-200	-108	256
Olsztyn grodzki	3 640	4 889	2 948	4 810	32,1	-1,6	63,2	1 170	-79	1 862
Olsztyn ziemski	5 440	6 180	5 141	6 130	12,7	-0,8	19,2	690	-50	989
Ostróda	6 781	8 156	6 381	8 204	21,0	0,6	28,6	1 423	48	1 823
Pisz	5 057	5 182	4 373	4 991	-1,3	-3,7	14,1	-66	-191	618
Szczytno	5 077	5 459	4 686	5 366	5,7	-1,7	14,5	289	-93	680
Węgorzewo	2 043	1 968	2 060	1 882	-7,9	-4,4	-8,6	-161	-86	-178
Ogółem	87 420	95 639	80 857	93 375	6,8	-2,4	15,5	5 955	-2 264	12 518

Stopa bezrobocia w województwie warmińsko-mazurskim

stan na

30.VI.2009 r.

PUP	grudzień 2008	maj 2009	czerwiec 2008	czerwiec 2009	wzrost/ spadek 5 - 2	wzrost/ spadek 5 - 3	wzrost/ spadek 5 - 4
1	2	3	4	5	6	7	8
podregion							
elbląski	16,4	18,3	15,8	18,1	1,7	-0,2	2,3
Braniewski	29,5	29,5	28,9	28,3	-1,2	-1,2	-0,6
Działdowski	20,3	22,4	17,3	22,6	2,3	0,2	5,3
Elbląski	22,1	23,3	19,8	22,8	0,7	-0,5	3,0
Iławski	10,3	12,2	10,0	11,7	1,4	-0,5	1,7
Nowomiejski	14,5	17,2	16,8	16,6	2,1	-0,6	-0,2
Ostródzki	18,8	21,8	17,8	21,9	3,1	0,1	4,1
M.Elbląg	11,1	12,6	11,6	12,7	1,6	0,1	1,1
podregion							
ełcki	21,4	21,9	19,7	21,2	-0,2	-0,7	1,5
Ełcki	20,0	22,0	18,4	21,5	1,5	-0,5	3,1
Giżycki	16,3	15,6	14,7	14,7	-1,6	-0,9	0,0
Olecki	20,1	19,6	17,5	19,0	-1,1	-0,6	1,5
Piski	27,2	27,8	24,4	27,1	-0,1	-0,7	2,7
Gołdapski	22,9	23,0	22,8	21,8	-1,1	-1,2	-1,0
Węgorzewski	26,2	25,6	26,3	24,7	-1,5	-0,9	-1,6
podregion							
olsztyński	15,1	16,4	13,9	16,1	1,0	-0,3	2,2
Bartoszycki	30,9	32,1	29,0	32,2	1,3	0,1	3,2
Kętrzyński	22,6	23,6	20,2	23,1	0,5	-0,5	2,9
Lidzbarski	23,7	25,4	24,2	25,2	1,5	-0,2	1,0
Mragowski	19,3	19,7	17,0	18,4	-0,9	-1,3	1,4
Nidzicki	18,8	19,3	17,4	18,6	-0,2	-0,7	1,2
Olsztyński	15,4	17,2	14,7	17,1	1,7	-0,1	2,4
Szczycieński	21,7	23,0	20,3	22,7	1,0	-0,3	2,4
M.Olsztyn	4,2	5,6	3,5	5,6	1,4	0,0	2,1
Województwo	16,8	18,1	15,7	17,8	1,0	-0,3	2,1
Polska	9,5	10,8	9,4	10,7	1,2	-0,1	1,3

**Wybrane kategorie bezrobotnych
w województwie warmińsko – mazurskim**

Stan na
30.VI

Załącznik 3

Powiat	Ogółem bezrobotni	w tym									
		Kobiety	Udział 3:2 w %	Młodzież do 25 lat	Udział 5:2 w %	Mieszkańcy wsi	Udział 7:2 w %	Z prawem do zasiłku	Udział 9:2 w %	Długotrwale bezrobotni	Udział 11:2 w %
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Bartoszyce	7158	3951	55,2	1461	20,4	3667	51,2	1443	20,2	4287	59,9
Braniewo	4095	2285	55,8	833	20,3	2259	55,2	931	22,7	2432	59,4
Działdowo	5504	3397	61,7	1220	22,2	3158	57,4	1474	26,8	2665	48,4
Elbląg grodzki	5894	2992	50,8	1169	19,8	0	0,0	1123	19,1	2119	36,0
Elbląg ziemski	4434	2431	54,8	999	22,5	3234	72,9	1030	23,2	2106	47,5
Ełk	6638	3410	51,4	1465	22,1	2375	35,8	1845	27,8	2764	41,6
Giżycko	2772	1464	52,8	530	19,1	1224	44,2	779	28,1	1212	43,7
Gołdap	2054	1165	56,7	499	24,3	1206	58,7	465	22,6	1046	50,9
Iława	4028	2262	56,2	1134	28,2	1796	44,6	1374	34,1	1254	31,1
Kętrzyn	4919	2506	50,9	1030	20,9	2427	49,3	1295	26,3	2369	48,2
Lidzbark Warmiński	3894	2071	53,2	784	20,1	1735	44,6	944	24,2	2119	54,4
Mragowo	3432	1631	47,5	850	24,8	1752	51,0	1014	29,5	1396	40,7
Nidzica	2029	1178	58,1	576	28,4	1255	61,9	545	26,9	800	39,4
Nowe Miasto Lub.	2395	1411	58,9	713	29,8	1819	75,9	799	33,4	879	36,7
Olecko	2746	1431	52,1	608	22,1	1712	62,3	681	24,8	1342	48,9
Olsztyn grodzki	4810	2351	48,9	857	17,8	0	0,0	1091	22,7	968	20,1
Olsztyn ziemski	6130	3138	51,2	1454	23,7	3979	64,9	1961	32,0	2044	33,3
Ostróda	8204	4212	51,3	1887	23,0	4650	56,7	2280	27,8	3413	41,6
Pisz	4991	2529	50,7	1101	22,1	2375	47,6	1409	28,2	2414	48,4
Szczytno	5366	2796	52,1	1270	23,7	3451	64,3	1286	24,0	2672	49,8
Węgorzewo	1882	945	50,2	354	18,8	1082	57,5	355	18,9	1105	58,7
Ogółem	93375	49556	53,1	20794	22,3	45156	48,4	24124	25,8	41406	44,3

Zmiany w strukturze bezrobotnych w województwie warmińsko – mazurskim

Stan na

koniec miesiąca.

Wyszczególnienie	czerwiec	grudzień	maj	czerwiec	zmiany	zmiany	zmiany	zmiany w %	zmiany w %	zmiany w %
	2008	2008	2009	2009	5 - 4	5 - 3	5 - 2	5 : 4	5 : 3	5 : 2
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
Bezrobotni ogółem	80 857	87 420	95 639	93 375	-2 264	5 955	12 518	-2,4	6,8	15,5
kobiety	48 793	49 707	50 439	49 556	-883	-151	763	-1,8	-0,3	1,6
% do ogółu bezrobotnych	60,3	56,9	52,7	53,1	0,4	-3,8	-7,2	x	x	x
bezrobotni do 25 roku życia	16 073	18 189	21 035	20 794	-241	2 605	4 721	-1,1	14,3	29,4
% do ogółu bezrobotnych	19,9	20,8	22,0	22,3	0,3	1,5	2,4	x	x	x
długotrwale bezrobotni	47 417	44 228	42 604	41 406	-1 198	-2 822	-6 011	-2,8	-6,4	-12,7
% do ogółu bezrobotnych	58,6	50,6	44,5	44,3	-0,2	-6,3	-14,3	x	x	x
mieszkańcy wsi	40 544	44 059	46 442	45 156	-1 286	1 097	4 612	-2,8	2,5	11,4
% do ogółu bezrobotnych	50,1	50,4	48,6	48,4	-0,2	-2,0	-1,7	x	x	x
bezrobotni z prawem do zasiłku	15 837	19 794	24 306	24 124	-182	4 330	8 287	-0,7	21,9	52,3
% do ogółu bezrobotnych	19,6	22,6	25,4	25,8	0,4	3,2	6,2	x	x	x
bezrobotni powyżej 50 roku życia	16 995	17 570	18 747	18 206	-541	636	1 211	-2,9	3,6	7,1
% do ogółu bezrobotnych	21,0	20,1	19,6	19,5	-0,1	-0,6	-1,5	x	x	x
bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych	26 979	27 971	29 258	28 148	-1 110	177	1 169	-3,8	0,6	4,3
% do ogółu bezrobotnych	33,4	32,0	30,6	30,1	-0,5	-1,9	-3,3	x	x	x
niepełnosprawni	3 660	4 165	4 593	4 582	-11	417	922	-0,2	10,0	25,2
% do ogółu bezrobotnych	4,5	4,8	4,8	4,9	0,1	0,1	0,4	x	x	x

Załącznik 5.

Bezrobotni zarejestrowani w czerwcu 2009 roku

PUP	Zarejestrowani w miesiącu sprawozdawczym		Po raz pierwszy		Po raz kolejny		Po pracach interwencyjnych		Po robotach publicznych		Po stażu		Po odbyciu przygotowania zawodowe		Po szkoleniu		Po pracach społecznie użytecznych	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Bartoszyce	628	279	95	39	533	240	4	2	1	0	25	19	0	0	59	6	85	63
Braniewo	430	213	91	52	339	161	4	1	2	2	40	31	1	1	47	5	4	4
Działdowo	549	275	125	76	424	199	0	0	0	0	37	32	0	0	31	0	12	9
Elbląg grodzki	892	444	147	69	745	375	19	7	5	3	77	49	8	7	73	41	3	2
Elbląg ziemski	506	261	120	58	386	203	1	1	2	1	52	42	10	10	21	13	6	2
Ełk	738	366	160	75	578	291	5	4	2	0	23	13	10	6	47	42	3	3
Giżycko	498	189	58	30	440	159	5	2	1	0	7	5	0	0	63	16	0	0
Gołdap	347	171	54	33	293	138	1	0	0	0	48	30	3	3	33	4	4	4
Iława	614	294	130	64	484	230	0	0	0	0	9	6	0	0	41	24	6	6
Kętrzyn	780	393	124	69	656	324	8	4	4	0	29	20	0	0	172	82	74	52
Lidzbark Warm.	385	198	71	39	314	159	0	0	0	0	17	11	5	3	21	4	21	17
Mrągowo	415	193	79	46	336	147	1	0	0	0	35	25	1	0	31	6	0	0
Nidzica	324	155	71	44	253	111	2	1	0	0	17	11	0	0	5	1	33	20
Nowe Miasto Lub.	274	130	70	32	204	98	0	0	0	0	19	15	0	0	13	0	2	1
Olecko	333	141	63	33	270	108	0	0	11	10	26	17	5	4	34	7	0	0
Olsztyn grodzki	913	484	283	154	630	330	0	0	0	0	32	28	1	0	33	4	15	14
Olsztyn ziemski	917	425	206	102	711	323	2	1	0	0	38	30	5	4	95	28	24	13
Ostróda	958	391	200	86	758	305	3	1	1	0	57	42	6	5	65	9	4	4
Pisz	579	278	106	47	473	231	6	4	37	12	42	35	3	3	53	32	48	30
Szczytno	572	279	124	66	448	213	5	5	4	2	11	7	20	14	74	34	1	1
Węgorzewo	213	113	38	17	175	96	2	1	0	0	17	11	0	0	31	14	20	16
Województwo	11865	5672	2415	1231	9450	4441	68	34	70	30	658	479	78	60	1042	372	365	261

Załącznik 6.

Bezrobotni zarejestrowani w okresie styczeń – czerwiec 2009 roku

PUP	Zarejestrowani w okresie styczeń - czerwiec		Po raz pierwszy		Po raz kolejny		Po pracach interwencyjnych		Po robotach publicznych		Po stażu		Po odbyciu przygotowania zawodowe		Po szkoleniu		Po pracach społecznie użytecznych	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Bartoszyce	3935	1794	496	213	3439	1581	60	28	39	6	323	236	1	1	274	54	410	303
Braniewo	2490	1134	477	239	2013	895	83	43	9	5	257	191	38	23	97	25	10	8
Działdowo	3425	1582	642	310	2783	1272	7	3	1	1	199	158	1	1	84	4	45	35
Elbląg grodzki	5698	2669	907	382	4791	2287	23	10	10	6	295	209	304	240	271	81	34	15
Elbląg ziemski	3535	1700	613	280	2922	1420	16	7	42	23	224	165	255	194	117	40	34	26
Ełk	5209	2200	815	352	4394	1848	9	6	9	2	251	187	59	49	283	94	24	18
Giżycko	3049	1263	378	166	2671	1097	44	21	15	8	36	29	30	28	228	67	2	2
Gołdap	1998	920	301	154	1697	766	22	11	26	14	217	141	115	92	131	39	16	13
Iława	4409	1990	815	362	3594	1628	5	3	0	0	36	25	41	36	148	69	13	12
Kętrzyn	4577	2072	636	289	3941	1783	76	31	12	0	136	111	116	105	357	119	417	287
Lidzbark Warm.	2515	1132	356	166	2159	966	8	7	18	2	166	129	98	81	96	32	42	37
Mrągowo	3361	1381	574	239	2787	1142	14	7	0	0	312	190	75	53	246	100	1	1
Nidzica	1949	831	336	165	1613	666	12	6	2	0	95	72	16	11	47	17	100	76
Nowe Miasto Lub.	2369	1126	482	218	1887	908	33	25	24	17	138	105	35	27	36	11	22	18
Olecko	2060	807	361	167	1699	640	6	3	103	62	86	65	24	23	135	43	18	12
Olsztyn grodzki	6334	2923	1595	690	4739	2233	5	4	6	3	406	320	72	61	267	91	45	32
Olsztyn ziemski	6560	2990	1237	543	5323	2447	50	21	8	3	285	227	128	106	453	192	244	175
Ostróda	6596	2832	938	406	5658	2426	48	23	16	3	446	331	86	63	270	114	109	76
Pisz	4244	2017	585	278	3659	1739	105	86	315	147	217	151	93	61	203	97	330	257
Szczytno	3717	1562	633	269	3084	1293	104	71	40	17	121	92	237	203	211	65	4	3
Węgorzewo	1531	706	197	91	1334	615	67	34	0	0	116	77	61	55	71	25	81	63
Województwo	79561	35631	13374	5979	66187	29652	729	416	695	319	4362	3211	1885	1513	4025	1379	2001	1469

Bilans bezrobotnych ogółem w czerwcu 2009 roku

Czerwiec 2009																							
POWIAT	NAPŁYW		ODPŁYW		Podjęcia pracy																		
					Ogółem	Kobiety	Niesubsydiowanej				Subsydiowanej						Rozpoczęcie szkoleń	Rozp. pracy społecznie użytecznej	Rozpoczęcie stażu	Niepotwierdzenia gotowości	Rozpocz. przygotow. zawodowe		
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety			W tym: sezonowej		Ogółem	Kobiety	w tym:												
					Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety			Interwencyjne	publiczne	dotacje										
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	bezrob	pracodaw									
Bartoszyce	628	279	614	287	262	90	137	62	0	0	125	28	20	5	74	15	17	14	53	83	26	91	0
Braniewo	430	213	667	322	230	104	146	69	6	4	84	35	21	15	31	9	11	21	46	4	129	203	0
Działdowo	549	275	503	256	283	142	219	114	12	8	64	28	14	8	2	0	25	23	65	13	67	32	0
Elbląg grodzki	892	444	853	409	271	129	172	91	0	0	99	38	26	7	22	9	38	6	61	8	83	307	0
Elbląg ziemski	506	261	646	317	158	56	101	45	0	0	57	11	2	2	26	1	23	5	37	4	185	159	0
Ełk	738	366	944	413	335	119	257	95	0	0	78	24	8	4	28	7	28	9	101	22	79	287	0
Giżycko	498	189	698	316	312	122	252	94	0	0	60	28	27	21	5	2	6	22	56	17	76	179	0
Gołdap	347	171	492	261	122	57	87	42	65	31	35	15	7	2	0	0	14	14	31	15	146	114	0
Iława	614	294	833	406	363	180	286	148	1	1	77	32	17	9	4	0	37	19	73	16	60	222	0
Kętrzyn	780	393	920	395	266	102	205	81	0	0	61	21	35	10	9	1	13	4	90	74	12	411	0
Lidzbark Warm.	385	198	426	167	153	58	102	42	92	39	51	16	16	8	16	2	10	9	16	21	26	140	0
Mragowo	415	193	708	295	320	140	244	118	0	0	76	22	7	1	0	0	39	30	39	1	67	188	0
Nidzica	324	155	407	181	139	54	112	47	0	0	27	7	3	2	12	2	8	4	6	33	39	132	0
Nowe Miasto Lub.	274	130	374	178	147	61	104	50	0	0	43	11	13	1	2	1	25	3	13	1	86	59	0
Olecko	333	141	441	194	156	47	115	38	113	37	41	9	1	0	12	1	11	17	33	10	45	147	0
Olsztyn grodzki	913	484	992	474	320	137	295	126	0	0	25	11	2	1	0	0	11	2	73	8	43	430	0
Olsztyn ziemski	917	425	967	477	323	155	290	138	48	26	33	17	6	6	14	6	10	1	71	17	45	407	0
Ostróda	958	391	910	385	434	178	365	155	30	11	69	23	14	9	3	1	43	7	6	3	116	260	0
Pisz	579	278	770	355	390	171	150	73	105	53	240	98	56	46	140	44	14	30	33	54	68	164	0
Szczytno	572	279	665	335	215	96	181	83	17	8	34	13	20	12	4	0	7	3	108	10	65	147	0
Węgorzewo	213	113	299	132	126	55	106	46	0	0	20	9	6	4	6	3	3	5	11	23	38	77	0
Województwo	11865	5672	14129	6555	5325	2253	3926	1757	489	218	1399	496	321	173	410	104	393	248	1022	437	1501	4156	0

Bilans bezrobotnych ogółem w okresie styczeń – czerwiec 2009 roku

Styczeń – czerwiec 2009

POWIAT	NAPŁYW		ODPŁYW		Podjęcia pracy																		
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Niesubsydiowanej				Subsydiowanej						Rozpoczęcie szkoleń	Rozp.p.pracy społecznie użytecznej	Rozpoczęcie stażu	Niepotwierdzenia gotowości	Rozpocz.p.przygotow. zawodowe		
							Ogółem	Kobiety	W tym: sezonowej		Ogółem	Kobiety	w tym:										
									Ogółem	Kobiety			Interwencyjne		publiczne							dotacje	
													Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety						bezrob	pracodaw
Bartoszyce	3935	1794	3568	1690	1467	585	995	447	0	0	472	138	81	27	276	71	83	32	274	379	324	540	0
Braniewo	2490	1134	2751	1379	1044	484	700	317	38	20	344	167	155	94	130	51	33	25	146	195	385	683	7
Działdowo	3425	1582	2744	1385	1564	775	1273	650	49	29	291	125	81	45	69	36	91	50	128	70	311	468	0
Elbląg grodzki	5698	2669	4870	2544	1306	651	984	503	0	0	322	148	78	27	92	46	68	60	234	116	788	1815	35
Elbląg ziemski	3535	1700	3387	1837	906	418	648	318	1	1	258	100	51	31	130	44	42	33	143	117	815	839	43
Ełk	5209	2200	4665	2025	1710	631	1352	535	0	0	358	96	40	17	158	29	88	60	368	107	420	1526	17
Giżycko	3049	1263	3419	1683	1587	767	1317	653	0	0	270	114	114	67	77	28	24	55	260	115	334	819	20
Gołdap	1998	920	2144	1007	704	266	539	207	357	138	165	59	30	16	60	15	43	27	143	50	361	491	5
Iława	4409	1990	3884	1869	1764	829	1413	688	7	6	351	141	81	51	19	0	158	93	228	74	177	1116	2
Kętrzyn	4577	2072	4462	2003	1636	654	1005	430	0	0	631	224	363	154	189	43	60	19	303	422	219	1559	45
Lidzbark Warm.	2515	1132	2224	1038	940	412	715	325	673	311	225	87	53	28	95	29	48	28	127	86	196	523	5
Mragowo	3361	1381	3581	1640	1526	740	1269	654	0	0	257	86	99	35	0	0	109	49	221	34	339	994	22
Nidzica	1949	831	1980	947	709	269	559	214	0	0	150	55	42	25	65	19	27	14	65	199	201	558	2
Nowe Miasto Lub.	2369	1126	2030	1014	922	417	689	305	0	0	233	112	115	70	31	13	52	31	53	42	258	452	0
Olecko	2060	807	2260	976	1002	398	695	271	684	266	307	127	15	12	155	69	100	36	170	10	184	652	1
Olsztyn grodzki	6334	2923	5164	2496	1748	871	1563	767	3	2	185	104	39	32	11	5	72	14	377	279	453	1783	25
Olsztyn ziemski	6560	2990	5870	3027	2087	1049	1692	876	241	147	395	173	94	71	226	72	53	10	534	467	352	1873	32
Ostróda	6596	2832	5173	2548	2191	987	1874	859	133	58	317	128	87	52	47	10	157	16	284	174	616	1341	18
Pisz	4244	2017	4310	2145	1849	907	978	478	630	338	871	429	239	178	477	205	80	75	240	385	400	959	27
Szczytno	3717	1562	3428	1671	1421	673	1035	500	75	48	386	173	178	120	132	33	41	32	353	65	303	771	39
Węgorzewo	1531	706	1692	858	656	274	472	194	0	0	184	80	108	60	21	4	30	25	118	85	303	373	41

Województwo	79561	35631	73606	35782	28739	13057	21767	10191	2891	1364	6972	2866	2143	1212	2460	822	1459	784	4769	3471	7739	20135	386
-------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	------	------	------	------	------	------	------	-----	------	-----	------	------	------	-------	-----

Załącznik 9.

Oferty pracy zgłoszone w czerwcu w latach 2008 - 2009
do powiatowych urzędów pracy

PUP	Czerwiec 2008					Czerwiec 2009					Zmiana w %		
	Oferty pracy ogółem	Subsydiowane	Niesubsydiowane	3:2 w %	4:2 w %	Oferty pracy ogółem	Subsydiowane	Niesubsydiowane	8:7 w %	9:7 w %	7:2	8:3	9:4
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Bartoszyce	278	147	131	52,9	47,1	243	212	31	87,2	12,8	-12,6	44,2	-76,3
Braniewo	137	103	34	75,2	24,8	234	207	27	88,5	11,5	70,8	101,0	-20,6
Działdowo	236	86	150	36,4	63,6	164	119	45	72,6	27,4	-30,5	38,4	-70,0
Elbląg Grodzki	313	174	139	55,6	44,4	327	233	94	71,3	28,7	4,5	33,9	-32,4
Elbląg Ziemski	163	124	39	76,1	23,9	236	223	13	94,5	5,5	44,8	79,8	-66,7
Ełk	197	137	60	69,5	30,5	232	172	60	74,1	25,9	17,8	25,5	0,0
Giżycko	187	92	95	49,2	50,8	223	158	65	70,9	29,1	19,3	71,7	-31,6
Gołdap	100	38	62	38,0	62,0	160	120	40	75,0	25,0	60,0	215,8	-35,5
Iława	195	79	116	40,5	59,5	251	140	111	55,8	44,2	28,7	77,2	-4,3
Kętrzyn	191	135	56	70,7	29,3	181	150	31	82,9	17,1	-5,2	11,1	-44,6
Lidzbark Warmiński	209	81	128	38,8	61,2	104	69	35	66,3	33,7	-50,2	-14,8	-72,7
Mragowo	153	87	66	56,9	43,1	165	105	60	63,6	36,4	7,8	20,7	-9,1
Nidzica	142	80	62	56,3	43,7	128	91	37	71,1	28,9	-9,9	13,8	-40,3
Nowe Miasto Lub.	93	48	45	51,6	48,4	126	102	24	81,0	19,0	35,5	112,5	-46,7
Olecko	68	50	18	73,5	26,5	123	94	29	76,4	23,6	80,9	88,0	61,1
Olsztyn Grodzki	537	87	450	16,2	83,8	250	69	181	27,6	72,4	-53,4	-20,7	-59,8
Olsztyn Ziemski	277	148	129	53,4	46,6	151	89	62	58,9	41,1	-45,5	-39,9	-51,9
Ostróda	256	79	177	30,9	69,1	206	108	98	52,4	47,6	-19,5	36,7	-44,6
Pisz	336	229	107	68,2	31,8	389	350	39	90,0	10,0	15,8	52,8	-63,6
Szczytno	178	100	78	56,2	43,8	202	118	84	58,4	41,6	13,5	18,0	7,7
Węgorzewo	108	72	36	66,7	33,3	131	81	50	61,8	38,2	21,3	12,5	38,9
Województwo	4354	2176	2178	50,0	50,0	4226	3010	1216	71,2	28,8	-2,9	38,3	-44,2

**Oferty pracy zgłoszone w okresie styczeń - czerwiec 2008 - 2009
do powiatowych urzędów pracy**

PUP	Rok 2008					Rok 2009					Zmiany w %		
	Oferty pracy ogółem	Subsydiowane	Niesubsydiowane	3:2 w %	4:2 w %	Oferty pracy ogółem	Subsydiowane	Niesubsydiowane	8:7 w %	9:7 w %	7:2	8:3	9:4
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Bartoszyce	1710	1219	491	71,3	28,7	1268	1000	268	78,9	21,1	-25,8	-18,0	-45,4
Braniewo	1162	988	174	85,0	15,0	1113	992	121	89,1	10,9	-4,2	0,4	-30,5
Działdowo	1300	615	685	47,3	52,7	976	577	399	59,1	40,9	-24,9	-6,2	-41,8
Elbląg Grodzki	2419	1488	931	61,5	38,5	2052	1575	477	76,8	23,2	-15,2	5,8	-48,8
Elbląg Ziemski	1341	1017	324	75,8	24,2	1223	1100	123	89,9	10,1	-8,8	8,2	-62,0
Ełk	1543	1026	517	66,5	33,5	1255	928	327	73,9	26,1	-18,7	-9,6	-36,8
Giżycko	1383	726	657	52,5	47,5	1027	726	301	70,7	29,3	-25,7	0,0	-54,2
Gołdap	760	458	302	60,3	39,7	730	555	175	76,0	24,0	-3,9	21,2	-42,1
Iława	1354	537	817	39,7	60,3	1075	474	601	44,1	55,9	-20,6	-11,7	-26,4
Kętrzyn	1307	1037	270	79,3	20,7	1433	1261	172	88,0	12,0	9,6	21,6	-36,3
Lidzbark Warmiński	648	365	283	56,3	43,7	645	394	251	61,1	38,9	-0,5	7,9	-11,3
Mrągowo	976	548	428	56,1	43,9	952	544	408	57,1	42,9	-2,5	-0,7	-4,7
Nidzica	791	436	355	55,1	44,9	759	549	210	72,3	27,7	-4,0	25,9	-40,8
Nowe Miasto Lub.	646	338	308	52,3	47,7	609	448	161	73,6	26,4	-5,7	32,5	-47,7
Olecko	529	350	179	66,2	33,8	558	412	146	73,8	26,2	5,5	17,7	-18,4
Olsztyn Grodzki	2963	829	2134	28,0	72,0	1830	826	1004	45,1	54,9	-38,2	-0,4	-53,0
Olsztyn Ziemski	1915	1195	720	62,4	37,6	1547	1118	429	72,3	27,7	-19,2	-6,4	-40,4
Ostróda	1733	879	854	50,7	49,3	1594	1038	556	65,1	34,9	-8,0	18,1	-34,9
Pisz	1711	1315	396	76,9	23,1	2127	1682	445	79,1	20,9	24,3	27,9	12,4
Szczytno	1072	768	304	71,6	28,4	1139	897	242	78,8	21,2	6,3	16,8	-20,4
Węgorzewo	917	530	387	57,8	42,2	807	613	194	76,0	24,0	-12,0	15,7	-49,9
Województwo	28180	16664	11516	59,1	40,9	24719	17709	7010	71,6	28,4	-12,3	6,3	-39,1